

मुरगांवचा राजाच्या वांगड्यांची टिका: पालिका मुख्याधिकार्याक भेटयलें निवेदन

(मिलिंद काकोडकार)

मुख्याधिकार्याक उजरायलो

स्वच्छ भारत मोहिमे खाला सरकार
कोट्यांनी रुपया खर्च करून कोयराचे

मजगतीं, हैडलॅण्ड सड्या वयल्या
समाज वावुरपी शंकर पोळजी तशेंच
मुरगांवचो राजाच्या वांगड्यांनीं नाराज
वाडटाच्या कोयराचे समस्येचेर नाराज
उबोडायल्या. तशेंच मुरगांव पालिका
मुध्याधिकारी जयंत तरी हांकां
निवेदन भेटयलां. कोयराचो प्रस्न
साणीर आयिल्ल्यान मुरगांवचो
नगरसेवकांनीं, आमी मुरगांवचो
नगरीक आशिल्ल्यान आमकां जाण
दिवची. कोयर कायदो 1996 खाला
कलम 269 आनी 282 खाला कोयर
बेकायदो तेरेन डोंपिंग जाता. ताचेर लक्ष
दिवन लोकां मदीं जागृती करपाची
तकाला नगरसेवकांनीं घेवची. एका
एकादो मनीस भौशीक सुवातेचेर कोयर
उडयतना दिसलो जाल्यार ताका एक
हजल रुपया स म्हयने बंदखण वा 10
दिवस रुपया दंड दिवचो. हो कोयराचो
समस्या आनीक गंभीर जावचे आदींच
हांचो दखल घेवन खर कारवाय
करची, अशी मागणी मुरगांवचो
राजाच्या वांगड्यांनीं निवेदनां
केल्या.

उन्नीसव्या. तशेंच मुर्गांव पालक
मुर्गाधिकारी जयंत तोर हांक
निवेदन भेटल्या. कोयराचो प्रस्न
साणीर आयिल्ल्यान मुर्गांवच्यो
नगरसेवकांनी, आमी मुर्गांवचो
नगरांत आशिल्ल्यान आमकां जाव
दिवचो. कोय कायदो १९९६ खाल
कमल २६९ आनी २८२ च्या मुर्गा
बेकायदो तेरेन डॅरिंग जाता. ताचे लक्ष
दिवन लोकां मदें जागृती करपाचो
तकालस नगरसेवकांनी घेवचो. ज
एकादो मनीस भौशीक सुवातेचो कोय
उडयतात दिसलो जाल्यार ताका ए
म्हजल्यार स म्हयने बंदखण वा १०
दिवन रुपया दंड दिवचो. ही कोयराचो
समस्या आनीक गंभीर जावचे आदींच
हाची दखल घेवन खर कारवाय
करचो, अशी मागणी मुर्गांवांच
राज्याच्या वांगड्यांनी निवेदनांत
केल्या.

वाळपयः गोंयांतल्या पंचायत
मंडळाची मुजत सोंपल्या. ताका
लागून नव्या प्रशासकांची नेमणूक
करतले. हात पदाचेर कोणाची
नेमणूक जाल्ली हे संबंदांत
उमळशीक लागिल्ली. सध्या तरी
ही उमळशीक शेळल्या. कारण
गोंय पंचायत संचालनालया वतीन
सरकारी अधिकाऱ्यांची प्रशासक
पदाचेर नेमणूक केल्या. सत्तीतयल्या
सगळ्या 12 पंचायतींचेर प्रशासकांची
नेमणूक केल्या. तातूंत चड करून
अभियंत्यांची नेमणूक केल्याचें स्पश्ट
जालां.

सरकारान सरपंचांक संद दिवंक

मडगांव: मडगांव पालिका मुख्याधिकारी रोहित कदम हांणी सोमारा २० जूनाक सांजवेळ्या ४.३० वरांचेर मडगांवच्या मुखेल नागरिकांची बसका आयल्या. हे बसकेंत मडगांवच्या लोकांक ज्यो अडचणी येतात त्यो सुटायल्यो करपा खातीर नागरिकांचीं मतं विचारात घेतलें.

येदारी वेवस्थापन, कोयरे वेवस्थापन, रस्त्यार पड्डो आशिल्लीं वाहनं, कावलां अड्डे ह्यो सगल्यो समस्या आयकून घेतलें. मडगांव पालिका वाठारांतल्या लोकांनी व्हडा संख्येन हाजीर रावन आपलें विचार मांडचे अशें आवाहन रोहित कदम हांणी केलां.

मडगांवः मडगांव पालिका मुख्याधिकारी रोहित कदम हांणी सोमारा 20 जूनाक सांजवेळा 4.30 वरांचेर मडगांवच्या मुखेल नागरिकांनी बसका आपयल्या. ई बसकेंत मडगांवच्या लोकांक चडशे अडचणी येतात त्यो सुटायल्यो करपा खातीर नागरिकांनी मतं वेचचारा घेतले. येवदारी वेवस्थापन, कोय वेवस्थापन, रस्त्यार पड्डा आशिल्लीं वाहनं, कावलां आड्डे ह्यो सगल्यो समस्या आसकून घेतले. मडगांव पालिका वाठारांतल्या लोकांनी ऋडा संख्येन हाजीर रावन आपले विचार मांडचे अशे आवाहन रोहित कदम हांणी केलां.

नाशिल्ल्यान सरपंचां मदीं कांय प्रमाणांत नाराजी निर्माण जाल्या. फाल्त्या पांच वर्सां सावन पंचायत मंडळान सरपंच आनी पंच हांच्यो सध्यासांतल्यान पंचायत मळाचे सर्वांगी उदरगतीक म्हत्वाचे योगदान दिलां. मात सरकारान सरपंचांक कुशीक काडून सरकारी अधिकाऱ्यांची नेमणूक केल्ले खातीर कांय पंच आनी सरपंच बेजार जाल्यात.

मजगतीं, पंचायत संचालक
सिद्धी हळर्णकार हांणी जारी केल्ल्या
आदेशाप्रमाण सत्तरी म्हालांतल्या
बाराय पंचायतीं मदें प्रशासकांची
नेमणूक केल्या. आदेशा प्रमाण
गणेश गांवकार हाची पिसुर्ले पंचायत,

योगेश सावंत हांची नगरगांव पंचायत,
गुरुदास गोखले हांची म्हावूस
पंचायत, जयशम हरवळकार हांची
खोतेडा पंचायत, अझीझ सहा हांची
ठाणे पंचायत, राजेश लाड हांची
भिरेंडें पंचायत, संतोष आर्लेकार
हांची गुळेली पंचायत, झिलाराव
देसाय हांची मोर्ले पंचायत, लक्ष्मण
नायक हांची केरी पंचायत, पवन
वकर हांची सावंडें पंचायत प्रशासक
पदाचेर भेमेणक केल्या.

जारी केल्ल्या आदेशा प्रमाण
प्रशासक संबंदित पंचायत
कार्यालयांनी हाजीर रावून कागदोपत्री
सोपस्कार हाताळटले. तेच प्रमाण
सगळ्या लोकांची गाराणीं आयकून
घेतले, अशें स्पश्ट केलां.

15 जुलय सावन खटल्याक सुरवात

गवायांचे पुरावे नोंद करून घेवपाची प्रक्रिया सुरू करतले अशें जाहीर केलें. आंदोलकांची बाजू मांडपा खातीर अॅड. ओम स्टेनली रॉड्रिग्स हाजीर आसले.

दक्षिण-पश्चिम रेल्वेन हातांत घेतिल्ल्या मार्ग रूंदीकरणाक विरोध करपा खातीर १ नोव्हेंबर २०२० दिसा चंद्रा एक व्हडलें आंदोलन जाल्लें. हजारों वयर आंदोलकांची एकठांय येवन रेल्वे मार्ग आडायिल्लो. ह्या प्रकरणा उपरांत चार आंदोलकांचे आरोपपत्र दाखल केल्ले. आतां १५ जुलयाक ह्या प्रकरणांत गवायांचे पुरावे नोंद करपाक सुरवात जातली. ह्या प्रकरणांतले तपास अधिकारी रोहित दिक्षित हाणें गवायें दिवपाक न्यायालयांत हाजीरी रावचें हे खातीर तांकां समनस जारी केला.

गवायांचे पुरावे नोंद करून घेवपाची प्रक्रिया सुरू करतले अशें जाहीर केलें. आंदोलकांची बाजू मांडपा खातीर अॅड. ओम स्टेनली रॉड्रिग्स हाजीर आसले.

दक्षिण-पश्चिम रेल्वेन हातांत घेतिल्ल्या मार्ग रूंदीकरणाक विरोध करपा खातीर १ नोव्हेंबर २०२० दिसा चंद्रा एक व्हडलें आंदोलन जाल्लें. हजारों वयर आंदोलकांची एकठांय येवन रेल्वे मार्ग आडायिल्लो. ह्या प्रकरणा उपरांत चार आंदोलकांचे आरोपपत्र दाखल केल्ले. आतां १५ जुलयाक ह्या प्रकरणांत गवायांचे पुरावे नोंद करपाक सुरवात जातली. ह्या प्रकरणांतले तपास अधिकारी रोहित दिक्षित हाणें गवायें दिवपाक न्यायालयांत हाजीरी रावचें हे खातीर तांकां समनस जारी केला.

संपादकीय

क्रांती जाय भूंय माफियां आड

गोंय मुक्त जालें 19 डिसेंबर 19६1 दिसा. मात, मुक्तीलढ्याक वेग दिवपाचें म्हान कार्य जालें तें आयज. 1946 त. आपली भूंय मुक्त करपाक वावुरपी गोंयकारांचेर पुर्तुगेज अत्याचार करताले. तांणी 1940 च्या उत्तरार्धांत गोंयांत भाशण करपाचेर, एकठांय जमपाचेर बंदी घाल्ली. गोंयकारांच्या मनांत तिडक खदखदताली. पूण तिका व्हडा प्रमाणांत वाट मेळनाशिल्ली. असोळण्या सुशेग घेवपाक आयिल्ले डॉ. राम मनोहर लोहिया हांच्या कानार ही गजाल पडटकच, तांणी क्रांतीची ज्योत पेटोवपाचो निर्णय घेतलो आनी मडगांव मैदानाचेर स्वताच हें शिवधनुश्य उखल्लें. त्या दिसाच्यान मुक्ती लढ्याची गाडी नेटान धांवपाक सुरवात जाली. तोच हो क्रांती दीस. दरवर्सा गोंयकार हो दीस मनयतात. पुर्तुगेजांच्या बेडयांतल्यान गोंय मुक्त करपा खातीर ती क्रांती आशिल्ली. हाचेय मुखार अशीय क्रांती जावपाक जाय, मात हे खेपे प्रस्न, समस्या वेगळ्यो आसात.

हालर्हालींच जमीन रुपांतराचे, बेकायदेशीर पद्दतीन त्यो विकपाचे प्रकार उक्ताडार आयल्यात. सगल्यांक सगलें खबर आशिल्लें. मात तेरी भी चूप मेरी भी चूप, ह्या न्यायान सगले ओग्गी आशिल्ले.

प्रासंगीक

भांगराच्या अक्षरांनी बरयिल्लो दीस

गोंयच्या इतिहासांत भांगराच्या अक्षरांनी बरोवन दवरपा सारको म्हत्वाचो दीस म्हणल्यार 18 जून. गोंयचेर साडेचारशें वर्सां राज्य करपी पुर्तुगेज राजवटीक धपको दिवपी

घडणूक हेच दीस 1946 वर्सा मडगांव शारांतल्या मैदानाचेर ज्येश्ठ समाजवादी फुडारी डॉ. राम मनोहर लोहिया हांच्या फुडारपणा खाला घडली.

गोंयांत जय हिंद चळवळ सुरु जाल्ली. पुर्तुगेज ती चिड्डून उडोवपाक सोदताले. 1946 वर्सा तांणी गोंयांत भाशणबंदीचो कायदो लायिल्लो. अशावेळार एकादी सभा, मेळावो घेवप अशक्य आशिल्ले. सगले कडेन भिरांतीचें वातावरण. पुर्तुगेज, गोंयांतल्या देवळांनी भजन, किर्तन, पुजा, धर्मिक विधी हाचेर लक्ष दवरताले. ह्या काळांत देवळां फोडप, धर्मांतर करप, देशभक्तांक धरप हे प्रकार सुरुच आशिल्ले. तांचे आड ल्हानशी गजाल पसून घडली, जाल्यार ते भयंकर ख्यास्त दिताले.

डॉ. लोहिया असोळण्या आपले इश्ट डॉ. मिनेझिस ब्रागांझा हांच्या घरांत सुशेग घेवपाक आयिल्ले. तेन्ना गोंयच्या कांय राष्ट्रवादी जागृत लोकांनी तांची भेट घेतली. पुर्तुगेज गोंयच्या लोकांचेर अत्याचार करतात, हांगा धर्मांतरां करतात अश्या गजालीं विशीं तांणी लोहिया हांचे कडेन चर्चा केली. हें आयकूनल लोहिया सामके अस्वस्थ जाले. आपुण गोंयचे मुक्ती खातीर कितें तरी करपाक जाय म्हूण तांणी 18 जूनाक मडगांवां जाहीर सभा घेवपाची थारायली.

उटंगाराचो पावस, पुर्तुगेजांची दहशत हांचो भंय बाळगिनासतना हजारांनी देशभक्त हे सभेक हाजीर रावले. डॉ. लोहियान गोंयकारां मदीं क्रांतीची ज्योत पेटयली. म्हूण होच दीस गोंयांत क्रांतीदीस म्हूण मनयतात. ज्या मैदानाचेर सभा जाली, ताका आतां लोहिया मैदान ह्या नांवान वळखतात. 18 जूना सावन गोंयांत पुर्तुगेजां आड खऱ्या लढायेक सुरवात जाली. मुखार आझाद गोमंतक दल, गोंय विमोचन पार्टी अशा साबार संघटनांच्या माध्यमांतल्यान गोंयांत पुर्तुगेजां आड स्वातंत्र्यसैनिकांनी लढे उबारले. लोहियाक लागून पुर्तुगेजांच्या बेडयेंतल्यान गोंय मुक्त जालो. गोंय मुक्ती आंदोलनाचे जनक डॉ. लोहिया हांकां नमळायेचें अभिवादन. गोंय क्रांती दीस थिरायु जावं.

गोविंद लोलयेंकार
8208398699

तातूंत घुस्पल्ले मनीस धनान पेजाद, वयर मेरेन वळख आशिल्ले. अर्थीक, राजकी मळाचेर मुखार वावुरपी. म्हणटकच तांचे वाटेक कोण वचनाशिल्ले. लागची व्हंकल कुडी, हे म्हणी प्रमाण भूंय माफिया लागीं आशिल्ले तेन्ना वळखूपाकच येवंक नात. (कांय सगल्यांच्या दोळ्यांचेर साय दाटिल्ली?) मात पयस गेले तेन्ना तांचें भायलें, भितरलें रुप लख्ख दिश्टी पडलें. पयरुच सुकूर 43 हजार चौ. मि. जमीन भलत्यानूच बळकायल्या, अशी बातमी आयल्या. कळंगूट वाठारांत 14 लाख चौ. मि. जमनीचीं रुपांतरां जाल्यात, अशें खुद्द नगरनियोजन मंत्री सांगतात. जाणकारांनी अदमास केल्लो, ते प्रमाण दर्यादेग वाठारांनी सगल्यांत चड प्रकरणां आसात. आतां मेरेन 60 ते 70 प्रकरणां पुराव्यां सयत सांपडल्यांत. ह्यो जमीन भानगडी भायर काडपाक आतां खास चवकशी पंगड (एसआयटी) स्थापन केला. सरकारान मनार घेतलें जाल्यार ही नवी क्रांती गोंयांत सहज घडोवं येता. मात, हें दिसता तितलें सोंपें काम न्हय. कारण हे भूंय माफिया तांचे सरभोंवतणीय आसूं येतात.

काम-धंदो करीनासतना अचकीत गाडयो घेवन

खंयचो बरो? वेवसायीक काय सामान्य विज्ञान अभ्यासक्रम ?

गोंय बोर्डाचो उच्च माध्यमीक शाळेचो निकाल हालींच जाहीर जालो. विद्यार्थी आनी पालक उमेदी आसात. तांचो फुडारा विशीं थोडो गोंदळ जावं येता. ह्या लेखांत हांव भारतीय शिक्षणीक संस्थेंत दिवपी, वेवसायीक आनी मुळाव्या विज्ञान अभ्यासक्रमां विशीं सगपाक सोदतां. चड विशिश्टपणान, बीएससी पदवी करपाच्या फायद्या-लुकसाणाचेर हाव लक्ष केंद्रीत करपाक सोदतां.

विज्ञान क्षेत्राच्या ह्या दोनूय वर्गांत मात्सो फरक आसा. वेवसायीक विज्ञान अभ्यासक्रमांत तुमी मुखेलपणान ॲप्लायड सायन्सचो अभ्यास करतात. ॲप्लायड सायन्स म्हळ्यार तें विज्ञान क्षेत्र जंय तुमी वेवसायीक नदरेन म्हत्वाचीं अशीं गजाली शिकतात. सामान्य विज्ञान म्हळ्यार नवे विज्ञान कळपाक मुळाव्यो गजाली शिकतात तें क्षेत्र. मुळाव्या सामान्य विज्ञान क्षेत्रान सैद्धांतिक भाग आनी वेव्हारीक भाग हांचो आस्पाव जाता.

अभ्यासक्रमाची विस्तृत श्रेणी

तंत्रीक आनी वेवसायीक अभ्यासक्रमांची विस्तृत श्रेणी विद्यार्थ्यांक तांची कारकीर्द बेगीन सुरू करपाक मजत करता. ह्या अभ्यासक्रमांत मेडिकल (बीडीएस आनी एमबीबीएस), मॅनेजमेंट (एमबीए/बीबीए), इंजिनियरिंग (बी.टेक, एम.टेक, एमई, बीई), संगणक (बीसीए/एमसीए) डिझायनिंग (फॅशन/इंटीरियर/वेब), मासकम्युनिकेशन (पत्रकारिता), हॉस्पिटॅलिटी (हॉटेल मॅनेजमेंट), नर्सिंग हीं कांय म्हत्वाचीं मळां आसात. आयज, वेवसायीक अभ्यासक्रमांक चड लोकप्रियता मेळ्ळ्या. लोक शाळेंतल्या भायरच आपलें खाशेलपण वेंचून काडटात. बीटेक, एमबीबीएस, बीबीए, बीसीए अभ्यासक्रम अशे वेवसायीक अभ्यास-क्रम आज जायत्या सरकारी आनी खाजगी म्हाविद्यालयांनी उपलब्ध आसात. जे फकत विद्यार्थ्यांक बाजारांत निश्चिंत भुमिके खातीर तयार करपाचो वावर घेतात.

वेवसायीक अभ्यासक्रमाच्या कांय फायद्यां विशीं. म्हाका दिसता ज्या लोकांक पयलींच खबर आसा की आपूण व्हड जावन कितें करपाचें आसा, तांकां वेवसायीक पदवी हो आपल्या करियरा कडेन

भोंवपी, खावन, पिवून, मजा करपी, वेंचणुकांक उबे रावन कोट्यांनी रुपया मोडपी सगले कडेन दिसतात. लोकांकूय भितरली गजाल खबर आसता. एसआयटीन प्रामाणिकपणान काम केलें आनी मदीं कोणे हस्तक्षेप केलो ना, जाल्यार गोंयकारांक धक्को बसपी गजाली भायर सरतल्यो. दुबाव आसा?

वादग्रस्त, रासवळ कुटुंबांची, विदेशांत रावपी गोंयकारांची जमीन कायदेशीर मार्गान विकत घेवन ती दुपेट, तिपेटीन विकपी जशे आसात, तशे कायदो गुठलावनूय हें काम करपीय दिसतात. भलत्याचीच जमीन बोगस कागदां करून आपल्या नांवार करपी आसात. सरकारी प्रकल्प येवपाचो आसा, अशें सांगून जमीन घेवप, मागीर तो प्रकल्प रद्द करून ती जमीन चार पट किमतीक विकप, असलेय प्रकार जाल्यात. कोमुनिदादीच्यो जमनी बेकायदेशीर वा अतिक्रमण करून हातासल्यात, विकल्यात. 2000 रुपया मिटर मोलान जमीन विकून 500 रुपया कोमुनिदादीक, वयले देड हजार बोल्सांत, असलेय प्रकार जाल्यात..... चार

सरकारान मनार घेतलें जाल्यार ही नवी क्रांती गोंयांत सहज घडोवं येता. मात, हें दिसता तितलें सोंपें काम न्हय. कारण हे भूंय माफिया तांचे सरभोंवतणीय आसूं येतात.

वचपाचो एक वेगवान मार्ग. कारण हो अभ्या-सक्रम केल्ल्या वर्साचो मोलादीक वेळ वाचयता. एमबीबीएस (वैजकी) वा बीटेक (अभियांत्रिकी), समाजाच्या कार्यावळी खातीर विद्यार्थ्यांक तांची तंत्रीक कुशळटाय वाडोवपाक मजत दिता. हॉटेल मॅनेजमेंट आनी एनिमेशन सारकिले अभ्यासक्रम लेगीत ह्याच श्रेणीन येतात. अभ्यासक्रमाच्या सुरवातीच्या काळांतच वेवसायीक अभ्यासक्रम व्यक्तीक कामाची संस्कृताय आनी कामाची नीती विकसीत करपाक बेगीन सक्षम करता. ह्या अभ्यासक्रमांच्या वेगान चलपाक लागून व्यक्ती सदांच धारेर आसतात. वेव्हारीक प्रशिक्षण तांकां इंटर्नशिप आनी उद्देग प्रधान अभ्यासा वरवीं एका खाशेल्या कामान कुशळ करता, जें एका विशयाच्या पुस्तकी गिन्याना परस परस बरें.

वेवसायीक पदवेचीं वायटपणां

वेवसायीक पदवेचीं कांय वायटपणां दिसून येतात. नोकरी संबंदीत कुशळटाय विकसीत करप हें सारकें आसलें तरी आपल्या अभ्यासक्रमा-च्या शिक्षणीक आंगाकडेन दुर्लक्ष करप हानीकारक थारूंक शकता. शिक्षणीक मळार सगळ्यां तरेचे शिकलेले गिन्यान नाशिल्ल्यान, व्यक्तीक करिअर बदलव वा पर्यायी करिअर म्हण उच्च अभ्यासा खातीर वचप फुडें कठीण जावं येता. भारतांत खास करून एक चलो अभियंतो जावचो आनी एक चली दोतोर अशेंय मत कांय दशकां सावन तिगून उरलां आनी ताका लागून दरेक मध्यमवर्गीय कुटुंब वेवसायीक शिक्षण घेवपाक लागलां. हाका लागून ह्या अभ्यासक्रमांत अतृप्ती आनी तीव्र अस्वस्थ-ताय तयार जाल्या. हातूंतल्या कांय गजालीं परवडपा सारक्योय ना, कारण चडांत चड म्हाविद्यालयांनी प्रशिक्षणाक मोट्या प्रमाणांत शुल्क भरपाची मागणी करतात. हे अभ्यासक्रम खर्चीक आनी खूबशा म्हाविद्यालयांक भरपूर पयशे मेळोवपाचो एक सोंपो मार्ग जाला. विद्यार्थी या उण्या दर्ज्याचें शिक्षण दिवपी घटमूट म्हाविद्याल-यांची शिकार जातात. नांव नोंदणी करता ते संस्थेंत नवें तंत्रगिन्यान आनी बरो सल्लो दिवपाक आनी मार्गदर्शन करपाक बरे शिक्षक आसात काय ना तें सदांच सत्यापीत करचें.

प्रगत अभ्यासक्रम

सामान्य शिक्षणीक अभ्यासक्रम म्हळ्यार बीए, बीएससी आनी बीकॉम जे कितलेशाच वर्सा आदींच्यान उच्च शिक्षणाची बुन्याद आसा. बीएससी ही पदवी एका विज्ञान विशयाच्या खोलायेन

बोल्सां ओलीं केलीं काय कितेंय करप शक्य आसा, असो समज निर्माण जाला, तो पयस करपाचें काम एसआयटीक करचें पडटलें. गोंय मुक्ती उपरांत 40 वर्साच्या काळांत दोन तालुक्यांत 22 प्रकरणां मेळिल्लीं. कांय म्हयन्यां पयलीं हीं प्रकरणां गाजिल्लीं हें वाचप्यांक याद आसतलें. हातूंत बोगस कागदां करून जमनी विकल्यात आनी मूळ धनयांचीं सरकारा कडेन आशिल्लीं कागदां बदलपाचो वा नाच्च करपाचो पराक्रम गोंयकारांनी केला. ह्यो जमनी घेतात कोण? तर भायले पयशेकार आनी कांय बिल्डर. मागीर व्हडल्यो इमारती उब्यो जातात आनी थंय रावतात्य बी बिगर गोंयकार. एकादो आडवाद आसत. जमनी विकून 20-25 कोटी मेळ्ळे काय मागीर त्या व्याजाचेर फोलां सुरु.

जमनी विशींच्या कायद्यांक लागून जांकां जमनी मेळ्ळ्यात, तांणीय त्यो विकल्यात वा रुपांतरीत केल्यात. तातूंत पीक घेवपी साप उणें. शेती, बागायती करचे परस असो झटपट पयसो जोडप सोंपें. कश्ट करपाची गरज ना. आतां सरकारान एसआयटी नेमून हीं रुपांतरां, बेकायदेशीर खरेदी, विक्री.... सर्गलीं पाळामुळां खणून काडपाचें थारायलां, ही तशी क्रांतीकारक घडणूक. ही क्रांती कळंगूट, कांदोळे पुरतीच नाका, ती सगल्या राज्यांत पातळुदी.

होमखण

जर तुमी तुमच्या शैक्षणिक क्षेत्रांत कुशळ आसल्यार तुमका कामाची काळजी करपाची आत्ताच गरज ना. जे तुमका आवडटा त्याच विशयांत फुडलें शिक्षण घेयात.

अभ्यासा खातीर आनी काम-प्रधान प्रशिक्षणाक कळाव करता. बीएससी उपरांत दुसऱ्या प्रगत अभ्यासक्रम शिकपाक जाता. तांचे खूबशे फायदे आसात. व्यक्तीचें शिक्षणीक गिन्यान वाडून ताचो पायो शिक्षणीक पदवी घेवन घडू जाता. तशेंच फुडें तांच्या करियर निवडीकय चड पर्याय मेळटात. खासा करून ज्या विद्यार्थ्यांक अजून करियरांत कितें करपाचें आसा तें सोदून काडूंक ना, पूण विज्ञान शिकपाची आवड आसा तांणी सामान्य विज्ञान अभ्यासक्रम शिकप चड बरें. तशेंच कांय अभ्यासक्रम आसात, जांकां सामान्य पदवी जाय पडटा. बीएससी केल्या उपरांत कायद्याचो अभ्यासय करूं येता. पालक आनी विद्यार्थ्यांक खोलायेन शिकपाचें म्हत्व जाणून घेवप गरजेचें आसा, जें आमच्या सामाजीक उदरगती खातीर म्हत्वाचें आसा.

स्पेशलायझेशन करप शक्य

गोंयांत चडश्या म्हाविद्यालयांनी निवड मेरिट-बेज्ड आसा. विद्यार्थ्यांक आपल्या आवडीच्या वेवसायीक अभ्यासक्रमांत प्रवेश मेळोवपाक बरे गूण मेळोवप खूबदां कठीण जाता. प्रवेशा वरवीं विद्यार्थ्यांक सुवात मेळोवंक मेळना पूण तो अजूनय शिकपाची आवड आसल्यार सामान्य अभ्यासक्रमचो अभ्यास करपाक वचूंक शकता आनी फुडें, ताच्या शिकपी मन शक्तीच्या जोराचेर स्पेशलायझ करूंक शकता. देखीक, संगणक अभियांत्रिकी परस बीएससी संगणक विज्ञान शिकपाक जाता आनी संगणक विशेशीकरणाच्या खाशेल्या प्रकारांत मास्टर पदवी घेवंक मेळटा. अशे तरेन रसायन अभियांत्रिकीच्या पर्याया बदला बीएससी रसायणशास्त्रांत करूं येता आनी फुडें अभ्यास चालू दवरूंक येता.

सामान्य विज्ञान पदवी अभ्यासक्रम स्वताक आत्मनिर्भर करपाकय कांय मजत करता. बीएससी बारावी उपरांत विज्ञान विद्यार्थ्यां मदीं एक लोकप्रिय शैक्षणिक पदवी अभ्यासक्रम आसा. बीएससी पदवी

अभ्यासक्रम ३ वर्सां ते ५ वर्सां मेरेन आसता. भारतांत अभ्यासक्रम सादारणपणान ३ वर्सांचो आसता जाल्यार आर्जेन्टिनांत अभ्या-सक्रमाचो काळ ५ वर्सांचो आसता. हो अभ्या-सक्रम विज्ञानाचो आदार तयार करता आनी

डॉ. मिथिल फळ देसाय
काणकोण

→ **पान 6 चे**

सालांत

केंद्र सरकारान संरक्षण दळांत तरणाट्यांची भरती करपा खातीर एक नवी येवजण आंखल्या, तिका ‘अग्नीपथ’ अशें नांव दिलां. हे येवजणे प्रमाण दर वर्सा संरक्षण क्षेत्रांत 40 ते 50 हजार तरणाट्यांची भरती जातली. ह्या जवानांक ‘अग्नीवीर’ अशें नांव दितले. चार वर्सांच्या कंत्राटाचेर ही भरती जातली. पयले स म्हयने तांकां प्रशिक्षण दितले, उपरांत तांची संरक्षण दळांत नेमणूक जातली. तांकां म्हयन्यांक 30 ते 40 हजार रुपया पगार मेळटलो. चार वर्सां उपरांत निवृत्त जातकच 11 लाख रुपयांची एकर रकमी पयशे मेळटले. कामाचेर आसतना तांचो विमो काडटले. अग्नीवीर म्हणून संरक्षण मळार भरती केल्ल्या तरणाट्यांची पिराय साडेसतरा ते एकवीस वर्सां मदीं आसूंक जाय. अर्थात, सगले तरणाटे चार वर्सां उपरांत निवृत्त जावचे नात, वट्ट भरतींतल्यान 15 टक्के लोकांक पर्मनंट कमिशनानचेर 15 वर्सां सेवा करपाक मेळटली.....

.... पूण चार वर्सां उपरांत निवृत्त जाल्ल्या तरणाट्यांक पेन्शन मेळचें ना, हाका लागून कांय जाण हे येवजणेचेर टिका करतात, तातूंत कांय आदले सैनिक आसात. हे येवजणेक उत्तर भारतीय तरणाटे खर विरोध करतात. उत्तर प्रदेश, मध्य प्रदेश, बिहार, राजस्थानांतले

तरणाटे रस्त्यार देंवून ही येवजण रद्द केल्ल्याचो निशेध करपाक लागल्यात. हिसाचार करपाक लागल्यात. रेल्वेक पसून उजो लायला. आमकां मुखार लश्करांत नोकरी, बरो पगार, पेन्शन मेळची ना अशें तांचें मत. सरकारान आतां चार वर्सां लश्करांत काम केले उपरांत निवृत्त जाल्ल्या तरणाट्यांक प्राधान्य दिवपाचें उत्तर दिलां.

अर्थात, अशी येवजण चालीक लावपी भारत हो पयलो देश न्हय. चीनांत हें सर्रास चलता. हे नवे येवजणेंतल्यान संरक्षण दळांतले तरणाटे आनी अणभव आशिल्ल्यां मदीं समतोल येतलो आनी देशांतली बेकारी उणी जातली असो दावो सरकार करता. पूण, पगार आनी पेन्शन उणी करप हें एक कारण तकलेंत दवरून मोदी सरकारान ही येवजण

आंखल्या हें लिपून रावंक ना.

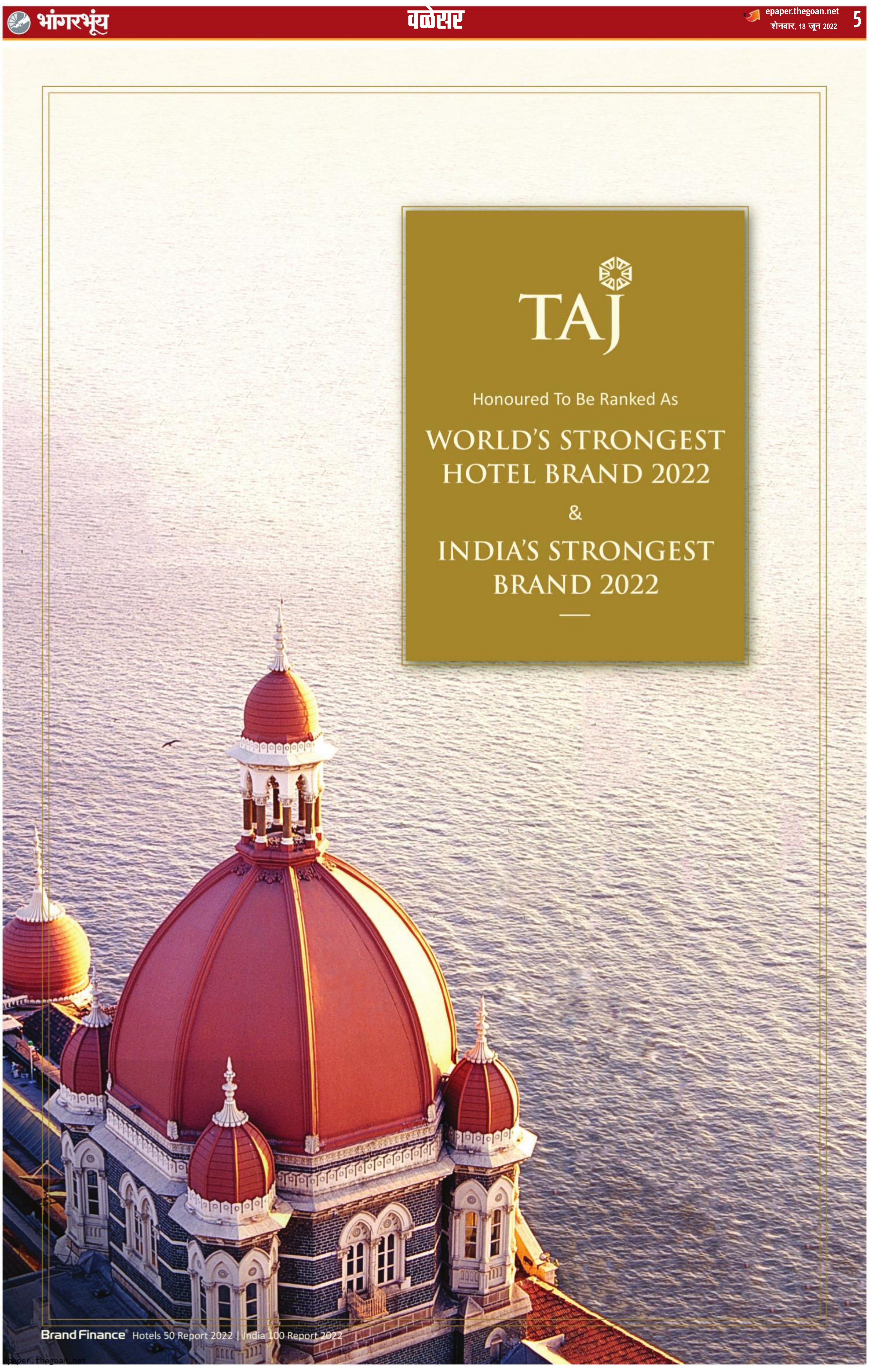
आयज संरक्षण दळाचो वर्सुकी अर्थसंकल्प 5.2 लाख कोटी रुपया आसा. सुमार 50 टक्के खर्च पगार आनी पेन्शानाचेर जाता. अग्नीपथ येवजणेंतल्यान पगार आनी पेन्शानाचेर सरकाराचो भार उणो जातलो आनी तरणाट्यांक रोजगार मेळटलो, हें खरें आसलें तरी कांय प्रस्न उप्रासतात.

तिनूय संरक्षण दळांतल्या सैनिकांचे संरक्षण दळा कडेन भावनीक

■ **संपादक: महेश महादेव दिवेकार** (पीआरबी कायद्या खाला संपादकी जबाबदारी)
■ **पणजी कचेरी:** दुसरो माळो, फोर्थ इस्टेट (कामत मॅट्रोपोलीस) सांत इनेज, पणजी-गोंय हे सुवातेर **छापून** दुसरो सुवातेर उजवाडायलें. फ़ोन नं. **2405952**.

■ **ई-मेल:** bhaangarbhui@gmail.com (बातम्या खातीर) bhaangarbhuieditorial@gmail.com / (लेख आनी साहित्या खातीर) / bhaangarbhuiadv@gmail.com (जायरातीं खातीर). ■ **सुचोणेची:** अंकांत व्यक्त जावपी मतां कडेन संपादक-प्रकाशक-मालक सहमत आसतलेच अशें ना. मजकुराची जापसालदारकी बरोवपी- जायरातदार हांची आसतली.

Honoured To Be Ranked As

WORLD'S STRONGEST
HOTEL BRAND 2022

&

INDIA'S STRONGEST
BRAND 2022

म्हायती तंत्रज्ञानाचे मुळावे वेवरस्थेची दशा बाबत

क्रांती दिसाच्या निमतान, गोंय सरकार आनी म्हायती - तंत्रज्ञान खात्या कडच्यान गोंयांत एक नवी क्रांती घडची म्हूण शिक्षणीक तशेंच वेवसायीक कामगार क्षेत्रांतल्या सामान्य प्रतिनिधीन केल्ली ही विनवणी.

एका काळार गोंयांक म्हायती तंत्रज्ञानाच्या मळार गोंयाक जगाच्या नकाशाचेर पावोवपी प्रकल्प 'गोवा ब्रोडबॅंड नेटवर्क' (GBBN) आयज जीव सोडपाचे वाटेर आसा. भोवउद्देशी प्रकल्प म्हूण चालीक लायिल्ल्या ह्या आधारभूत संरचनेचें, 2007 सालांत, त्या वेळाचे प्रधानमंत्री डॉ मनमोहन सिंग हांचे हस्तुकीं उक्तावण जाल्लें, पूण कबलातींत नमूद केल्ल्या १० वर्सांच्या कराराप्रमाण, ताचो प्रत्यक्षांत वापर मात 2009 सालांतल्यान चालू जालो. हे खातीर, गोंयचें म्हायती तंत्रज्ञान खातें आनी एक खाजगी कंपनी, युनायटेड टॅलिफॉन्स लिमिटेड (UTL), हांचे मदें जाल्ले कबलातींतल्या येवजणेचो आराखडोय स्पश्ट केलो.

जीबीबीएनाची मुळांत मोख आशिल्ली की, गोंयांतल्या शारांनी, तशेंच गांवांनी रावपी सामान्य लोकां मेरेन, इंटरनॅट आनी सरकाराच्यो आवश्यक ई-सेवा पावोवप. ते खातीर, आराखड्यांत पयलीं गोंयच्यो सगळ्यो ग्राम पंचायती आनी मुखेल कार्यालयांक, इंटरनेट आनी इंटरनेट जोडणी दिवपाचें थारायलें. उपरांत टप्प्या-टप्प्यांनी, हेर एक-एक उंचेल्या दर्जाच्यो अत्याधुनीक सेवा. पूण घडलें भलतेंच. तें जोडणी बी दिवपाचें कुशीक दवरून युटीआयन, गोंयकार आनी सरकाराक (कामगारांक लेगीत) त्रासांत घाले आनी ई-सेवेच्या नांवांन हुयेल्यो मारप्यांक पिशांत काडले. सुरवातीचीं थोडीं वर्सां, प्रामाणीकपणान न्हय जाल्यार, कश्टान घांम गळोवन काम जालेंय बी, पूण कमी खर्चान चड पयसो करपाच्या नादांत, इल्लें-इल्लें करुन आतां

सगळेंच नश्ट जावपाक पावलां.

हालींचेंच उदारण घेतल्यार, सांगे तालुको वाठारांत रावपी थोड्या इश्टां कडल्यान मेळिल्ले म्हायती प्रमाण, फाटल्या सप्तकांत खंय, एकेच दीस खूब वेळां, अकस्मात पुराय तालुक्यांची ई-सेवा खंडित जाताली, घडये हाचें कारण वेवस्थापनांतलीं घाळपणां आसूं येतात. हाचे सारक्यो जायत्यो घडणुको पयलींय घडल्या आसत वा फुडाराक घडटल्यो हातूंत म्हाका तरी दुबाव ना. म्हण्टकच हें कंपनीच्या मुळावे कबलातींची 10 वर्सां काबार जावन लेगीत, सरकार अजुनूय हतबल जाल्ले वरी, तांचेच पांय कित्याक धरतात? आतांच्या खिणांक जायते पर्याय उपलब्ध आसात. तेन्ना कितेंय बरो उपाय मेळटा काय म्हूण शक्यताय तपासपाचो होच योग्य वेळ. जुलय अखेरेक युटीएल आनी सरकाराचो करार सोंपता. तो परत तांकां दिवप काय दुसरें चिंतप हें आतांच जावंक जाय. निश्चित अशें उपाय मेळनात जाल्यार, वेगवेगळ्या भागांनी हो प्रकल्प नीट चालीक लागतलो, हाची तरी खबरदारी घेवची.

सद्या कार्यरत आशिल्लीं गोंयचीच आस्थापनां आनी कुशळ गोंयकार कामगारांक घेवन, नवीं दारां उक्तीं करपाची संद आसा. पूण ती कित्याक मेळना, हाची जाप आयचे घटकेक सोदपाक जाय. गोंय मुक्तीच्या हिरक महोत्सवांत तरी, गोंय सरकाराचेंच स्वयंपुर्ण गोंयकार हें धोरण चालीक लावपाची गरज आसा.

गोंयचो एक सामान्य मनीस म्हूण सरकार आनी माहिती-तंत्रगिन्यान खात्या कडेन कळकळीची विनवणी करता की,

ह्या खेपेकूय बी आमी कांयच करपाक शकना म्हूण फाटीं रावचें न्हय. हातूंत आमच्या सारके सादे लोक जर अन्याय करपी शक्ती आड धिटायेन उबें रावपाक शकता जाल्यार, सरकार मदतीचें आनी सुदारणेचें एक पावल निश्चितच घेवंक शकता. 15 वर्सां मायज म्हायती तंत्रज्ञान क्षेत्रांत रावन जर खंयचीय खाजगी संस्था, एक सेवा (शिकपी भुरग्यां खातीर तरी) सुरळीतपणान आनी कटकटी शिवाय दिवपाक शकना जाल्यार, तांकां ती दिवपाचो अधिकारूच ना.

हे संस्थेन सरकाराक आनी आमचे सारक्या सामान्य जनतेक एकूच गजालींचेर आडकावन दवरल्या ती म्हळ्यार, आपणे कमयल्ले येणावळीचो 12 % भाग सरकाराक परतो दिता म्हूण सांगून. ह्या 12 % च्या वेव्हारांत, मुळांत कितलें पयशे वतात आनी कितलें येतात हांचें गणित केलें जाल्यार, म्हाका दिसना की सरकाराक, लोकांक सवलतीच्या दरांत दिवपाच्या सेवेच्या कुस्तार, त्या फायद्याचें चड कितें मोल आसतलें म्हूण. आनी हरशीं तशें आसलें जाल्यारूय भरवंसो कोण दवरतलो?

जीबीबीएन सेवा मुळांत सरकारी सुवातेर सावन, सरकारा खातीर आनी सरकाराच्या कुस्तार चलता. सगळ्यांत पयस म्हण्टात ते, ही सेवा पंचायतींनी पावल्या. म्हणजें, सरकाराचोच (म्हणजें आमचोच) पयसो वापरांत आयला. इतलें आसून लेगीन ही खाजगी कंपनी आंवाळो दाखोवन कुंवाळो व्हरपाचें काम करता, हें सरकारान जाणून घेवचें. हे कंपनी आड हाचें पयलीं जायते फाटटी कागाळी नोंद जाल्ल्यात. म्हायती तंत्रगिन्यान खातें,

कामगार आयुक्त, भविश्य निर्वाह निधी आयुक्त हांचें कडेन तपासणी केल्यार सगलें कळटलें. पूण, तपास करतलो कोण? मानादीक मंत्र्यांच्या फुडाकारान रान आनी नगरनियोजन खात्यांत जाल्लीं दुबावीत प्रकरणां भायर सरल्यांत, तशी हाचीय चवकशी जावची. पूण हातूंत सगळ्यांत व्हडलो प्रस्न उरता की, हे राटावळीचें फुडारपण करतलो कोण? गोंयच्या माननीय म्हायती तंत्रज्ञान मंत्र्या कडेन हो बारीक आवाज पावत काय? जीबीबीएनचेर जितलो खर्च जाला तो पळोवन, एक खंत मात सदांच उरतलीं तीं म्हळ्यार, शिक्षणीक मळार गोंयच्या भुरग्यांचे जाल्लें लुकसाण. ही वेवस्था सुरळीत चालू आशिल्ली जाल्यार, गोंयांत शिक्षणीक क्षेत्रांत खूब कितें नवें आयाम जोडूं येतालें.

सरकाराच्या म्हायती - तंत्रज्ञान खात्याचेंच दुसरें एक आंग, इन्फोर्टेक कॉर्पोरेशन (ITC) हांच्या मार्फत, हालीच भलायकी सुविधेंत खूब बरीं आनी तोखणयेक पात्र अशीं कामगिरी केल्या. क्रांती दिसा निमतान, माननीय शिक्षण, मुख्यमंत्री आनी म्हायती तंत्रज्ञान मंत्री हांचे कडच्यान एक क्रांतिकारी पावल जीबीबीएन सेवे खातीर उखलत म्हूण आस्त बाळग्या. 18 जून 1946 दिसा गोंयांत मुक्तीची क्रांती अशीच घडिल्ली. आतां ती ज्योत फुडें व्हरपाचें काम युवा पिळगेच्या हातांत आसा.

संदेश बोरकार

9561714155

पान ४ वयल्यान

खंयचो बरो? वेवसायीक काय सामान्य विज्ञान अभ्यासक्रम?

आनी तातूंत भौतिकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र, प्राणीशास्त्र आनी गणित ह्या विशयांचो आस्पाव जाता. विज्ञान आनी तंत्रगिन्यानाच्या मळार जाल्ली उदरगत जाल्ल्यान हो कार्यक्रम भारताच्या संस्थानी चड अभ्यास केल्ल्या पदवी अभ्यासक्रमांतलो एक जाला.

वेगवेगळे पर्याय

बीएससी पदवी पुराय जाले उपरांत विज्ञान विद्यार्थ्यां खातीर वेगवेगळे पर्याय उपलब्ध आसात. ते विज्ञानांत मुखार मास्टर पदवी खातीर वचूंक शकतात म्हळ्यार एमएससी, संशोधन क्षेत्रांत वचूंक शकतात आनी वेवसायीक नोकरी लेगीत सोदूंक शकतात. बीएससी जालेल्या भारतांतल्या विद्यार्थ्यांक परदेशांतकय शिश्यवृती घेवन मास्टर्स शिकपाक मेळटा. शिश्यवृतीचे मुळावे दोन प्रकार आसात, पुराय निधी आनी आंशिक निधी दिवपी शिश्यवृती. आंशिक निधी आशिल्ली शिश्यवृती म्हणल्यार फकत कांय विद्यापिठाची शुल्क भरपी शिश्यवृती, जाल्यार, पुराय निधी आशिल्ली शिश्यवृती तुमच्या मूळ देशांतल्यान अभ्यासाच्या देशांत ट्युशन शुल्क, रावपाची सुवात, राबितो खर्च, आनी प्रवास खर्च १००% आस्पावता. म्हज्या मतान आंशिक निधीतल्यान शिश्यवृती मध्यमवर्गीय विद्यार्थ्यां खातीर बरी न्हय कारण विद्यार्थ्यांक काम करुन तांच्यो गरजो पूर्ण करच्यो पडटा. पूण लाखांनी विद्यार्थ्यांक असल्याच शिश्यवृतीचो फायदो जाता. फुलब्राइट नेहरू शिश्यवृती, एन्डेव्होर शिश्यवृती, डाड शिश्यवृती ह्यो कांय पुराय निधी आशिल्ल्या शिश्यवृतींचीं नांवां आसात. कांय प्रकरणांनी शिश्यवृतीचे पयशे विद्यार्थ्यांच्या नांवान तयार करतात आनी तांकां थेट दितात. हेर प्रसंगांनी हे पयशे विद्यार्थ्यांच्या संस्थेक दितात. जायते फावट भारतांत आनी

परदेशांतल्या कांय नामनेच्या विद्यापिठांनी वा म्हाविद्यालयांनी विद्यार्थ्यांक कोर्स पुराय जातकच व्हडल्या MNC 's कडल्यान थेट भरती करतात. विज्ञान म्हत्वाचें कारण तें एक फायदेशीर करियर जावंक शकता. **मुळाव्या शास्त्राचो अभ्यास** फाटल्या 150 वर्सांत वा ताचे परस चड काळांत समाजान जायते मुखेल शास्त्रीय सोद आनी आविश्कार पळयल्यात, जाका लागून फकत आमच्या जिणेच्या दर्ज्यांतच न्हय, तर आमच्या आयुश्यांत खूब सुदारणा जाल्या. पूण शास्त्रज्ञांक शास्त्रीय प्रगती दिवपाची प्रेरणा सादारणपणान ह्या ध्येयांची साध्यताय न्हय, तर मुखेलपणान संशोधन जिज्ञासेक लागून जाल्या. मुळाव्या शास्त्रीय अभ्यासाक, जाका मुळावें विज्ञान अशेंय म्हण्टात, ताका लागून सतत उदरगत जावपी शिक्षण पद्दतीच्या आदारान गिन्यानाच्या समाजाची वाट मेकळी जाल्या, आनी ताका लागून संवसारांत बदल घडोवन हाडपी अनुप्रयुक्त विज्ञान आनी तंत्रगिन्यानाच्या सुदारणांक जाला. पूण मुळाव्या शास्त्रा बगर अशी जिवीत बदलपी प्रगती जावची नाशिल्ली. मुळाव्या शास्त्राचो अभ्यास समाजीक आनी अर्थीक नदरेन अर्थपूर्ण आसा आनी हो अभ्यासक्रम कमी खर्चाक आसा.

वेपारी नोकच्यो म्हत्वाच्यो

केन्ना केन्ना म्हजे ओळखीचे सांगतात की हांचे दुसऱ्याक मुळाव्या विज्ञानांत वचपाक प्रेरीत करपाक जाय. पूण लोकांक मुळाव्या विज्ञानांत प्रेरीत करपाक म्हजे मुळावे मुद्दे आसात म्हणून हांव तें सदाच करिना. सगळ्यांत पयलीं मुळाव्या शास्त्रांत मनशांचो उणाव ना. बाजारांत जें आत्मसात करपाक मेळटा ताचे परस चड आमचे कडेन आसा. दुसरें, मुळाव्या शास्त्रांत पदवी घेतिल्लें बाजारांतलें म्हत्वाचें

मोल ना. 8 ते 15 हजार घेवन ते हेर तरेचे कामा करताना दिसता. वाडत वचपी पदवीधर पयलींच संतुप्त जाल्ल्या बाजारांन जोडटात. तातूंतल्या तेतून बीएससी रसायनशास्त्रात केल्ल्या विद्यार्थ्यांक बाजारांत बरो भाव आसा. सांगपाचे म्हळ्यार सुतारकाम, फिटर, वेल्डर, मेसन, इलेक्ट्रीशियन, मिस्त्री ह्या सारक्या वेपारी नोकऱ्यांनी कोणाकूय आदरणीय जिणेचो स्रोत मेळपाक दिवपाची चड तांक आसूं येता अशें म्हाका दिसता. आमच्या देशाची समस्या म्हळ्यार तुमच्या नांवाक पदवीचीं लेबलां जोडिल्लीं आसल्यारूच तुमचो समाजीक दर्जा उंच जाता अशी मानसिकताय आमी वाडयल्या, जी विकसीत देशांनी ना. अशें म्हणून लोक अभियांत्रिकी फाटल्यान धांवतात, आनी तातूंत प्रवेश ना जाल्यार, खास करुन अर्थीक नदरेन दुबळ्या विभागांत ते पदवी कॉलेजीत सामील जातात, जें प्रत्यक्षांत तांचेर चड भार घालता. सगळ्यांत पयलीं तांकां एक निरुपयोगी पदवी तिगोवन दवरची पडटा. मुळाव्या विज्ञानांत वचात, पूण तुमचो विचार कमीत कमी बॅचलर्स करुन मास्टर्स करपाचो आसपाक जाय.

20 जुलय निमणो दीस आसा गोंयच्या म्हाविद्यालयांत मुळाव्या विज्ञानांत बीएससी अभ्यासक्रमा खातीर नोंदणी करपाक. हांवें एकदा म्हज्याच इन्टरव्ह्यूव्हराक विचारिल्लें कितलें पोस्ट आसात काय म्हूण. ताणीं परत म्हाकाच प्रश्न केलो 'तुका कितले जाय?' सांगपाचे म्हळ्यार जर तुमी तुमच्या शैक्षणिक क्षेत्रांत कुशळ आसल्यार तुमका कामाची काळजी करपाची आतांच गरज ना. जे तुमका आवडटा त्याच विशयांत फुडलें शिक्षण घेयात.

अठरा जून

उदक लेगीत जाल्लें रगत आंग तकली जाली हून याद दिता जेन्ना अठरा जून

गोंयकारांच्या पांयांक आयलो नेट जेन्ना डॉ. लोहियाची जाली मडगांवां भेट मळबांत लेगीत पेटल्यो जगलांटाच्यो तार जेन्ना पडटालो गोंयकारांक मार

आसलो तो काळ गोंयचो भावा याद आसा तुका त्या अठरा जूनाचो ? बंदखणी व्हांवतालें तिडकीचें ल्हार वरां जालीं तेन्ना सांजेची चार पांवळी ती पडली पावसाची निमाणी रात जाली, दिसताली ती पुर्तुगेजाची दीस आसलो तो शिरशिरीत पावसाचो पळय आयज पासून याद आसा आमका त्या अठरा जूनाचो

सोनिया नायक

18 जून 1946

रांदनीत उजो करचो आसल्यार मुंबरांत इंगळो पयलीं सोदचो पडटा लाकडांनी पेट घेवंक जाय जाल्यार किटीर फूंक मारची पडटा

शेंकड्यांनी वर्सां गुलामींत सारून इंद्रियां सगलीं भेरोवन गेल्लीं तरीय इंगळ्यांत मुक्ततायेची कीट उरिल्ली ती ताणें जुस्त होलमिल्ली

तो दीस आशिल्लो जून अठरा आनी वार आशिल्लो मंगळार किटीर फूंक मारून देविल्लो राम मनोहर लोहिया मडगांवां मैदानार

जुलियावाच्या सांगातान तिख्या पुरसान काळजांतल्यान गोंयकारांक उलो मारिल्लो फाटी फुडें पळय नासतना तांतीं पिलो धावून आयिल्लो फुंकेच्या धगान किटीन पेट घेतिल्लो नुलयत खांची कोनशाक उजो पाविल्लो

इतलो तेंप भितरल्या भितर घुसमटल्ल्या श्वासांचो बांद फुटिल्लो आंगांतल्या रगताक सळसळपाचो नाद होलमल्लो घोग्यांचो पावस वारो ताका आडावंक ना पाविल्लो मुक्ततायेच्या लड्याक खऱ्या अर्थान आरंभ जाल्लो

मनांत खतखतपी उमाळ्यांक वाट मेळिल्ली मुक्ततायेच्या कुरकुटाक घटाय आयिल्ली क्रांतीच्या हुलपांत काळजां तळसूंक लागिल्लीं होमखणांत उडी मारपाची पाळी आयिल्ली

जायते जाण चाबकां खायत रावले हजारांनी बंदखण भोगीत उल्ले शेंकड्यांनी हुतात्मे जावंक पावले सोंसून वळवळे पंदरा पावसाळे

तो आसलो क्रांतीचो दीस लोहियान पुरिल्लो ताचो नीस तेच खातीर उजवाडलो गोंय मुक्ती दीस डिसेंबर एकुणीस!

पुष्पा नायक

8830635504

मोलादिक जीण

मोलादिक जीण तुमची भांगरां भशेन जपून दवरत रे तकलेक हेल्मेट घातले बगर केन्नाच वचूं नाकात रे

मतीत दवरतं हाता- पाया परस तुजो मेंदु नाजूक आसा रे तकलेक मार बसचो न्हय म्हूण हेल्मेट तुमी घालात रे

चारचाकी चलयतना बेल्ट तुमी घालात रे केन्ना किदें जायत ते कोणाकुच कळचें ना रे

खंयच्याय गाडयेन धपको दिल्यार भंय तुका उरचो ना उक्तें जावन दार तुजें भायर तुं पडचो ना रे

सोरो पिवन चलोवं नाका पुढलें तुका दिसचें ना दुसऱ्याचों जीव घेवपा खातीर फाटिफुडें तुं रावचोंना

रस्सा वेल्यान चलता तुमी वाटेंक पळोवन चलात रे फोनाचेर खबऱ्यो मारताना भानार तुमी रावात रे

किड्या भशेन गाड्यो धावता कुत्र्यां भशेन मनीस मरता रे कोणांक कोणाची पर्वा ना म्हूण मनीस आयज रडटा रे

सोपूत आयज घेवयां आमी हेल्मेट, बेल्ट घालुनूच भोंवतले हातांत हात घालून आमी जगा खातीर वावुरतले

शिवानंद चंद्रकांत साळगांवकार

8830377062

वळवय श्रम नोंदणी कार्यावळीचें उक्तावण

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

सावयवेंरें: जन उत्कर्श संघ आनी दिशा फावडेशन हांच्या जोड पालवान केंद्र सरकाराच्या श्रम आनी रोजगार मंत्रालयाच्या असंघटीत कामगारां खातीर श्रम नोंदणी कार्यावळ वाळपयच्या पंचायत सभाघरांत जाली. कार्यावळीचें उक्तावण वळवयचे जेश्ट नागरीक प्रमानंद तारी हांचे हस्तुकीं दिवली पेटोवन जालें. ह्या वेळार वळवयचे प्रभाी सरपंच निळकंठ नायक, पंच वांगडी अंजली नायक आनी अंजली वेंगुलेकार तशेंच जन उत्कर्श

संघाची डॉ. सुषमा गावडे, महेश शिलकार आनी दिशा फावडेशनाचे विनीत कुंडयकार हाजीर आशिल्ले. म्हायती दिता कुंडयकार हांणी शेतकार, ल्हान वेवसायीक, बांधकाम कामगार आनी असंघटीत कामगारांच्या फुडारा खातीर ई-श्रम नोंदणी गरजेची आशिल्ल्यान केंद्र सरकारान सुरू केल्ले हे मोहिमेक येवकार दिलो. तशेंच सगळ्या असंघटीत श्रमिकांनी आपली नोंदणी करुन लाव घेवपाची मागणी केली.

डॉ. सुषमा गावडे हांणी सगळ्यांक येवकार दिलो. महेश शिलकार हांणी उपकार मान्ले.

वळवय श्रम नोंदणी कार्यावळीचें उक्तावण करतना प्रमानंद तारी. वांगडा नीळकंठ नायक, अंजली नायक, अंजली वेंगुलेकार, डॉ. सुषमा गावडे, महेश शिलकार, विनीत कुंडयकार.

जेवण आनी वखदां प्रशासन संचालनालयान संवसारीक जेवण सुरक्षा दीस मनयलो

■ भांगरभूंय । डीआयपी

पणजी: जेवण आनी वखदां प्रशासन संचालनालयान संवसारीक जेवण सुरक्षा दीस मनयलो. संचालनालयान पणजे शारांत आयोजीत कार्यावळीचें उक्तावण भलायकी सचीव वाय. व्ही. व्ही. जे. राजशेखर हांचे हस्तुकीं जालें. सुरक्षीत अन्न, बरी भलायकी अशी संवसारीक अन्न सुरक्षा दिसाची संकल्पना आशिल्ली. सुरक्षीत आनी पुरायीक जेवण खवपाच्या म्हत्वाविशीं जागृताय कार्याची म्हायती दिता जेवण सुरक्षे बाबतींत ल्हान राज्यांमदीं गोंयांक शेगीत चोवथे फावट पुरस्कार फावो जाल्ल्याचें सांगलें. तशेंच पणजे शार

जेवण खातात तें आमच्या मेजा मेरेन पाव मेरेन सुरक्षीत आनी पुरायीक आसतलें, हाची प्रत्येकान खात्री करपाची गरज आशिल्ल्याचें सांगून जे तरेन गोंयचो सैम पर्यटकांक भुलयता तशीच गोंयची अन्न संस्कृतीय पर्यटकांची खाणा जेवणांची आवड पुराय करता, अशें तांणी सांगलें. खाणावळींनी नितळसाण राखपाची गरज आशिल्ल्याचेंय तांणी सांगलें. जेवण आनी वखदां प्रशासन संचालनालयाची संचालक ज्योती सरदेसाय हांणी संचालनालयाच्या कार्याची म्हायती दिता जेवण सुरक्षे बाबतींत ल्हान राज्यांमदीं गोंयांक शेगीत चोवथे फावट पुरस्कार फावो जाल्ल्याचें सांगलें. तशेंच पणजे शार

आनी उत्तर गोंय जिल्ह्याक स्मार्ट सीटी आनी Eat Right District वर्गीत पुरस्कार फावो जाला, अशें सांगलें. कार्यावळीच्या उक्तावण सुवाळ्या उपरांत यत्ना 8वी ते 10वी च्या विद्यार्थ्यां खातीर Eat Right Goa ह्या विशयाचेर डुडल चित्रकला सर्त जाली. पणजी म्हापालिकेचे आयुक्त आमनेलो फर्नांडीस हांचेंय ह्या वेळार उलोवप जालें. कार्यावळींत बायलो आनी भुरगें उदरगत खात्याच्यो संचालक दिपाली नायक आनी जेवण आनी वखदां प्रशासन संचालनालयाचे अधिकारी हाजीर आशिल्ले.

नंदकिशोर नायक हांणी ह्या वेळार उलयतना जांणी हें काळें फांसपचे कर्तुब केलां ते थळावे लोक न्हय, ते हेर वाठारांतल्यान आयिल्ले लोक आसले अशें तांणी म्हणलां. कारवार 90 टक्के लोकांची भास कोंकणी आसा. आपले भाशेंत वेव्हार करपाचें अधिकार घटनेन दिला अशेंय ताणें सांगलें.

मागणी कारवार कोंकणी मोग्यांनी
केल्या.
कारवार पालिका वाठारांत
वाड्यांचे, रस्त्यांचे नांवतकटे कन्नड
आनी कोंकणी भाशेंत बरयिल्ले. ताका
कन्नड वेदिकेच्या कार्यकर्त्यांनी काळें

फांसपाचें कर्तुब केल्लें.
हाचो निशेध म्हणून शुक्रारा
कारवारच्या कोंकणी भाशीक मोग्यांनी
कारवार जिल्हाधिकारी कवेरेचेर
मोर्चो काडून आपल्यो मागण्यो
जिल्हाधिकाऱ्यां मुखार मांडल्यो.

पणजी : मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी गोंय क्रांती दिसाच्या इतिहासीक प्रसंगार गोंयकारांक परवीं दिल्यांत आनी आदर्श राज्य करपा खातीर आनी व्हडा कश्टान मेळयिल्ल्या स्वातंत्र्याचें रक्षण करपा खातीर समर्पित जावया असो उलो मारला.

गोंय मुक्ती चळवळीच्या इतिहासांत ह्या दिसाक खासा म्हत्व आसा. 18 जून 1946 दिसा डॉ. राम मनोहर लोहिया आनी डॉ. ज्युलियो मिनेझिस हांणी पुर्तुगेजांचे जुलमी सत्ते आड निर्भयपणान भाशण करून पुर्तुगेजांचे सत्ते आड लडपाक गोंयकारांचें धैर्य वाडयलें. डॉ. राम मनोहर लोहिया हांणी मडगांव पेटयिल्ले हे किट्टीचे रुपांतर गोंयकारांच्या काळजांत व्दले

ज्वालेत जालें. हजारांनी गोंयकारांनी एकठांय येवन हुकुमशाया राजवटीक विरोध केलो आनी 450 वर्सांचे पुर्तुगेज राजवटींतल्यान 19 डिसेंबर 1961 दिसा गोंय मुक्त जालें अशें मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी आपल्या संदेशांत म्हणलां.

गोंय क्रांती दीस हो मुक्ती चळवळीचो निमाणो टप्पो आशिल्लो. जालूंत हजारांनी गोंयकारांनी स्वता जावन वांटो घेतलो. गोंय मुक्ती चळवळीच्या काळांत कितलेशेय सैनिक हुतात्मे जाले जाल्यार कितल्याश्याच जाणांक छळ, बंदखण आनी

हृदयपरीची ख्यास्त भोगची पडली.
गोंयकारांचे मुक्ती चळवळीच्या
उगडासाक हो इतिहासीक दीस
‘क्रांती दीस’ म्हणून मनयतात.
स्वातंत्र्यसैनिकांच्या गुरगुराणाचे आनी
त्यागचो उगडास करून आमी सगले
ह्या वेळार सगल्या हुतात्म्यांक आनी
स्वातंत्र्य सैनिकांक नमन करूया.
ह्या म्हान आयत्यांच्या त्यागाक लागून
आयज गोंय एक समृद्ध त्यागाणकारी
राज्य म्हणून पावलां मारता अशें

मुख्यमंत्र्यांनी आपल्या संदेशांत म्हणलां, आमी सगले आयच्या ह्या समयात गोंयाक आदर्श राज्य करपा खातीर आनी व्हडा कश्टान मेळयिल्ल्या स्वतंत्र्याचें रक्षण करपा खातीर समर्पीत जावया, ह्या प्रसंगार हांव स्वातंत्र्य सैनिकांक नमळायें अभिवादन कर्तां आनी आर्मी ऑफ अशेंय मुख्यमंत्र्यांनी आपल्या संदेशांत म्हणलां.

■ गोंय क्रांती दिसा निमतान राज्यपालांचो संदेश

पणजी : गोंयचे राज्यपाल

पणजी : गोंयचे राज्यपाल पी. एस. शर्मा गोंयकारांक आनी खासा करून स्वातंत्र्य भयणांक गोंय क्रांती दिसाचीं परबीं भेटयल्यो. स्वातंत्र्य सैनिकांचो उगडास काडून व्यक्त करुया असो उलो मारला.

18 जून 1946 ची सांज गोंय इतिहासातलो विसरूंक जायना असो द्याच दिसा म्हान गडवाती फडारी

आनी ब्रिटीश आडचे भारत स्वातंत्र्य चळवळीचे म्हान स्वातंत्र्य सैनिक डॉ. राम मनोहर लोहिया हांणी गोंयच्याकराक एकठांय पुरतुंग सत्ते आड लडायाक कळकळीचो उलो माळोड. डॉ. लोहिया खरे म्हळ्यार आपलो इश्ट डॉ. ज्युलियास मिनिझिन्स हांच्या असोळणेच्या घरा सुसंग घेवपा खातीर गोंयांत आयिल्ले, पूण जेन्ना ते गोंयांत पावले आनी तांणी पुर्तुगेज सत्तेची जुलूमशास्त्र आनी गोंयच्या लोकांक मुळावे नागरी हक्क न्यकारपा विशीं आयल्लें तेन्ना ते अस्वस्थ जाले. तांणी गोंयकारांक घरांमनांत चित पेरयली आनी अशे तरेन गोंय मुक्तीच्या निणायक टण्याक सुरवात जाली. 19 डिसेंबर 1961 दिसा गोंय परकी सत्तेतल्यान मुक्त जालें अशें राज्यपाल पी. एस. श्रीधर पिल्लई हांणी आपल्या संदेशांत म्हणलां.

आयच्या ह्या दिसा आमी डॉ. राम मनोहर लोहिया आनी गोंय मुक्ती खातीर आपले जिणेचो त्याग केल्ल्या गोंयच्या आनी हेर राज्यांतल्या सगल्या स्वातंत्र्य सैनिकांक अभिवादन करून आमी ओंपुया. तशेंच स्वातंत्र्य सैनिकांचो उगडास करून तांचे प्रति आदर व्यक्त करुया. कारण तांच्या त्यागाक लागूनच आयज गोंयकार स्वातंत्र्य भोगतात आनी स्वतःचो फुडार घडोवंक शकतात अशें स्वातंत्र्य पिल्लें हांगीं म्हण्टात.

आयच्या ह्या इतिहासीक प्रसंगार आमी सगल्यांनी गोंय राज्यांत शांतीकार आनी भरभरती खातीर समर्पित जावपाचो सोपूत घेवुया अशेंय सगल्यांनी मान्यता घेतल्यो.

Aptech

Unleash your potential

Awarded by Ujwal Nikam for RECORD OF TRAINING & PLACEMENTS

What After

CABIN CREW **GROW**

In Award winning

Call Now : 98200 98200

GET TRAINED, GET PLACED

GET 50% SCHOLARSHIP THIS NEW YEAR

OUR TOP PLACEMENTS

Pratyaksha Kamath
Indigo Airlines
(Cabin Crew)

Aishwarya Gawade
Indigo Airlines
(Cabin Crew)

Meghna
Air India
(Cabin Crew)

FREQUENT AIRPORT VISITS TO 40 COUNTRIES / 1300+ CITIES

60% SALARY IN HAND

Aptech

UNLEASH YOUR POTENTIAL

**AVIATION & HOSPITALITY
ACADEMY**

**Awarded by Ujwal Nikam for RECORD
OF TRAINING & PLACEMENTS**

**Excellence in Education Awarded
by SAKAL MEDIA**

What After 10+2 ?? Do you want to work as

CABIN CREW
GROUND STAFF
CUSTOMER SERVICE
CARGO

In Award winning institute for most placements

Call Now : 9731321173 / 7619303873

GET TRAINED, GET HIRED

LOAN FACILITY

100% PLACEMENT ASSISTANCE

Online certification

GET 50% SCHOLARSHIP ON THIS NEW YEAR 2022

Hurry Up!
LIMITED SEATS

Special Offer for Goan Students

OUR TOP PLACED STUDENTS AT VARIOUS AIRLINES

Pratyaksha Kamath
Indigo Airlines
(Cabin Crew)

Aishwarya Gawade
Indigo Airlines
(Cabin Crew)

Meghna Narayan
Air Asia
(Cabin Crew)

Pooja Hiremath
Spicejet
(Cabin Crew)

Aishwarya Bagewadi
Spicejet
(Cabin Crew)

Christina Baretto
Indigo Airlines
(Cabin Crew)

Santosh Banannavar
Indigo Airlines
(Ground Staff)

Rohan Mulla
Air Asia
(Ground Staff)

FREQUENT AIRPORT VISITS / INDUSTRY EXPERTS VISITS INDUSTRY TRAINING

40 COUNTRIES / 1300+ CENTERS / 70 LAKH+ STUDENTS 35 YEARS OF EXPERIENCE

GONDHALI GALLI BELGAUM

■ भांगरभूय । प्रतिनिधी

कारवार कोंकणी चळवळीची फुडारी उषा राणे हांणी हे घडणुकेचो निशेध करुना कारवारचे कोंकणी लोक घडये मोव आसतले पूण भिजुड न्हय म्हणपाची शिटकावणी दिल्या.

भायल्यान आयिल्ल्या लोकांनी केल्ली दादागिरी मातूय खपोवन घेवचे नात. 15 दिसां भितर काळें फांशिल्ले नांवाचे तकटे परत सारके केले नात जाल्यार कारवारी लोक कितें करूंक शकतात तें दाखयतलें अशी शिटकवणी तांणी दिली. ह्या वेळार एम. पी. राणे आनी राजेश नायक हांचीय उलोवपां जालीं.

मडावांव: गटारांत सोडप सांडउदकाचेर उपाय काडपाक उच्च न्यायालयान मडावांव पालिकेक चा सप्तकांची मुजत दिल्या.

हें प्रकरण सुनावणेक आयलें उपरांत पालिकेचे वकीलले अभिषेक सावंत हांणी हो प्रस्न पालिकेन गंभीरपणान घेतलें आनी ताचेर उपाय काडटले अशें सांगलें.

नावेलीचे नागरीक आंतोनिये आल्वारीस हांणी ह्या प्रकरणेंत जन्हित याचिका दाखल केल्ली तशेंच सायमं तळें प्रदुशीत जाल्ल्याचो दावो केल्लो.

**Best Compliments on the
Occasion of Anniversary of**

भांगरभूंय

Shri. Ullhas Tuenkar
MLA, Navelim Constituency

**Best Compliments on the
Occasion of Anniversary of**

गोवर्न वार्ता भांगरभूंय THE GOAN

Shri. Alex Rejinaldo

Chairman of Goa Industrial
Development Corporation
MLA Curtorim Constituency

A portrait of Shri. Alex Rejinaldo, a middle-aged man with dark hair, wearing a light-colored shirt and a yellow tie. He is looking slightly to the right of the camera with a neutral expression. The background is a plain, light-colored wall.

**Best Compliments on the
Occasion of Anniversary of**

गोवर्ण वार्ता **भंगरभूंय** **THE GOAN**
SARVODAYA

Shri. Laxman Anand Joshi

Ex-Sarpanch, Kundai and Panch
Ex- Director Goa Dairy
Prop. Yash Anand Dairy Farm
Shirshire-Bori

**Best Compliments on the
Occasion of Anniversary of**

गोवन वार्ता भांगरभूं THE GOAN SEVENTH DAY

Shri. Rohan Khaunte
Minister of Tourism, Information
Technology, Printing and Stationary

**Best Compliments on the
Occasion of Anniversary of**

गोवन वार्ता, भांगरभूंय THE GOAN
NEWS PAPER

**Shri. Sanket
Ramchandra Mule**
Social worker

■ भांगरभूय । प्रतिनिधी

मडगांव: गोंय लिंगायत गवळी समाज संस्थेचो उक्तावण सुवाळो फाल्ग्यां, शेनवारा, 18 जूनाक रवींद्र भवनाच्या सभाघरांत दनपरां 2.30 वरांचेर जातलो.

ह्या वेळार समाज कल्याण खात्याचे मंत्री सुभाष फडदेसाय, नुस्तेमार खात्याचे मंत्री निळकंठ हळर्णकार,

नायक हाजीर आसतले.
समाजांतल्या लोकांनी ह्या
सुवाळ्याक व्हडा संख्येन येवन
सुवाळो सोबोवचो अशें आवाहन
संस्थेची अध्यक्ष मिलन चव्हाण
सचीव आनंद लंगोटे आनी भांडार
परशुराम हिरनवाळे हांणी हे विशीं
उजवाडायिल्ल्या पत्रकांतल्यान केलां

**Best Compliments on the
Occasion of Anniversary of**

गोवर्न वार्ता भांगरभूंय THE GOAN
EVERYDAY

Shri. Pravin Arlekar
MLA Pernem Constituency

Best Compliments on the
Occasion of **Anniversary of** **भांगरभूंय**

Altone D'Costa
MLA, Quepem Constituency

Best Compliments on the Occasion of Anniversary

गोवन वार्ता
भांगरभूंय

THE GOAN
SUNDAY PAPER

SHRI. SUDIN DHAVALIKAR
Senior Leader, MGP
Power Minister,
Government of Goa

SHRI. DEEPAK DHAVALIKAR
Senior Leader, MGP
Ex-NILA, Pribol
Constituency

MAHARASTRAWADI GOMANTAK PARTY

Best Compliments on the
Occasion of
Anniversary of
गोवन वार्ता
भांगरभूंय THE GOAN
SEVENTH DAY

Best Wishes From

SHRI. SUDIN
DHAVALIKAR

Senior Leader, MGP
Power Minister,
Government of Goa

तुयेंच्या इलेक्ट्रॉनीक सिटी प्रकल्पा कडेन सरकाराची आडनदर: लक्ष्मीकांत पार्सेकार

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

पेडणे: तुयें हांगच्या इलेक्ट्रॉनीक सिटी प्रकल्पा कडेन राज्य सरकारान आडनदर केल्ले खातीर हो प्रकल्प पेडण्यात हाडपी आदलो मुख्यमंत्री लक्ष्मीकांत पार्सेकार हांणी खंत उक्तायल्या. ह्या नियोजीत इलेक्ट्रॉनीक सिटी प्रकल्पा कडेन वचपा खातीर धारगळ हांगच्यान दोन किलोमीटराचो चारपदरी रस्तो बांदपाक सरकारी मंजूरी मेळून लेगीत आयज मेरेन तयार करपा खातीर सरकारान स्वारश्य दाखयलें ना. इलेक्ट्रॉनीक सिटी प्रकल्पा कडेन सरकाराचो आडनदर

कित्याक चल्ल्या असो प्रस्न तांणी केला.

इलेक्ट्रॉनीक सिटी प्रकल्पाचो

बुन्यादी फातोर पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हांणी बसयल्लो. फाटल्या पांच वर्सांत ह्या प्रकल्पा कडेन सरकारान पुरायपणान आडनदर चलयल्या. हांव मुख्यमंत्री आसतना ह्या प्रकल्पाच्या कामाक चालना दिवपाचें काम हांवें केलें. मात उपरांत सत्तेर आयिल्लें भाजपाचें सरकार वा थळाव्या आमदारान ह्या प्रकल्पाक वाच्यार सोडून दिलां अशो आरोप पार्सेकार हांणी केला.

इलेक्ट्रॉनीक सिटी प्रकल्पा खातीर तुयें पंचायत वाठारांतल्या शेतकारांची जमीन सरकारान संपादीत केली. हे शेतकार नाराज आसात. तांच्या

भुरग्यांक प्रकल्पांत येवपी इलेक्ट्रॉनीक कंपन्यांनी नोकरी दिवन तांका थाकाय दिवपाचो म्हजो यत्न आशिल्लो. विधानसभा वेंचणुकेंत म्हाका हार खावची पडली आनी हो संबंद प्रकल्प आतां फाटें पडला अशें तांणी सांगलें.

खण वंदीक लागून राज्य सरकाराचें जें महसुली लुकसाण जालां तें मोपा विमानतळाक लागून भरून येतलें असो हावेस उक्तायतना सध्या जे पद्दतीन ह्या प्रकल्पाचें काम चल्लां ते विशीं तांणी असमाधान उक्तायलें. मोपा विमानतळ प्रकल्पाच्या कामाची पार्सेकार हांणी

पळोवणी केली. विमानतळ सुरू जातगीर सरकारान सगल्यांत चड महसूल मेळोवन दितलो. केंद्रीय रस्तो येरादारी मंत्री नितीन गडकरी हांका लागून विमानतळाचो खर्च 900 कोटींनी उणो जातलो अशी म्हायती तांणी दिली.

15 ऑगस्टाक विमानतळाचें उक्तावण करपाचें थारलां हाची म्हाका खोश जाता अशें तांणी सांगलें. ह्या प्रकल्पांत वेगवेगळ्या माध्यमांतल्यान उण्यात उणे पांच हजारों परस चड तरणाट्यांक नोकऱ्यो मेळपाक शकतल्यो अशें तांणी सांगलें.

वझरांत- वागातोर दर्यांत खडपांत पडिल्ली कार

वागातोर दर्यांत गाडी चलोवपी दिल्लीच्या पर्यटकाक अटक

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

म्हापशं- वझरांत- वागातोर दर्या देगेर गाडयेंतल्या फिरपाचें दिल्लींतल्या पर्यटकांक बरेंच म्हारा पडलें. ही गाडी ह्या वेळार उदकांतल्या खडपांत पडून थंयच उरली. ह्या प्रकरणांत हणजून पुलिसांनी गाडी चलोवपी ललित कुमार दयाळ (दिल्ली) हाका अटक केल्या.

फाटल्या बिरेंस्तारा सांजे 6 वरांचे हो प्रकार घडलो. जीए 03 झेड 8313 ह्या नंबराची खाजगी हुंडार क्रेटा ही गाडी घेवन देशी पर्यटक

वागातोर हांगा आशिल्ले. बागातोर हॅलिपॅडावयल्यान ते दर्या देगेर आयले आनी मज म्हणून दर्या देगेर गाडयेन फिरपाक लागले. कांय वेळान दर्याक भरती आयिल्ल्यान दयाळ हाका खंयच्यान गाडी व्हरची हाचो अदमास आयलो ना आनी तो सुमार शंबर मोटर वचून उदकांक लागून दिसनाशिल्ल्या खडपांनी गेली.

हो प्रकार लायफगार्डांकचे आनी थळाव्या लोकांचे नदरेक पडटकूच तांणी गाडयेंतल्या पर्यटकांक भायर काडलें. हणतून पुलिसांक खबर कळटकूच तांणी सुकते वेळार

थळाव्या लोकांचे मजतीन गाडी ओडून देगेर हाडली. पुलिसांनी दर्या देगेर गाडी चलयल्ले खातीर तशेंच पर्यटकांच्या जिवाक धोको तयार करपाच्या गुन्यांवा खाला ललित कुमार दयाळ हाका अटक केली.

पर्यटक घेवन आयिल्ली ही गाडी शेटयेवाडो- म्हापशें हांगच्या संगीता गर्वळडलका हिगेली आसा. पर्यटकांक ही गाडी दिवन नेमाचें उल्लंघन केल्ले खातीर हणजून पुलिसांनी येरादारी खात्याक गर्वळडकार हिचे आड अहवाल दिवपाक सांगला

मुर्गांव पालिका मुख्याधिकारी बंगलो सुवातेची पळोवणी करतना नझीर खान आनी कॉंग्रेस वावुरपी (विक्रम नायक)

पालिका मुख्याधिकाऱ्याचो बंगलो 12 वर्सां जालीं तरी कित्याक जायना: नझीर खान

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

वास्को: आदलो मुख्यमंत्री सर्गेस्त मनोहर पर्रीकार हांणी बुन्यादी फातोर बसयल्लो मुर्गांव पालिकेच्या मुख्याधिकाऱ्याचो बंगलो बारा वर्सां जालीं तरी अजुनूय पुराय कित्याक जावपाक शकलो ना, असो प्रस्न कॉंग्रेस पक्षाच्या अल्पसंख्यांक विभागाचो अध्यक्ष नझीर खान हांणी भाजपा सरकाराक विचारला. बारा वर्सां हो प्रकल्प प्रलंबीत दवोरपाचें कारण कितें अशेंय तांणी विचारला.

पर्रीकार हांणी बुन्यादी फातोर बसयिल्ल्या ह्या बंगल्याचें काम फाटल्या 12 वर्सांत पुराय जावपाक

शकलें ना. ते मजगतीं वास्कोंत भाजपाचे तीन आमदार वेंचून आयले तरी बंगलो बांदपाचीं चिन्हां दिसनात. वास्को शारांतल्या मुख्य सुवातेर हो बंगलो बांदतले ते खातीर जाय आशिल्लो निधी मुर्गांव पालिका मंडळा दिला. आमचे म्हायती प्रमाण ह्या निधीचो घोटाळो जाला वा पयशे नरी ना जाल्यात अशें खान हांणी सांगलें.

बंगल्याची सुवात सध्या कावलाची सुवात जाल्या. मुर्गांव पालिकेची कावलांत गेल्ली वाहनां हे सुवातेर दवोरतात. सगळे कडेन कोयर साटला अशें सांगून मनोहर पर्रीकार साख्वा फुडाऱ्यांक आतां भाजपांत मोल उरलें ना काय कितें,

असो प्रस्न खान हांणी भाजपाक गेला. बंगलो आशिल्ल्या वॉर्डाची नगरसेविका शमी साळकार हांणी कॉंग्रेस नुस्त्या माकेट शेडी वयल्यान कॉंग्रेस नाटकां करता अशें म्हणल्लें. ताचो समाचार घेतना नुस्तें विकतल्यांक तात्पुरते शेडींत पांच दिसांत व्हरपाचें उतर साळकार हिणे दिल्लें. पूण पंदरा दीस जाले तरी शाळकार तें काम कित्याक करपाक शकलें ना, अशें विचारून नुस्ते विकतल्यांक शेडींत व्हरपाक आमी भाजपा सरकाराक 45 दिसांची मुजत दिल्यां. ते उपरांत आमी शेडीचो गेड मोडून विक्रेत्यांक थंय व्हरून बसयतले अशें नझीर खान हांणी सांगलें.

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

पणजी: सांताक्रूज वाठारांतल्या इम्रान बेपारी हाच्या घराचेर हल्लो करपी टोळयेंतलो सोनू यादव हाका गुळी लागून मरण आयिल्लें. अशें नोंद केलां. ह्या प्रकरणांतलो मुखेल दुबावीत मार्सेलीन डायस हाणें मुंबय उच्च न्यायालयाच्या गोंय खंडपिठांत जामीन अर्ज दाखल केला. ह्या प्रकरणाची फुडली सुनावणी 30 जूनाक जातली.

ह्या प्रकरणांत पोरेणें गोंय पुलिसांनी गुन्यांव दाखल केला ते प्रमाण सांताक्रूजच्या इम्रान बेपारी हाच्या घराचेर 20 जून 2022 ह्या दिसा फांतोडेर 3 ते 3.30 वरांच्या सुमाराक

गोवा डेरीच्यो वेंचणुको 19 जूनाकूच

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

पणजी: सांत अर्देंचे सहकारी दूद उत्पादक संस्थेचे अध्यक्ष रमेश एडाथाडन हांणी, वेंचणूक प्रक्रिया सुरू जाले उपरांत न्यायालयाक हस्तक्षेप करपाक मेळना, अशें निरिक्षण मुंबय उच्च न्यायालयाच्या गोंय खंडपिठांत आम्हान दिल्लें. तशेंच ते याचिकेचेर निवाडो जाय मेरेन वेंचणुको स्थगीत दवरपाची मागणी केल्ली. हे याचिकेक हेर दोगा वांगड्यांनी विरोध करून खंडपिठांत हस्तक्षेप याचिका दाखल केल्या. ह्यो सगळ्यो याचिका एकठांय करून खंडपिठान सुनावणी घेवन वयलें निरिक्षण नोंद केलें आनी याचिका भायर मारली.

रमेश एडाथाडन हाणें गोवा डेरीचे वेवस्थापन समितीचे वेंचणुकेंत उमेदवारी अर्ज दाखल केल्लो. संबंदीत संस्थेन नेमा प्रमाण 270 दीस दूद पुरवण करप

व्हिक्टर हॉस्पिटलांत धडधडट्या काळजाचें बायपास ऑपरेशन

■ भांगरभूंय । खबरां मेज

पणजी: काळजाचो आकात आयिल्ल्या दुयेंतीक गोडेंमूत, उच्च रक्तदाब आनी हायपोप्यारॉडिझमाचोय त्रास आशिल्लो. ऑपरेशना वेळार काळजाची अवस्था खुबूच दुबळी जाल्ल्याची आनी काळजाचें काम बंद पडपाक पाविल्ल्याचें तांकां दिसलें. अशें स्थितींत काळजाचें काम चालू दवरून काळजाक जोडपी आनी काळजा कडल्यान रागत पुरवण करपी शिरांचेर ऑपरेशन केलें. धडधडपी काळजाचेर उपचार जाले उपरांत दुयेंती बेगीन बरो जालो. स्वता स्वास घेवपाक लागलो. ताचो व्हॅटिलेटेरुय काडलो.

ही घडणूक हालींच व्हिक्टर हॉस्पिटलांत घडली. 62 वर्सां पिरायेचो एक दादलो. काळजांत दुखता अशी काळजा घेवन हालींच व्हिक्टर हॉस्पिटलांत आयिल्ली. काळीज तशेंच दाव्या हाता कडेन ताका खूब दुखातलें. ताका काळजाचो आताक आयिल्लो. मुळाव्या निदानांत काळजाचे रागत पुरवणेंत व्हड आडळखी निर्माण जाल्ल्याचें दिसलें. चड करून काळजाच्या आताका उपरांत काळीज दुबळें जाता. चड करून अशा दुबळ्या काळजाचें ऑपरेशन दोतोर करिनात. ह्या दुयेंतीच्या काळजाचें ऑपरेशन करपाक तीन सप्तकां रावपाची गरज आशिल्ली. दुयेंतीक साबार तरांचें वखदां दिवन लेगीत काळजांत व्हड

‘ब्लॉक’ आशिल्ल्याचें दुयेंतीच्या ईसोजी ग्राफांत सतत बदल दिसताले. काळजांतल्यो गांठी, आडखळीं पयस करपाच्या वखदांचो हिसपा भायर वापर म्हणल्यार काळजाच्या आताकाक नव्यान निर्मत्रण आसता. उपरांत स्थिती आनीक गंभीर जावं येता. हे स्थितींत दुयेंतीच्या काळजाक आनीक मार बसचो न्हय आनी काळजाचें काम चलत रावचें, ह्या उद्देशान व्हिक्टर हॉस्पिटलांतले कार्डियोथोरेसीक, व्हस्कुलर आनी ट्रान्सप्लांट सर्जन तशेंच पूर्णवेळ कन्सल्टंट म्हूण हाजीर आशिल्ले डॉ. षण्मुख हिरेमत हांणी बायपास ऑपरेशन करपाचो निर्णय घेतलो.

व्हिक्टर हॉस्पिटलाच्या काळजां दुयेंस विभागाचें फुडारपण डॉ. षण्मुख हिरेमत करता. तांणी आयज मेरेन एका हजार परस अदीक ऑपरेशनां केल्यांत. तातूंतलीं 99 टक्क्यां परस चड येसस्वी जाल्यांत. ह्या विभागांत अन्युरिझम, आर्टिरियल ब्लॉक आनी हेर समस्यांचेर प्रभावी उपचार करतात.

‘काळजा दुयेंसाचेर नियंत्रण दवरप शक्य’

पिरायेच्या 40 वर्सां उपरांत आनी चड करून गोडेंमूत, उच्च रक्तदाबाचो कुटुंबीक इतिहास आशिल्ल्या लोकांनी नेमान काळजाची तपासणी करप गरजेचें आसा. भलायकेच्यो विविध समस्या, जोणशेली आनी कुटुंबीक भलायकेचो इतिहास हाका लागून काळजाच्या दुयेंसाचो धोको वाडपाक शकता. उच्च रक्तदाब, कोलेस्टेरॉल आनी धुम्रपान हे तीन मुखेल धोके. पिराय, कुटुंबीक भलायकेचो इतिहास ह्यो गजाली आमच्या हातांत नासतात. पूण आहार, जोणशेली, संवयो हाचेर नियंत्रण दवरून काळजाचे समस्यांचे धोके टाळप वा उणे करप आमच्या हातांत आसता, अशें डॉ. षण्मुख हिरेमत म्हणटा.

‘हॉस्पिटलांत सगळे तरेचे उपचार’

दीनदयाळ भलायकी सेवा येवजणे खातीर अधिकृत हॉस्पिटलांचे वळेरेंत व्हिक्टर हॉस्पिटलाचोय आस्पाव आसा. सगळ्या मुखेल विमो येवजणयां खातीर लेगीत हॉस्पिटलाक मान्यताय आसा. अदीक म्हायती खातीर 7722098454 नंबर आसा. हॉस्पिटलांत काळजा दुयेंस तज्ञ, सर्जन आनी काळजा दुयेंस गुंगी तज्ञ अशा आणखी दोतोरांच्या पंगडा कडल्यान काळजाचे सुरक्षे विशींच्या समस्यांचेर सगळे तरेचे उपचार करतात, अशें हॉस्पिटलान उजवाडायिल्ल्या पत्रकांत म्हणलां.

वास्कोंत इमारती वयल्यान सकल पडून एकलो जखमी

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

मुर्गांव: वास्कोतल्या अपना बाजार संकुलाच्या वयले माळेर आशिल्ल्या शेंचालाया कडल्यान

एक अनवळखी मनीस सकल पडून जखमी जालो. ताचे दोनूय पांय फ्रॅक्चर जाल्यात.

पुलिसांनी 108 ॲम्बुलन्सींतल्यान ताका हॉस्पिटलांत व्हेलो.

बिरेस्तारा सांजे 6.30च्या ।सुमाराक हो अपघात जालो. ह्या ननश्याची वळक पटली ना. तो सकल कसो पडलो हें कळपाक शकलें ना.

कृशी संचालनालय

गोंय सरकार
कृशी भवन,
तोंक, करंझाळे, गोंय

फोन: 2465443, फॅक्स: 0832-2465441

ई-मेल: dir-agri.goa@nic.in

वॅबसायट: www.agri.goa.gov.in

कृशी विज्ञान पदवीच्या प्रवेशा खातीर सुवातांचें आरक्षण

डॉ. बाळासाहेब सावंत कॉंकण कृशी विद्यापीठ दापोली जिल्हो रत्नागिरी महाराष्ट्रान वर्स 2022-23चे पदवी अभ्यासक्रमा खातीर सकयल दिल्ल्या प्रमाण गोंय विद्यार्थ्यां खातीर सुवातो आरक्षीत केल्यात.

क्र.	अभ्यासक्रम	आसनांची संख्या	पात्रताय
1	विज्ञानांत पदवीधर (कृशी)	11 (1-एसटी, 1-एससी, 1-ईडब्ल्यूएस, 3-ओबीसी आनी 4-सर्वसामान्य)	ए) यत्ता XII (विज्ञान) माध्यमीक आनी उच्च माध्यमीक शिक्षणा खातीर गोंय मंडळांतल्यान 10+2 पॅटर्नांत पास वा भौतीकशास्त्र, रसायनशास्त्र, जीवशास्त्र आनी इंग्लीश सयत समकक्ष परिक्षा. बी) जे उमेदवार गणिता बगर पात्रताय परिक्षा पास जाल्ल्यात, तांकां विद्यापिठान थारायिल्ले प्रमाण उणाव अभ्यासक्रम पुराय करचे पडटले. सी) गोंयांत 15 वर्सां राबितो. डी) 2022तले आयसीएआर-एआयईईए युजी अभ्यासक्रमाचे परिक्षेक बसपाक जाय.
2.	विज्ञानांत पदवीधर (फलोत्पादन)	4 (1-ओबीसी आनी 3 सर्वसामान्य)	ए) यत्ता XII (विज्ञान) माध्यमीक आनी उच्च माध्यमीक शिक्षणा खातीर गोंय मंडळांतल्यान 10+2 पॅटर्नांत पास वा भौतीकशास्त्र, रसायनशास्त्र, गणीत आनी इंग्लीश सयत समकक्ष परिक्षा. बी) जे उमेदवार जीवशास्त्र बगर पात्रताय परिक्षा पास जाल्ल्यात, तांकां विद्यापिठान थारायिल्ले प्रमाण उणाव अभ्यासक्रम पुराय करचे पडटले. सी) गोंयांत 15 वर्सां राबितो. डी) तंत्रशिक्षण संचालनालय, पर्वरी-गोंय हाणें घेतिल्ली जीसीईटी-2022 पास जाल्ली जाय.
3	बी.टॅक (कृशी अभियंतो)	2 (सर्वसामान्य)	ए) यत्ता XII (विज्ञान) माध्यमीक आनी उच्च माध्यमीक शिक्षणा खातीर गोंय मंडळांतल्यान 10+2 पॅटर्नांत पास वा भौतीकशास्त्र, रसायनशास्त्र, गणीत आनी इंग्लीश सयत समकक्ष परिक्षा. बी) जे उमेदवार जीवशास्त्र बगर पात्रताय परिक्षा पास जाल्ल्यात, तांकां विद्यापिठान थारायिल्ले प्रमाण उणाव अभ्यासक्रम पुराय करचे पडटले. सी) गोंयांत 15 वर्सां राबितो. डी) तंत्रशिक्षण संचालनालय, पर्वरी-गोंय हाणें घेतिल्ली जीसीईटी-2022 पास जाल्ली जाय.

अनु.क्र. 1 आनी 2 वयल्या अभ्यासक्रमांनी प्रवेश घेवपाक इत्सूक आशिल्ल्या विद्यार्थ्यांनी कृशी संचालनालय, कृशी भवन, तोंक, करंझाळे गोंय हांगा अर्ज करचो. आयसीएआर-एआयईईए (यूजी) 2022 (सामान्य प्रवेश चांचणी) जाण दिवपा खातीर विद्यार्थ्यांक सल्लो दिता की www.nta.ac.in, <http://icar.nta.ac.in> वॅबसायटीक भेट दिवची जेन्ना आनी आयसीएआर-एआयईईए (यूजी) 2022 अभ्यासक्रमाची घोशणा जातली. अनु.क्र. 3 खातीर तंत्रीक शिक्षण संचालनालय, पर्वरी, बार्देस गोंय हांगा अर्ज करचो जे खातीर जीसीईटी - 2022 परिक्षेक जाप दिवप सकतीचें आसा.

ही जायरात उजवाडाक आयिल्ल्या तराखे सावन कृशी संचालनालयांत अर्ज मेळटले वा संकेतथळा वयल्यान डावनलोड करूं येतात: www.agri.goa.gov.in ----> कारकीर्द----> प्रवेश----> अर्ज फॉर्म डावनलोड करचो.

सगले बाबतींत पुराय केल्ले फॉर्म मेळोवपाची निमाणी तारीख 15/07/2022.

सय/-
(**नॅन्दील आल्फोन्सो**)
कृशी संचालक

डीआय/एडिडिटी/559/2022
मास्क घालात, समाजीक अंतर पाळात, हाताची नितळसाण राखात.

संवैधानीक मार्गान हिंदू राष्ट्राची थापणूक

हिंदू राष्ट्र संसदेंत हिंदू संघटनांचें एकमत

■ भांगरभूंय । पत्रक

पणजी: संवैधानीक आनी संसदीय मार्गान हिंदू राष्ट्राची थापणूक जावपाक शकता हाचेर 10व्या अखील भारतीय हिंदू राष्ट्र अधिवेशनांत भरयल्ले हिंदू राष्ट्र संसदेंत सगल्या हिंदू संघटनांचें एकमत जालें. तातुंतल्यान केल्ले कायदेशीर प्रस्ताव आमी केंद्र सरकारक सादर करतले अशी म्हायती हिंदू जनजागृती समितीचे राष्ट्रीय मार्गदर्शक डॉ चारुदत्त पिंगळे हांणी एके पत्रकार परिशदेंत दिली.

नेपाळक परत हिंदू राष्ट्र करपा खातीर अधिवेशनात वांटेकार जाल्ल्या हिदुनिश्ट संघटनांनी एकमतान तेंको दिला. हिंदू राष्ट्र अधिवेशनांत भारतांतल्या 26 राज्यां सयत अमेरिका, हाँगकाँग, नेपाळ, फिजी आनी इंग्लंडांतल्यान 117 परस चड हिदुनिश्ट संघटनाचें सुमार 400 प्रतिनिधी हाजीर आशिल्ले, अशी

पत्रकार हाजीर आशिल्ले (दावे वटेन) रमेश शिंदे, चेतन राजहंस, डॉ चारुदत्त पिंगळे, एस्थर धनराज आनी अंकीत साळगांवकार

म्हायती पिंगळे हांणी दिली.

पणजे हांगा हिंदू राष्ट्र अधिवेशनाचे समारोप पत्रकार परिशेंद ते म्हायती दिताले. ह्या वेळार हिंदू जनजागृती समितीचो राष्ट्रीय म्हणयारी रमेश शिंदे, गोमंतक हिंदू प्रतिश्ठानाचो अध्यक्ष अंकीत साळगांवकार, तेलंगणा हांगची श्रीमती एस्थर धनरजा आनी सनातन संस्थेचो राष्ट्रीय म्हणयारो चेतन राजहंस हाजीर आशिल्लो.

कायद्यांची मांडणी भारतीय संस्कृती

प्रमाण करची, गुरुकूल शिक्षण मंडळ स्थापन करचें, देवळांतले पुजारी आनी वेदपाठशालांक अर्थीक मजत दिवची, अल्पसंख्यांक दर्जो दितना वैश्वीक पांवड्याच्या आदारान दिवचो तशेंच श्रीमद्भगवद्गीतेक राष्ट्रीय ग्रंथ म्हणून मान्याय दिवपा संबंदीचे थाराव अधिवेशनांत पास केल्यात. ते केंद्र सरकारक धाडटले अशें पिंगळे हांणी सांगलें.

पोर्तुगेजांनी गोंयांत केल्ल्या

सक्तीच्या धर्मांतरणाक लागून (इन्विजिझिशन) ख्रिश्चन संस्थेचो मुखेली पोर हांणी गोंयकारांची माफी मागची. धर्मांतराच्या आधारान राष्ट्रीयता सोपोवपाचे यत्न चल्ल्यात ताका आळाबंद घालपाची मागणी तेलंगणाच्या श्रीमती एस्थर धनराज हिणे पत्रकार परिशदेंत केली.

शिवाले हांगा बिलिवर्स पंथाचो

पास्टर डॉमनीक फाटल्या कांय वर्सांत

गोंयांतल्या हिंदूंचे व्हडा प्रमाणा धर्मांतर

तम्भारा विशीं सुदिन ढवळीकाराचे भूमिकेंत अजाप ना: सुरेल तिळवे

■ भांगरभूंय । पत्रक

पणजी: तम्भार वीज प्रकल्पा विशीं आत्मकेंद्रित राजकारणी आशिल्ल्या वीज मंत्री सुदिन ढवळीकार हांणी सध्या घेतिल्ले भूमिकें विशीं अजाप करपा सारकें कांय ना. ह्या प्रकल्पाचो पर्यावरणाचेर सामको वायट परिणाम जातलो म्हणून ताका विरोध करपी ढवळीकाराक मंत्रीपद मेळिल्ल्यान ताचें मत परिवर्तन जालां अशें आम आदमी पक्षाच्या गोंय समितीचो उपाध्यक्ष सुरेल तिळवे हांणी सांगलें.

तम्भार प्रकल्प जालो ना जाल्यार महाराष्ट्र आनी कर्नाटक सरकारान जशी वीज दरवाड केल्या तशी गोंय सरकाराक करची पडटली अशें ढवळीकार हांणी बिरेंतारा सांगल्लें. स्वताचो राजकी सुवार्थ सादलो म्हणून ढवळीकार आतां तम्भार प्रकल्पाचें समर्थन करपाक लागल्यात असो आरोप तिळवे हांणी केला. कायद्याचो विचार करनास्तना ही झाडां मारल्यांत ढवळीकार ताच्या समर्थन करपाक फुडें सरलोलो काय कितें असो प्रश्न तिळवे हांणी केला.

तम्भार प्रकल्पाक लागून थारबांदेडे हांगा हजारांनी झाडां मारल्यांत.सर्वांच्य

CLASSIFIED

Situation Vacant

Wanted Teacher Gr. I in Commerce-UR Qualification Master Degree in respective subject & B.Ed, Pay scale as per goa govt rule & subject to approval from Edu. Dept. Apply to The Principal SES Higher Secondary School Usgao Ponda Goa with testimonials within 7 days of advertisement.

Situation Vacant

Wanted Teacher Gr. I in English- OBC Qualification Master Degree in respective subject & B.Ed, Pay scale as per goa govt rule & subject to approval from Edu. Dept. Apply to The Principal SES Higher Secondary School Usgao Ponda Goa with testimonials within 7 days of advertisement.

Situation Vacant

Wanted Teacher Gr. I in History-UR Qualification Master Degree in respective subject & B.Ed, Pay scale as per goa govt rule & subject to approval from Edu. Dept. Apply to The Principal SES Higher Secondary School Usgao Ponda Goa with testimonials within 7 days of advertisement.

Situation Vacant

Wanted Teacher Gr. I in Marathi- OBC Qualification Master Degree in respective subject & B.Ed, Pay scale as per goa govt rule & subject to approval from Edu. Dept. Apply to The Principal SES Higher Secondary School Usgao Ponda Goa with testimonials within 7 days of advertisement.

Situation Vacant

Wanted Teacher Gr. I in Psychology & English - UR Qualification Master Degree in respective subjects & B.Ed, Pay scale as per goa govt rule & subject to approval from Edu. Dept. Apply to The Principal SES Higher Secondary School Usgao Ponda Goa with testimonials within 7 days of advertisement.

SUPREME COURT OF INDIA, NEW DELHI

RECRUITMENT OF JUNIOR COURT ASSISTANT

Online applications from eligible candidates are invited for the post of Junior Court Assistant (Group 'B', Non- Gazetted Post) placed in Level 6 of Pay Matrix with initial Basic Pay of **Rs. 35,400/-**. The approximate Gross Salary as per existing rate of allowance including HRA comes to **Rs. 63,068/-** per month (pre-revised pay scale PB-2 with Grade Pay of **Rs. 4200/-**). The details about eligibility conditions etc. can be downloaded from Supreme Court Website www.sci.gov.in.

Place : New Delhi

Dated : 18.06.2022

(Deepak Jain)

Registrar (Recruitment)

पणजी

Smart City

इमेजीन पणजी स्मार्ट सिटी डेव्हलपमेंट लिमिटेड

(गोंय सरकारचो उपक्रम)

आदिलशाह पॅलेस, पोरणो सचिवालय, पणजी, गोंय 403001

दूरध्वनी: +91-832-2220440

ईमेल: office@imaginepanaji.com

वेबसायट: www.imaginepanaji.com

तारीख: 18/06/2022

चुकीची दुरुस्ती- I

कामाचें नांव: 'ईट स्मार्ट सिटीस, चॅलेंज स्मार्ट सिटी मिशन' येवजणे खाला स्ट्रीट फूड केंद्रा खातीर संवसारीक दर्जाचो डिझायन.

लक्षांत घेयात की ह्या कामाचे डिझायन आनी आराखडे सादर करपाच्या तारखेंत वाड केल्या आनी ती 24 जून 2022 ह्या दिसा सांजे 5 वरां मेरेन मुखार व्हेल्या.

व्यवस्थापकीय संचालक आनी मुखेल कार्यकारी अधिकारी

डीआय/एडिक्टिटी/561/2022

मास्क घालात, समाजीक अंतर पाळात, हाताची नितळसाण राखात.

गोंय सरकार

आयुक्तांचें कार्यालय, श्रम आनी रोजगार

श्रम शक्ति भवन, 2 री माळी, पाटो प्लाजा, पणजी, गोंय - 403 001

फोन: (0832) 2437081/82/83 फॅक्स: (0832) 2437085

क्रमांक आयटीएलसी/64/08/2022/211

तारीख: 16/06/2022

लिलावाची कळोवणी

" आसा तशें आसा थंय आनी कागाळ ना" ह्या तत्वाचेर चलोवपाक अयोग्य आशिल्ल्या वाहनांचो विलो लावपाक सोलबंद निविदा मागयता. ह्यो निविदा आयुक्त श्रम आनी रोजगार, श्रम शक्ति भवन, 2 री माळी, , पाटो प्लाझा, पणजी, हांगा त्याच दिसा दनपारां 12.00 वरांचेर निविदा उक्त्यो करतले. त्या वेळार निविदाकार वा तांचे अधिकृत प्रतिनिधी हाजीर उरूंक शकतात. निविदा कॅटलॉग अटी आनी नेमा वांगडा सगळ्या कामाच्या दिसांनी (शेनवार आनी आयतार सोडून) आयुक्त श्रम आनी रोजगार, श्रम शक्ति भवन, 2 री माळी, , पाटो प्लाझा, पणजी, हांगाच्यान देक सॅटाक रु २००/- फारीक करून (परत न मेळपी) 20/06/2022 ते 01/07/2022 (सांजे 4.00 मेरेन) व्हरें येता.

निविदा कॅटलॉगांत सांगिल्ल्या सुवातींच्या तपशीलां प्रमाण 20/06/2022 ते 01/07/2022 (सांजे 4.00 वरां मेरेन) तपासणी खातीर वाहनां उपलब्ध आसतलीं.

खंयचीय वा सगळ्यो निविदा कसलेंच कारण दिनासतना स्वीकारपाचो वा न्हयकारपाचो अधिकार खाते राखून दवरता.

डीआय/एडिक्टिटी/556/2022

मास्क घालात, समाजीक अंतर पाळात, हाताची नितळसाण राखात.

लोकांनी पळयतगीर पुलिसांक खबर दिली. काणकोणच्या उजो पालोवपी दलाच्या जवानांनी कुड झाडावयल्यान सकल देंवयली आनी मडगांवा जिल्हो

हॉस्पिटलांत पोस्ट मॉर्टम खातीर धाडली.

काणकोण पुलिसांनी ताच्या घरच्यान म्हायती दिल्या. नायलांनाचे दोरयेन ताणे गोळ घेतिल्लो.

GOA UNIVERSITY

Estate Administration & Allied Services

Corrigendum No.: GU/EA & AS/351/2022-2023/85

Date:17/06 /2022

CORRIGENDUM - I

Ref: E-Tender Notification No. GU/EA & AS/351/2022-2023/065

Date: 27/ 05/2022

With reference to the above tender notice, the date and time for Application, Opening has been extended and rescheduled as under:

1.The last date of submission of online tender is **24/06/2022 up to 15.00 hrs.**

2.The Date & Time of opening of online tender is **30/06/2022 after 11.00 hrs** in the Office of the University Engineer, Goa University.

All other terms and conditions remain unchanged

Sd/-

Registrar

GOA UNIVERSITY

गोंय कोयर वेवस्थापन महामंडळ

(गोंय सरकारचो उपक्रम)

नामो:

साळगांव पठार

साळगांव बांदिस

गोंय, 403511

इमेल: contact@zerowastegoa.com

गोंय सरकार

कार्यकारी अभियंत्याचें कार्यालय

कामाचो विभाग XIII(आर) म्हापशें

निविदा कळोवणी क्र: 6/4/पीडब्ल्यूडी- डब्ल्युडी-XIII(आर)/एएसडब्ल्यू/11/2022-23

तारीख: 16/06/2022

1) ऑनलायन अर्ज सादर करपाची निमाणी तारीख: 08/07/2022 दनपारां 3 मेरेन.

2) ऑनलायन अर्ज सादर करपाची निमाणी तारीख: 08/07/2022 दनपारां 3 मेरेन.

3) ऑनलायन निविदा उक्ती करपाची तारीख आनी वेळ: 13/07/2022 सकाळीं 10.30 वरां उपरांत.

चड म्हायती खातीर कार्यकारी अभियंत्याचें कार्यालय कामाचो विभाग XIII(आर) म्हापशें हांगा संपर्क सादचो.

वेबसायट: <https://eprocure.goa.gov.in>

डीआय/एडिक्टिटी/558/2022

मास्क घालात, समाजीक अंतर पाळात, हाताची नितळसाण राखात.

निविदा कळोवणी

(फकत ई निविदेदेवचीं)

क्र: WRD/WDXII/TECH/E10/02/2022-23

तारीख: 17/06/2022

घोगळ मडगांवच्या उदका स्रोत खात्याचे कार्यकारी अभियंत्यान वयर दिल्ल्या आशयाची निविदा कळोवणी ज्यारी केल्या. तपशीलवार निविदा कळोवणी <https://eprocure.goa.gov.in> हे वॅबसायटीचेर पळोवंक मेळटा.

डीआय/एडिक्टिटी/557/2022

मास्क घालात, समाजीक अंतर पाळात, हाताची नितळसाण राखात.

गाजेंतलो पोरणो बंधारो काडपाचें काम सुरू

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

वाळपय: म्हादय न्हंयेचेर गांजे हांगा आशिल्लो पोरणो बंधारो काडपाच्या कामाक सुरवात केल्या. नवो प्रकल्प उबारले उपरांत हो बंधारो काडून वडोवचो अशी मागणी ह्या वाठारांतले लोक आनी शेतकारांनी केल्ली. ताची दखल घेवन उदकास्रोत खात्यान तो काडपाकच्या कामाक सुरवात केल्या.

उदक आडयात, उदक जिरयांत हे येवजणे खाला हो बंधारो बांदल्लो. सरकारान आतां शंबर कोटी रुपये

खर्च करून ह्या बंधाराचे सुवातेर नवो बंधारो बांदला. पोरूं पोरण्या बंधाऱ्याक लागून उसांगव- गांजे वाठारांत हुंवार आयिल्लो. शेतकारांचें ताका लागून व्हडा प्रमाणांत लुकसाण जाल्लें. ते खातीर अंदूच्या पावसा पयलीं पोरणो बंधारो काडपाची मागणी तांणी केल्ली. पावसाच्या दिसांत म्हादय न्हंयेतल्या व्हावून येवपी लाकडां आनी झाडां ह्या बंधार्यांत अडकून उदकाचो प्रवाह आडायल्लो वता आनी उदक कुशीक आशिल्ल्या शेतांत रिगता. बंधाऱ्याक लागून उदक आडावन हुंवार येवचो न्हय हे खातीर उदकास्रोत खात्यान

बंधारो मोडून उडोवपाचें थारायल्लें. उदकास्रोत मंत्री सुभाष शिरोडकारान मान्यताय दितकूच तांणी काम सुरू केलां.

काम सुरू करून दोन दीस जाल्यात अशें उदकास्रोत खात्याच्या वाळपयच्या सहाय्यक अभियंतो शैलेश पोकळे हांणी सांगलें. शंबर कोटीचो नवो प्रकल्प बांदून ताचे वरवीं ओपा न्हंयेत उदक वळयतात. ताका लागून हो पोरणो बंधारो कांयच कामाचो जाला. ताका लागून तो काडून उडयतात अशें पोकळे हांणी सांगलें.

गोंय राज्य प्रदुशण नियंत्रण मंडळ

(An ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 Certified Board)

फोन क्र. 0832-2407700

2407701, 2407702

2407703

फॅक्स: 0832-2407700

ई-मेल आयडी:

अध्यक्ष, जीएसपीसीबी: chairman-gspcb.goa@nic.in

वांगडी सचीव, जीएसपीसीबी: ma-gspcb.goa@nic.in

कचेरी: mail.gspcb@gov.in

क्र. 11/15/2022-पीसीबी/एलईजी/4498

तारीख:-16/06/2022

पर्यावरणीय भौशीक सुनावणे खातीर भौशीक कळोवणी

जे अर्थी, पर्यावरणीय परिणाम मुल्यांकन अभिसुचोवणी क्र. 1533 (ई) तारीख 14/09/2006 प्रमाण पर्यावरण, रान आनी हवामान बदल मंत्रालय, भारत सरकारा वरवीं संशोधित थळार वा ताच्या लागींच्या जिल्ह्यांत पर्यावरण भौशीक सुनावणी जावची, उल्लेख केल्ल्या अभिसुचोवणेच्या अनुसुची I त आस्पाव केल्ल्या प्रकल्पां खातीर प्रभावीत व्यक्तींचे हुस्कांयो सोद लावपाक परिशिश्ट IV त थारायिल्ले पद्दतीन केल्लीं. जिल्हो दंडाधिकारी वा ताचो वा तिचो प्रतिनिधी जो अतिरिक्त जिल्हो दंडाधिकारीच्या पदा सकयलो आसपाक फावना, राज्य प्रदुशण नियंत्रण मंडळाच्या एका प्रतिनिधीचे मजतीन उल्लेख केल्ली अभिसुचोवणी परिशिश्ट IV च्या परिच्छेद 7 खाला गरजे प्रमाण पुर्ण भौशीक सुनावणी प्रक्रियेचेर देखरेख दवरतलो आनी अध्यक्षपद सांबाळटलो.

जे अर्थी, गरज पडल्यार, गोंय राज्य प्रदूशण नियंत्रण मंडळा वरवीं जिल्होधिकाऱ्या कडेन सरल्लो घेवन सकयल दिल्ल्या प्रकल्पा खातीर तारीख, वेळ आनी थळार सकयल दिल्ल्या प्रकल्पा खातीर पर्यावरणीय भौशीक सुनावणी प्रस्तावीत केल्या:

क्र.	प्रकल्पाचो तपशील	तारीख	वेळ	थळ
1	गोवा स्पोंज आनी पॉवर लिमिटेडा वरवीं स्पोंज आयनाची प्रस्तावीत क्षमता वाड (90,000 ते 1,25,000 टीपीए) आनी इंडक्शन भट्टी (एम. एस. बिलेट्स) आनी बिलेट कास्टर (90,000 ते 1,25,000 टीपीए मेरेन), 425 टीपीडीची नवी हॉट रोलिंग मिल, कॅप्टिव्ह पॉवर प्लांट, डब्ल्यूएचआरबी प्रस्तावीत तांकींत 8 मेगावॉट ते 8.5 मेगावॉट मेरेन वाड, सांतोन गांवच्या अनु. क्र. 58/1,59/1,60/1(भाग) हातूंत, तालुको: सांगें, जिल्हो: दक्षीण गोंय, राज्य: गोंय.	19/07/2022 (मंगळार)	सकाळीं 10.00 वरां पसून	रवींद्र भवन, कुडचडें गोंय

पर्यावरणीय भौशीक सुनावणी प्रभावीत व्यक्तींचे हुस्के सोदून काडपा खातीर आयोजीत करता, जे आपले विचार उक्तावपाक शकतात वा प्रकल्प समर्थका कडल्यान म्हायती वा स्पश्टीकरण मागपाक शकतात.

प्रकल्प वा कार्यावळीच्या पर्यावरणीय पॅलूंत वेव्हारीक वांटो आशिल्ल्या संबंदीत व्यक्तींनी आपले विचार, सुचोवण्यो, टिपण्यो आनी हरकती भौशीक सुनावणीच्या नियोजीत तारखेक वा ताचे आदीं प्रादेशिक अधिकारी, पर्यावरण, रान आनी हवामान बदल मंत्रालय, बंगळुरू वा गोंय राज्य प्रदुशण नियंत्रण मंडळ, साळगांव सेमिनरी मुखार, पिळण उद्देगीक वसणूक, साळगांव-बांदेंस गोंय हांगा लिखीत स्वरुपांत धाडपाक शकतात.

प्रकल्प प्रस्तावकांनी सादर केल्लो मसुदो पर्यावरणीय प्रभाव मुल्यांकन अहवालाची हार्ड कॉपी सयत कोंकणी आनी इंग्लीश भाशेंत कार्यकारी सारांश वांगडा सकयल दिल्ल्या कार्यालयांनी उपलब्ध करून दिल्या. सांपट कॉपी गोंय राज्य प्रदुशण मंडळाची वॅबसायट www.goaspcb.gov.in हाचेर लेगीत पळोवपाक शकतात.

1.	जिल्होधिकारी आनी जिल्हो दंडाधिकारी (दक्षीण), दंडाधिकारी फांदो, 435, 4 थो माळो, दक्षीण गोंय जिल्हो जिल्होधिकारी, माथानी साल्दाणा प्रशासन संकूल, केटीसी बस शेड, मडगांव साश्ट गोंय लागसार.
2.	संचालक, उद्देग, वेपार आनी वाणिज्य संचालनालय, ईडीसी हावस, पणजी गोंय.
3.	मुख्य अधिकारी, कुडचडें काकोडें नगरपालिका
4.	मुख्य अधिकारी, केपें नगरपालिका
5.	मुख्य अधिकारी, सांगें नगरपालिका
6.	उप जिल्होधिकारी आनी एसडीओ, सांगें तालुको, सांगें गोंय.
7.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी, दक्षीण जिल्हो पंचायत कचेरी, पोरणी जिल्होधिकारी इमारत, मडगांव गोंय
8.	सरपंच/सचीव, कुळें ग्रामपंचायत, धारबांदोडें
9.	सरपंच/सचीव, किल्लपाल-दाबाळ ग्रामपंचायत, धारबांदोडें.
10.	सरपंच/सचीव, धारबांदोडें ग्रामपंचायत
11.	सरपंच/सचीव, मोले ग्रामपंचायत, धारबांदोडें.
12.	सरपंच/सचीव, साकोड्डें ग्रामपंचायत, धारबांदोडें.
13.	सरपंच/सचीव, मळकणें ग्रामपंचायत, केपें.
14.	सरपंच/सचीव, असोलेडें ग्रामपंचायत, केपें.
15.	सरपंच/सचीव, आंबावली ग्रामपंचायत, केपें.
16.	सरपंच/सचीव, आवडें-कोटंबो-चेनी ग्रामपंचायत, केपें.
17.	सरपंच/सचीव, बाळी-अडणें ग्रामपंचायत, केपें.
18.	सरपंच/सचीव, चांदर-कावेंरें ग्रामपंचायत, साश्ट
19.	सरपंच/सचीव, कुडतरी ग्रामपंचायत, साश्ट
20.	सरपंच/सचीव, गिर्दोळी ग्रामपंचायत, साश्ट
21.	सरपंच/सचीव, माकाझा ग्रामपंचायत, साश्ट
22.	सरपंच/सचीव, राशल ग्रामपंचायत, साश्ट.
23.	सरपंच/सचीव, रुमडामळ-दवली ग्रामपंचायत, साश्ट
24.	सरपंच/सचीव, सारझोर ग्रामपंचायत, साश्ट
25.	सरपंच/सचीव, सां जुझे द आरिल्ल ग्रामपंचायत, साश्ट.
26.	सरपंच/सचीव, सांवड्डें ग्रामपंचायत, सांगें.
27.	सरपंच/सचीव, उगें ग्रामपंचायत, सांगें.
28.	सरपंच/सचीव, शेल्डें ग्रामपंचायत, सांगें.
29.	सरपंच/सचीव, काले ग्रामपंचायत, सांगें.
30.	सरपंच/सचीव, भाटी ग्रामपंचायत, सांगें.
31.	सरपंच/सचीव, रिवण ग्रामपंचायत, सांगें.
32.	सरपंच/सचीव, पंचवाडी ग्रामपंचायत, फोंडें.
33.	सरपंच/सचीव, बेतोडें-निराकाल-कोंशें-कोडाड ग्रामपंचायत, फोंडें.
34.	सरपंच/सचीव, बोरी ग्रामपंचायत, फोंडें.
35.	सरपंच/सचीव, शिरोडें ग्रामपंचायत, फोंडें.
36.	क्युयेटर, सरकारी ग्रंथालय, 65एच2+5एफक्यू, कोटा, सांगें, गोंय
37.	गोंय राज्य प्रदुशण नियंत्रण मंडळ, साळगांव बांदेंस गोंय.

पर्यावरण भौशीक सुनावणीची कार्यवाही पर्यावरण, रान आनी हवामान बदल मंत्रालय, भारत सरकार, नवी दिल्ली हांगा ह्या प्रकरणांत थोय कारवाय करपा खातीर धाडटले.

सय/-

(**डॉ. शमिला मोंतोरों**)

वांगडी सचीव

डीआय/एडिक्टिटी/555/2022

मास्क घालात, समाजीक अंतर पाळात, हाताची नितळसाण राखात.

म्हापशें मांस मार्केट प्रकल्प सुरू जावपाची पळयता वाट

वीज जोडणीच्या प्रस्नाक लागून प्रकल्पाक आडखळ

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

म्हापशें : वीज जोडणीच्या प्रस्नाक लागून म्हापशें मार्केटांतलो नवो मांस विक्री प्रकल्प सुरू जावपाक आडखळ निर्माण जाल्या. धा म्हयन्यां पयलीं ह्या प्रकल्पाचें उक्तावण जाल्लें. पूण सुरवातेक ऑकुपन्सी दाखलो आनी आतां वीज जोडणीक लागून विक्रेत्यांक आपलो वेवसाय ह्या नव्या जाल्यार स्थलांतर करप शक्य जावंक ना.

ता. 14 ऑगस्ट 2021 दिसा म्हापशें मार्केटा वतीन ह्या नव्या मांस प्रकल्पाचें उक्तावण जाल्लें. ह्या प्रकल्पाक 1.5 कोटी रुपया खर्च केल्ले. आदली मोडपाक पाविल्ली इमारत मोडून हांगा नवो प्रकल्प उबारिल्ल्यान हातूंत 14 दुकानां आसात.

पॉलिकेन 2015त नवो नुस्तें आनी मांस मार्केट प्रकल्प इमारत कार्यरत केल्ली. हे इमारतीचे पयले माळयेर मांस विक्री दुकानांची वेवस्था केल्ली. पूण विक्रेत्यांक आपलें सामान पयले माळयेर व्हरपाक त्रास जाताले. ताका लागून तांणी दुकानांचो ताबो घेवपाक न्हयकार दिलो आनी सकयले माळयेर वेवस्था करून दिवपाची मागणी केल्ली.

उक्तावणा उपरांत कार्यरत जावपाची वाट पळोवपी म्हापशें मांस मार्केट प्रकल्पांतलीं दुकानां.

उपरांत पॉलिकेन ह्या मांस विक्रेत्यांक नुस्तें मार्केटाच्या प्रवेश दारा कुशीक आनी मुखार खळयो मारून दिल्ल्यो. मजगतीं, पॉलिकेन आदल्या मांस विक्री दुकानाच्या जाग्यार ह्या विक्रेत्यां खातीर इमारत उबारपाचो निर्णय घेतलो. ताचे पयलीं हे उक्ते सुवातेर वाहन पार्किंगची वेवस्था करपाची पॉलिकेची येवजण आशिल्ली. ही येवजण रद्द करून पॉलिकेन 14 दुकानांची इमारत उबारली.

इमारतीचें उक्तावण जावन धा म्हयने जाले तरी ह्या प्रकल्पांत मांस विक्रेते स्थलांतर जावंक ना. ताका लागून ह्या वेपार्यांक आदल्याच ल्हानश्या आनी सुविधायो नाशिल्ले सुवातेर वेवसाय करचो पडटा. सद्याच्या दुकानांचें पांखें आनी वण्टींक वेर गेल्या. ताका लागून हीं दुकानां धोको निर्माण करतात. ताका लागून आमकां नवे इमारतींत स्थलांतरीत करचें, अशी मागणी विक्रेते

नव्या मांस प्रकल्पाचें काम पुराय जालां. जमनी पोंदच्या वीज वाहिनीच्या कामाक लागून हो प्रकल्प सुरू जावंक ना. ह्या कामा खातीर 3 लाख रुपयांचें अंदाजपत्रक तयार केलां. पॉलिका निधी वरवीं हें काम बेगीनूच हातांत घेतले, अशी म्हायती नगराध्यक्ष शुभांगी वायंगणकार हांणी दिली.

करतात. पॉलिकेन ऑक्जुपन्सी दाखलो मेळ्ळ्या उपरांत ह्या नव्या दुकानांचो ताबो वेपार्यां कडेन दिलो. तशेंच वीज जोडणी खातीर ना हरकत दाखलोय दिला. पूण वीज खात्यान हे नवे इमारतीचेर येवपी वीज पळोवन ह्या प्रकल्पा खातीर जमनी पोंदच्यान लायटीच्यो सरयो घालपाची सुचवणी पॉलिकेक केली.

ह्या जमनी पोंदच्या सरयां खातीर 3 लाख रुपयांचें अंदाजपत्रक पॉलिकेन तयार केलां. वीज खात्याची ह्या कामाक मान्यताय मेळ्ळ्या उपरांत हें काम सुरू जातलें. ताका लागून नव्या दुकानांतल्यान वेवसाय चलोवपा खातीर मांस विक्रेत्यांक आनीक कांय म्हयने रावचें पडटलें.

लायट आसची ना

■ भांगरभूंय । डीआयपी

पणजी: ता. 18 जून 2022 दिसा 11 केव्ही मंडोप फिडराचेर ताकतिकेचें दुरुस्ती काम करपाचें आशिल्ल्यान सकाळीं 10 ते दनपरां 2 वरां मेरेन पाद्री पिथो, ब्लास्को अॅक्झेक्युटीव्ह सेंटर, मंडोप मैदान, भरणी कृतिका आनी कोटका वाठारांत लायट आसची ना.

तशेंच ता. 19 जून 2022 दिसा 33/11 केव्ही कुंडय उपकेंद्राचेर ताकतिकेचें दुरुस्ती काम करपाचें आशिल्ल्यान सकाळीं 8.30 ते दनपरां 2 वरां मेरेन कुंडय उद्देगीक वसणूकेंतली 33/11 केव्ही गिरायकां, म्हादोंळ, मंगेशी, वेलिंग, प्रियोळ, कुंकळ्यें, माशेल, भोमा, बाणस्तारी, तिवरें आनी कुंडय वाठारांत लायट आसची ना.

प्रधानमंत्री गरीब कल्याण अन्न येवजण- गरीबांची जीण सुदारपाक मदत

मनशाचे जिणे खातीर जेवण, कपडे आनी घर ह्यो जिणेंतल्यो मोलादीक तीन गरजो आसात. ह्या गरजां बगर पोट सांबाळप भोव कठीण. पूण कोवीड -19 म्हामारीचे फाटभूंयेर, जेन्ना आमच्या देशांत कोवीड संकटाक लागून कोरोना डुयेंतीच्या आंकड्यांत वाड जाली, अशा वेळार केंद्र सरकारान देशांत कोणूच उपाशी उरचो न्हय म्हणून उपाय येवजण करून म्हामारीच्या काळांत लोकांक जावपी त्रास उणे केले. हे दिकेन एक निर्णायक पावल म्हणून गरजेच्यो वस्तू, जेवण, धान्य हें समान योग्य तरेन वाटपाची वेवस्था थारावपाक भारत सरकाराच्या गिरायक वेव्हार, जेवण आनी भौशीक वितरण मंत्रालयान प्रधानमंत्री गरीब कल्याण अन्न येवजण सुरू करून अंमलात हाडली. कोवीड -19 म्हामारीक तोंड दिवपा खातीर देशांतल्या सुमार 80 कोटी गरीब लोकांक थाकाय दिवपाच्या उद्देशान प्रधानमंत्री गरीब कल्याण अन्न येवजण राबयली.

टप्पाटप्प्यान राबोवपांत आयिल्ली ही येवजण सुरुवातेक एप्रील 2020 ते जून 2020 ह्या 3 महिन्यांच्या काळा खातीर राबयली. हे येवजणे खाला मनशा फाटल्यान म्हयन्याक 5 किलो तांदूळ आनी रेशनकार्ड फाटल्यान 1 किलो तूरडाळ फुकट दिली. गोंयांत राष्ट्रीय अन्न सुरक्षा लावधारकांक म्हळ्यार राज्यांतल्या अयोदय अन्न येवजण आनी प्राधान्यक्रम कुटूंब, कार्डधारकांक म्हयन्याक मनशा फाटल्यान 5 किलो तांदूळ आनी रेशनकार्ड फाटल्यान 1 किलो तूर दाळ वाटली. ह्या काळांत 7809 मॅट्रीक टन तांदूळ आनी 416 मॅट्रीक टन तूरदाळ नागरी पुरवण आनी गिरायक वेव्हार खात्यान वाटले आनी गोंय राज्यांतल्या 5,22,270 लावधारकांनी हाचो लाव घेतलो. ही येवजण फुडल्या 5 म्हयन्यांच्या काळा खातीर म्हळ्यार जुलय 2020 ते नोव्हेंबर 2020 मेरेन टप्पो - 2 म्हणून वाडोवपांत आयली आनी लावधारकांक म्हयन्याक मनशा फाटल्यान 5 किलो तांदूळ आनी रेशनकार्ड फाटल्यान 1 किलो चणे वाटले. ह्या टप्प्यांत नागरी पुरवण आनी गिरायक

वेव्हार खात्यान 12,776 मॅट्रीक टन तांदूळ आनी 680 मॅट्रीक टन चणे वाटले आनी सुमार 51,104 लावधारकांनी 5 म्हयन्यांच्या काळा खातीर हाचो लाव घेतलो. कोवीड -19 म्हामारीच्या दुसऱ्या व्हाराचे फाटभूंयेर आनी राज्य तशेंच देशभरांत कोरोनाच्या प्रकरणांनी वाड जाल्ले फाटभूंयेर ही येवजण परत टप्पो - 3 म्हण 2 म्हयन्यांच्या काळा खातीर म्हळ्यार मे 2021 ते जून 2021 ह्या काळा खातीर वाडयली. ह्या टप्प्यांत एनएफएसए लावधारकांक रेशनकार्ड फाटल्यान फकत 5 किलो तांदूळ फुकट दिले. ह्या टप्प्यांत 5,351 मॅट्रीक टन तांदूळ वाटले आनी सुमार 5,30,457 लावधारकांनी हाचो लाव घेतलो.

फुडें ह्या येवजणेचो लाव जुलय 2021 ते नोव्हेंबर 2021 मेरेन 5 म्हयन्यांच्या काळाखातीर टप्पो - 4 म्हण वाडयलो आनी मनशा फाटल्यान 5 किलो तांदूळ फुकट दिले. ह्या टप्प्यांत 13123 मॅट्रीक टन तांदूळ वाटले आनी वट्ट 5,30,000 लावधारकांनी हाचो लाव घेतलो.

गोंयांत हे येवजणेचो लाव गरजू आनी पात्र लोकां मेरेन पावोवपा खातीर आनी एनएफएसए लावधारकां मदीं हे येवजणे विशीं जागृताय करपा खातीर माशेलांतल्या केटीसीएल हॉलांत मुख्यमंत्री आनी तेन्नाचें नागरी पुरवण मंत्री हांचे हाजेरींत जेवण उत्सव कार्यावळ आयोजीत केल्ली. उपरांत अश्यो कार्यावळी काणकोण आनी सांगें म्हालांतूय जाल्यो. पूण, विधानसभा वेंचणूक आचारसंहिता लागू जाल्ल्यान हेर म्हालांनी थारायिल्ले प्रमाण अश्यो कार्यावळी जावंक ना.

फुडें ही येवजण टप्पो - 5 म्हणून डिसेंबर 2021 ते मार्च 2022 मेरेन आनीक 4 म्हयन्यां खातीर वाडयली आनी लावधारकांक मनशा फाटल्यान 5 किलो तांदूळ फुकट दिले. ह्या टप्प्यांत 10,540 मॅट्रीक टन तांदूळ वाटले आनी सुमार 5,25,100 लावधारकांनी हाचो लाव घेतलो.

आतां ही येवजण एप्रील 2022 ते सप्टेंबर 2022 मेरेन 6 महिन्यांच्या काळा खातीर टप्पो-6 म्हणून वाडयल्या. एप्रील आनी मे म्हयन्या खातीर एनएफएसए लावधारकांक

येवजणे खाला फुकट कोट वाटले. मे म्हयन्यांत 4,55,136 लावधारकांनी हाचो लाव घेतलो.

आतांच्या टप्प्यांत नागरी पुरवण आनी गिरायक वेव्हार विभागान एप्रील 2022 ते सप्टेंबर 2022 ह्या स म्हयन्यां खातीर प्रधानमंत्री गरीब कल्याण जेवण येवजणेच्या विस्तारा विशीं गरजेची जागृताय करपा खातीर सगळ्यां बाराय म्हालांनी आझादी का अमृत महोत्सवा खाला जेवण येवजण उत्सव मनयलो. राजीव गांधी कला मंदीर, फोंडें हांगा 4 मे 2022 दिसा नागरी पुरवण मंत्री रवी नायक, उदकास्त्रोत आनी सहकार मंत्री सुभाष शिरोडकार आनी नागरी पुरवण आनी गिरायक वेव्हार खात्याचे संचालक सुधीर केरकार हांचे हाजेरींत एक मुखेल कार्यावळ जाली. नागरी पुरवण आनी गिरायक वेव्हार खात्यान फोंडें म्हालांतल्या कांय वेंचीक राष्ट्रीय जेवण सुरक्षा लावधारकांक मंत्री रवी नायक हांचे हस्तुकीं जेवण, धान्य वाटलें.

गरिबांची स्थिती आनी जीण सुधारपा खातीर राज्य सरकार कॅटिबद्ध आशिल्ल्यान मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांच्या फुडारपणा खाला सरकार साबार कल्याणकारी येवजण्यो राबयता. लाडली लक्ष्मी, गृह आधार आनी दयानंद सामाजीक सुरक्षा येवजणे वांगडाच सरकार आपल्या विविध विभागां वरवीं केंद्र पुरस्कृत येवजण्यांचीय अंमलबजावणी करता. तातूंत प्रधानमंत्री किसान सन्मान निधी, प्रधानमंत्री उज्वला येवजण, पोषण अभियान, प्रधानमंत्री मातृवंदना येवजण,नितळ भारत मिशन (गांवगिरे आनी शारी), जल जीवन मिशन आनी अमृत प्रधानमंत्री स्वनिधी येवजण, एक देश एक रेशन कार्ड, आयुष्मान भारत, पीएम जेवण, प्रधानमंत्री मुद्रा येवजण ह्या येवजण्यांचो आस्पाव आसा.

प्रकाश एस. नायक
म्हायती अधिकारी

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

मडगांव: अडणें- बाळ्ळी पंचायतीन गांवच्या लोकांनी दिल्ल्या देणग्यांतल्यान उबारिल्ल्या शौचालयाचो लोकार्पण सुवाळो आयतारा, 19 जूनक सकाळीं 11 वरांचेर बाळ्ळी पंचायत कचरे कडेन जातलो अशी म्हायती पंचायतीचे सरपंच राजू गोसावी हांणी मडगांवां घेतिल्ले पत्रकार परिशदेंत दिली. ह्या वेळार पंच वांगडी दीपाली फळदेसाय आनी रघुनाथ देयकार हांजोर आसले. हे कार्यावळीक मुखेल सोयरे म्हणून कुंकळ्ळीचे नामनेचे डॉ. प्रकाश कुराडे हाजीर रावतले. सुमार आठ लाख रुपया मोडून हें शौचालय बांदलां. शौचालय नाशिल्ल्यान बाळ्ळे लोकांची भोव करून बायलांची खूब गैरसोय जाताली. आतां हें शौचालय बांदून पूर्ण जाल्ल्यान लोकांचो प्रस्न

महात्मा गांधी सेंटरनी विद्यालयाची 100 टक्के निकालाची हॅटट्रीक

■ भांगरभूंय । प्रतिनिधी

पणजी : गावणें-बांदोडेंच्या महात्मा गांधी सेंटरनी विद्यालयाचो धावेचो सैगीत तिसऱ्या वर्सा निकाल शंबर टक्के लागला. गोंय माध्यमीक आनी उच्च माध्यमीक शिक्षण मंडळान एप्रील म्हयन्यांत घेतिल्ले धावेचे परिक्षेंत ह्या विद्यालयाचे १७ विद्यार्थी परिक्षेक बंशिल्ले. तातूंतले सगले पास जाल्यात. ३ विद्यार्थी विशेष श्रेणींत, ६ पयल्या वर्गांत जाल्यार ८ विद्यार्थी दुसऱ्या वर्गांत पास जाल्यात.

श्रिया शिवदास गावडेन ८७.१६ टक्के गूण मेळोवन पयली सुवात मेळयल्या. दुर्वा संदेश नायकान ८६ टक्के गूण मेळोवन दुसरी सुवात जाल्यार तनीषा वासुदेव गावडेन ७८.१६ टक्के गूण मेळोवन तिसरी सुवात जोडल्या.

सैगीत दोन वर्सा वर्ग नासतना भुरग्यांनी येस मेळोवन माध्यमीक विद्यालयाचें नांव पर्जळीत केलां म्हणून अध्यक्ष विजय कुमार कामत, वेवस्थापक जगन्नाथ केरकार, हेर पदाधिकारी, मुख्याध्यापिका अनघा कुलकर्णी, पालक शिक्षक संघाचे अध्यक्ष कालिदास नायक आनी हेरांनी विद्यार्थ्यांक परबों भेटयल्यांत. पालक आनी भुरग्यांनी योग्य मार्गदर्शन करपी मुख्याध्यापिका अनघा कुलकर्णी हांकां परबों भेटयल्यांत.

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

THE GOAN BOOVAN VARTA भांगरभूंय

KINECO®
WORLD OF COMPOSITES

Railways | Defence | Aerospace | Industrial

KINECO®
WORLD OF COMPOSITES
25 YEARS
Landmark in Aerospace

KINECO®
WORLD OF COMPOSITES
25 YEARS
Landmark in Aerospace

COMPOSITES
OUR PASSION

INNOVATION
OUR MISSION

TECHNOLOGY
OUR FOCUS

WORLD CLASS PRODUCTS
OUR COMMITMENT

75 Azadi Ka Amrit Mahotsav | BOI

Ooooffer!
ISSUED IN YOUR INTEREST

BOI HOME LOAN

ROI Starts from 7.40% p.a. | EMI Starts from ₹ 692.40/- per lakh

BOI VEHICLE LOAN

ROI Starts from 7.75% p.a. | EMI Starts from ₹ 1546 /- per lakh

Offer Valid till June 30, 2022

No Processing Fees

Contact your nearest Branch
8076472023 / 9935504394

Visit : www.bankofindia.co.in
Follow us on f t i y l n

Bank of India
Relationship beyond banking

म्हत्वाचें थोडे भितर

भारताच्या बायलांचो अ-17 फुटबॉल पंगड युरोपाचे भोंवडेर नेवी दिल्ली: भारताच्या बायलांचो अण्डर 17 फुटबॉल पंगड अण्डर 17 संवसारीक फुटबॉल सर्तीची तयारी करपाचे दिश्टीन दोन सर्तींनी वांटो घेवपाक इटली आनी नॉर्वे ह्या देशांची भोंवडी करतलो. भारत ऑक्टोबर-नोव्हेंबरांत बायलांचे अण्डर 17 फुटबॉल सर्तीची येजमान करपाचो आसा. भारताचो पंगड युरोप भोंवडे वेळार दोन सर्तींनी वांटो घेतलो. 22 ते 26 जून मेरेन इटलींतले सर्तींत वांटो घेतलो ते उपरांत एक ते सात जुलय मेरेन नॉर्वेंत जावपी सर्तींत खेळटलो.

हरिकृष्णा परतून पयले सुवातेर प्राग: पी हरिकृष्णान प्राग मास्टर्स बुडोबळ सर्तीचे आठवे फेर्येंत यूएईच्या सलेम सालेह हाका हारोवन परतून जोड रितीन पयले सुवातेर पावलो. सेमी स्लाव ओपनिंगांत सलेमान आपले हतयाची एक चुकीची चाल खेळ्ळो काळ्या घुलांनी खेळपी हरिकृष्णान हाचो योग्य रितीन फायदो करुन घेतलो आनी जैत जोडलें.

भारताचें जबरदस्त पुनरागमन

आफ्रिकेक 82 धांवड्यांनी हारयलो, माळेंत 2-2 बरोबरी

खबरां संस्था

राजकोट: माळेंत पुनरागमन कशें करपाक जाय हाची बेसबरी देख भारतान काल दाखोवन दिली. युवा बॅट्समनांक लजेक घालपी अशी दिनेश कार्तिकाची आक्रमक अर्द शेंकड्याची खेळी आनी अवेश खानाच्या भेदक बॉलिंगेच्या नेट्यर भारतान चवथे मॅचींत दक्षीण आफ्रिकेक 82 धांवड्यांनी हारयलो. ह्या जैता सयत भारतान पांच टी-20 मॅचींचे माळेंत 2-2

अशी बरोबरी सादली. भारतान दिल्ले 170 धांवड्यांचे मोखीचो फाटलाव करपी आफ्रिकेक 16.5 ओव्हरींनी फक्त 87 धांवड्यो करप शक्य जाल्यो. मोखीचो फाटलाव करतना दक्षीण आफ्रिकेच्या बॅट्समनांनी भारताच्या बॉलरां मुखार दिमी मारली. भारताच्या फास्ट आनी स्पीन बॉलरांनी ह्या वेळार अचूक आनी भेदक मारो केलो. ताका लागून भारताक झणझणीत जैत मेळोवप

शक्य जालें. अवेश खानान चार विकेटी घेवन आफ्रिकेचो डाव गडगडावन उडयलो. स्पिरन युजवेंद्र चहलान दोन विकेटी घेतल्यो. ते पयलीं टॉस हारल्या उपरांत पयलीं बॅटींग करपी भारताची सुरवात बरी जाली ना. ओपनर ऋतुराज गायकवाडाच्या रुपान भारताक पयलो धपको बसलो. ताका फक्त पांच धांवड्यो करप शक्य जाल्यो. फाटल्या तीन मॅचींनी अपेशी थारिल्लो श्रेयस अय्यर हे मॅचींत कसो

बॅटींग करचलो हाचे कडेन सगल्यांचें लक्ष लागिल्लें. पूण, श्रेयसान परतून निशेणी हाडली. ताका फक्त चार धांवड्यो करप शक्य जाल्यो. एके वटेन दोन विकेटी पडल्यो आसल्यो तरी दुसरे वटेन ईशान किशनान डाव सांबाळून दवरिल्लो. धांवगती वाडोवपाची जापसालदारकी ताच्या भुजाचेर आशिल्ली. पूण, तो 17 धांवड्यांचेर बाद जालो आनी भारताची धांवगती उणावली. धांवगती वाडोवपाची जापसालदारकी मुखेली ऋषभ पंत आनी उप मुखेली हार्दिक पांड्या हांचेर आयली. हे दुग्गूय भारताक व्हड धांवसंख्या उबारून दिले अशें दिशिल्लें. पंतान सको मारपाच्या यत्नांत व्हड शॉर्ट मारलो. बॉल बरोच वयर गेलो. केशव महाराज केंच धरपाक धांवलो. पूण, ताणें पंताची केंच सोडली. केंच सोडली त्या वेळार पंत 15 धांवड्यांचेर आशिल्लो. पूण, ह्या जीवनदानाचो फायदो घेवपाक पंताक जमलो ना. कारण फक्त दोन धांवड्यां उपरांत तो बाद जालो. भारताक व्हड धांव संख्या उबारपाक जमची ना अशें दिसपाक लागलें. अशा वेळार दिनेश कार्तिक पंगडाचे मजतीक धांवन आयलो. ताणें 27 बॉलांनी 9 चवके आनी दोन सक्यांचे मजतीन 55 धांवड्यांची खेळी केली. ह्या वेळार ताका पांड्याची बरी साथ मेळ्ळी. पांड्यान 31 बॉलांनी 46 धांवड्यो केल्यो.

इंग्लंडाचो संवसारीक विक्रम

नॅदरलॅण्डा आडचे वन डेंट 498 धांवड्यांचो पावस

खबरां संस्था

लंडन: इंग्लंडान आंतरराष्ट्रीय वन डे क्रिकेटांत सगल्यांत व्हड स्कोर उबारपाचो आपलोच संवसारीक विक्रम मोडलो. इंग्लंडान नॅदरलॅण्डा आड तीन बॅट्समनांच्या शेंकड्यां नेट्यर निर्धारित 50 ओव्हरींनी 4 विकेटी वगडावन 498 धांवड्यो केल्यो. 500चो आंकडो हुपपाक ताका फक्त दोन धांवड्यो उण्यो पडल्यो.

संवसारीक विक्रम इंग्लंडाच्याच नांवार आशिल्लो. ताणें 19 जून 2018त ऑस्ट्रेलिये आड नॉटिंगम मॅचींत 6 बाद 481 धांवड्यो केल्ल्यो. मजगतीं, धांवड्यांचो फाटलाव करपी नॅदरलॅण्डाचो डाव 49.4

ओव्हरींनी 266चेर सोंपलो, अशें तेरेन ताका 232 धांवड्यांची हार घेवची पडली. इंग्लंडाच्या फिल सॉल्ट (122), डॅव्हि मलान (125) आनी जोस बट्लर (162) हांणी शेंकडे मारले. एका डावांत तीन शेंकड्यांची नोंद जावपाची वन डे क्रिकेटीच्या इतिहासांतली ही फक्त तिसरी खेप. हाचे आदीं दक्षीण आफ्रिके वतीन 2015त वॅस्ट इंडिजा आड आनी भारत आड एका डावांत तीन शेंकड्यांची नोंद जाल्ली. जोस बटलरान फक्त 47 बॉलांनी शेंकडो पुर्ण केलो. उण्यां बॉलांनी शेंकडो पुर्ण करपाचो संवसारीक विक्रम एबी डिविलियसच्या नांवार

नुस्तें विकतल्या खातीर बांदिल्ल्या तालपुरते शेडींत उदक वचपाक वाट नाशिल्ल्यान उदक अशे तरेन सादून रावता.

वास्कोंतल्या नुस्तें विकपाचे शेडीक लागून डेंग्यू, मलेरियाची भिरांत

भांगरभूंय । प्रतिनिधी

मुर्गांव: वास्को शारांत नुस्तें विकतल्या खातीर बांदिल्ले तालपुरते शेडींत पावसाचे उदक व्हांवन वचपा खातीर कसलीय वेवस्था करूंक नाशिल्ल्यान थंय उदक सादून रावता. ताका लागून डेंग्यू, मलेरिया सारकी दुयेंसा पातळपाची भिरांत नुस्तें विकपी आनी नुस्तें व्हरपाक

येवपी लोकांनी उक्तायल्या. हे तालपुरते शेडींत नुस्तें विकतल्यांक जायत्या समस्यांक तोंड दिवचें पडटा. मुख्य म्हणल्यार शेडीच्या मदले उक्ते सुवातेर उदक सादून रावता आनी ताका तळयेचें स्वरूप येता. मुर्गांव पालिका मंडळान हाचेर उपाय येवजण करपाची गरज आसा.

मजगतीं शेडी कडेन आशिल्ली झाडां नुस्ते विकतल्यांक तशेंच शेडींत वावुरपी लोकांक धोक्याची थारपाक शकतात. नुस्तें विकतल्यांनी शेडीत वच्चे पयलीं ह्या झाडांचे खांदयो कापून उडोवपाची मागणी केल्ली. मात अजून त्यो तश्योच आसात. दोन दिसां पयलीं एका खांदो एके बायलेचर पडल्ल्यान तिक सादी दुखापत जाली.

पर्वरी मतदारसंघांतल्या गुणवान विद्यार्थ्यांचो भोवमान करतले

भांगरभूंय । प्रतिनिधी

पर्वरी: 10वी आनी 12वेचे परिक्षेत बरी टक्केवारी घेवन पास जाल्ल्या पर्वरी मतदारसंघांतल्या विद्यार्थ्यांचो भोवमान करपाचें मतदारसंघाचो आमदार आनी पर्यटन मंत्री रोहन खवंटे हांणी थारायलां. मतदरासंघांतल्या सुकूर,

साल्वादोर द मुंद आनी पेन्ह द फ्रांस पंचायत वाठारांतल्या विद्यार्थ्यांनी 5 जुलय मेरेन आपलें मार्क शीट आनी आदारकाडांची फोटो कांपी आनी पुराय नाय्या सयत info@pywt.in हाचेर ऑनलायन धाडची अशें कळीत केलां. 75 आनी ताचे परस चड टक्के गुण घेतिल्ले विद्यार्थी भोवमानाक पात्र आसात.

टोलटो- धावजी फेरी बंद करपाच्या प्रकारान प्रवाशी, लोकां मदीं तिडक

भांगरभूंय । प्रतिनिधी

माशेल: सान्तइस्तेव आनी पोरणे गोंय पंचायत वाठारांतल्या लोकांक उदेंगी पडपी टोलटो-धावजी फेरीबोट सेवा कर्मचारी नात अशें कारण सांगून बंद दवोरची न्हय अशी मागणी थळाव्या लोकांनी केल्या. हे फेरीबोट मार्गावयल्या कर्मचार्यांक कुमारजुवें गंवडाळी तशेंच दिवाडी-पोरणे गोंय फेरीबोटीचेर धाडटात आनी ही फेरीबोट बंद दवोरतात हाका लागून लोकांनी तिडक उक्तायल्या. सान्तइस्तेव वाठारांतल्या लोकांक पणजे, म्हापशें, पर्वरी, पिळगण आनी वेणी उदेंगेक वसणुकेंत कामाक

वेळाप पाववा खातीर ही फेरीबोट बरी पडटा. ती बंद आसल्यार तांचें वेळापत्रक इबाडता. फेरीबोट कर्मचार्यांक हेर मार्गांनी धाडून लोकांक बरी पडपी टोलटो- धावजी फेरी बंद खातीर, समाजांत कशें वावुरप हें कळपा खातीर हिंदू संस्काराची गरज आसा. सुसंस्कारीत पिळगी तयार जावपा खातीर संस्कार शिबिरांची सामकी गरज आसा. उपकरणा आनी तंत्रगिन्यानास संस्कार मेळनात अशें स्वामी ब्रम्हानंद संस्कृत म्हाविद्यालयाचे प्राचार्य ज्ञानेश्वर पाटील हांणी सांगलें. कुमारजुवेंची ब्रम्हानंद संस्कृत पाठशाळा आनी आखाडा संत

सुसंस्कारीत पिळगी तयार करपा खातीर संस्कार शिबिरांची गरज: ज्ञानेश्वर पाटील

भांगरभूंय । प्रतिनिधी

कुमारजुवें: भुरग्यांच्या व्यक्तिमत्व उदरगती खातीर संस्कार हो एकूच पर्याय आसा. तांकां व्यक्त जावपा खातीर, समाजांत कशें वावुरप हें कळपा खातीर हिंदू संस्काराची गरज आसा. सुसंस्कारीत पिळगी तयार जावपा खातीर संस्कार शिबिरांची सामकी गरज आसा. उपकरणा आनी तंत्रगिन्यानास संस्कार मेळनात अशें स्वामी ब्रम्हानंद संस्कृत म्हाविद्यालयाचे प्राचार्य ज्ञानेश्वर पाटील हांणी सांगलें. कुमारजुवेंची ब्रम्हानंद संस्कृत पाठशाळा आनी आखाडा संत

समाज हांच्या जोड पालवान खडपवाडो- कुमारजुवें हांगच्या श्री गणपती सभाधरांत आयोजीत केल्ल्या तीन दिसांच्या संस्कार शिबिराच्या समारोप सुवाळ्यांत ते उलयताले. माचयेर भारत माता की जय संघटनेचो संघचालक सुरेश डिचोलकार, मुकूंद खांडेपाकार, गणपती देवस्थानाचो सचीव सुनील नायक, आखाडा संत समजाची अध्यक्ष मनिषा फडते आनी कृष्णा नायक आशिल्ले. शिबिरांत देव देवतांची तुस्त, दिसपट्टी पूजा, श्लोक, कददर्श, भूवंदना, संस्कृत वाडदीस गीत, क्षमा याचना, मनाचे श्लोक, गणपती

स्तोत्र, योग हांचें अध्ययन जालें. बायलो आनी विद्यार्थी मेळून शंबर जाणांनी शिबिराचो लाब घेतलो. रमेश फडते, उपाध्याय कुशल करमळकार, धनश्री खांडेळकार, ज्योत्स्ना नायक, ईशा भामईकार, प्राची सावंत, बिंदिया राजूत, जयंती नायक, दीक्षा नायक आनी निवृत्ती कालापूरकार हांणी अध्ययन केलें. संजय खांडेळकारान योगाची प्रालक्षिकां करून दाखयली. शिबिरांत वांटेकार जाल्ल्या विद्यार्थ्यांक प्रमाणपत्रां दिली. शिबिराचें सूत्रसंचालन ज्योत्स्ना नायक हिणे केलें आनी दीक्षा नायकान उपकार मानले.

31 जुलयाक बांबोळे 'रोटरी रेन रन'

भांगरभूंय । पत्रक

पणजी: अंदूची आठवी 'बीएनआय रोटरी रेन रन' 31 जुलयाक बांबोळे हांगच्या गोंय खेळां प्राधिकरणाच्या अथॅलेटिक्स स्टेडियमाचेर आयोजीत केल्या. बायलांची भलायकी, शिक्षण आनी कॅन्सर निदान हाचे खातीर ह्या उपक्रमांतल्यान पयरो एकठांय

करतले. पर्वरेच्या रोटरी क्लबान आयोजीत केल्ले हे कार्यावळींत 2, 5, 10 आनी 21 किलोमीटराच्यो रेसी जातल्यो. त्या भायर 10 आनी 21 किलोमीटराच्या हाफ मॅरथॉनाक वेळाची मर्यादा आसची ना. 5, 10 आनी 21 किलोमीटर रेसींत वांटेकार जावपी सर्तकांक पदक, एक टी- शर्ट आनी

नाश्ता दितले. 2 किमी धांवपी आनी चलपी सर्तकांक पदक आनी नाश्ता मेळटलो. 21 किमी रेस बांबोळे जीएमसी, एसएजी अथॅलेटिक्स स्टेडियम हांगच्यान सुरू जातली आनी मिरामार सर्कल मेरेन वतली आनी गोंय विद्यापीठ रस्त्यान परत येतली. बाकीच्यो रेसी जीएमसी सामकार अथॅलेटिक्स स्टेडियमा कडल्यान गोंय विद्यापीठ रस्त्या वयल्यान वचून थारावीक पॉयंट कडल्यान परत येतल्यो. कोरोनाक लागून दोन वर्सां उपरांत ह्यो रेसी सुरू जातात अशें बीएसआय रोटरी रेन रन 2022चो अध्यक्ष अविनाश परमार हांणी सांगलें. रेन रेसी खातीर नोंदणी सुरू जाल्या. थळावे, गोंयां भायले आनी गोंयातले आशिल्ले सैन, नौदल आनी सशस्त्र दलांतले जवान हे रेसींत वांटो घेतले. ऑनलाइन नोंदणी लिंक http://rainrun.rcporvorim.org आसा.

रगतदान करतना एका दातो

भांगरभूंय । पत्रक

पणजी: फाटल्या 14 जूनाक

जाल्ल्या संवसारीक रगतदान दिसा निमतान दोनापावलचें मणीपाल हॉस्पिटलान पर्वरी

काणकोण कोंकणी कला केंद्राचो संस्थापक एरिक फर्नांडीस अंतरलो

भांगरभूंय । प्रतिनिधी

काणकोण: काणकोण कोंकणी कला केंद्राचो संस्थापक वांगडी तशेंच निवृत्त मुख्याध्यापक एरिक फर्नांडीस (63) बिस्स्तारा सकाळी संवसाराक अंतरलो. ते पणसुलें-काणकोणचे मात मडगांवांत स्थायीक

जाल्ले. तांचे कुडीचेर शुक्राराक मडगांवच्या सेमिटरांत निमणे संस्कार करतले. तांच्या फाटल्यान घरकान, भुरगीं आनी भाव असो घराबो आसा. तांचीं बाप्पा मुंबय वतां ही एकांकी खुब गाजल्ली. तियात्राची 125 वर्सां हे कार्यावळींत तांचो भोवमान केल्लो. ते एक बरे तियात्र कलाकार आशिल्ले.

17 JUNE TO 23 JUNE 2022

The Atrium Mall, Dada Vaidya Chowk, Next to BSNL Exchange, Ponda - Goa

Charlie 777 (Hindi) UA 10:45am, 1:45pm, 7:15 & 10:00pm

Nikamma (Hindi) UA 10:00am, 12:45pm, 3:45, 6:45 & 10:15pm

Bhirkut (Marathi) UA 4:45pm

Excludes & Printing Subject to Change Without Prior Notice

FOR MORE UPDATES 0832-2312118 / +91 95031 75052

लोकनृत्य : एक धर्मविधी

ही भूत शक्त भयानक, रुद्ररूपी, अक्राळ-विक्राळ आसता असो समज आसा. हे शक्तीक कोप आयल्यार ती धरतरेचेर म्हामारी हाडटा, औरां-मोडां धाडटा, दुश्काळ धाडटा, बायल मनशेची व्हाटी वसाड करता, मनशाचें जीवन आरत्याचें परते करून वडयता असे तरेकवार समज आशिल्ले आनी आसातय.

लोकनृत्य वा लोकनाच हो लोककलेचो एक म्हत्वाचो प्रकार. पारंपारीक जीण जगपी समाजात लोकनृत्य ना अशें आडवादानच घडूं येता. लोककलेच्या हेर प्रकारांमदलो लोकनृत्य हो आदिम प्रकार. लोकगितां परसय आदी ह्या प्रकारान मूळ धरलें अशें मानतात. संवसारभर लोकनृत्याचे विविध प्रकार सांपडटात. गोंयांतय ताचे धालो, फुगडी, कातयो, तालगडी, गोफ, तोणयांमेळ, विरभद्र, मुसळांनाच, आडांव, घोडेमोडणी अशे प्रकार मेळटात.

सगळ्या लोकनृत्यांचो धर्मविधी कडेन संबंद आसा, दुसऱ्या उतरांनी सांगपाचें जाल्यार एकाकाळार लोकनृत्य हीच लोकजिणेंत धर्मविधी आशिल्ली. देव-धर्माच्या कार्यावेळारच वा अमुकच दिसा ताचें सादरीकरण जातालें. हेर वेळार तें सादर करपाचेर समाजाची बंदी आशिल्ली. आजय पारंपारीक विचार सरणेंत जगतलो समाज त्यो असंबंद वेळार सादर करपाक भियेता.

लोकनृत्याच्या उगमाचो सोद घेतल्यार ताचें मूळ खूब खोलांत वता. आपले शिकारी अवस्थेंत सैमांतली अदृश्टां पळोवन भियेल्ल्या आनी जनन, भरण आनी रक्षण ह्या जिणेच्या तीन कार्यांचे पुर्ती खातीर अथक संघर्श करतल्या आदिम मनशान ह्या सृश्टीचेर अधिराज्य करपी अचाट अशें अदृश्य शक्तीची कल्पना केली आनी तिच्या वशिकरणा खातीर जायतीं यात्विक कृत्यां केली. ह्या यात्विक कृत्यांमदलें एक कृत्य म्हणल्यार लोकनृत्य.

“ लोकसमाजांत पदन्यास, अंगविक्षेप, मुद्रा हांच्या एकवटान जें पारंपारीक सादरीकरण जाता आनी तातुंतल्यान जो कलात्मक अविश्कार घडटा, तो अविश्कार म्हणल्यार लोकनृत्य”, अशी लोकनृत्याची व्याख्या करूंक जाता. मात ज्या काळार ताचो जल्म जालो, त्याकाळार ताचें रुप एक निखळ यात्विक कृत्य कशें आशिल्लें आनी ताचे भितरल्या कलात्मक

अविश्कारांक मर्यादा आशिल्ली. फुडें कालप्रवाहांत मनशाच्या बौद्धीक प्रगती बरोबर ह्या विधी प्रकारांतले कलात्मक गूण विकसीत जाले, तातूंत फिशालकाय आयली आनी ताका कलाप्रकार म्हण मान्यताय मेळ्ळी.

‘ सारक्यांतल्यान सारकें निर्माण जाता,’ ह्या यात्विक तत्वाक धरून आदिम मनशान आपल्याक जे गजालीची अपेक्षा आसा, ते गजालीची नक्कल करून, ताची प्राप्ती अदृश्य शक्ती कडल्यान करून घेवपाचो यत्न ह्या लोकनृत्यांवरवीं केलो. प्रागइतिहास काळार, घोलींनी रावपी आनी शिकारे खातीर हांगा थंय वणवण करपी मनशान अपेक्षीत आशिल्ले शिकारे सारको, म्हणजे त्या जनावरा सारको विशिश्ट भेस करून, (तांचीं शिंगां, चामडें, शेंपडी आदीं आंगांक बांदून) तांचेसारकें अंगविक्षेप करून, उडक्यो मारून, तकली हालोवप, चित्कार करून, ते शक्तीक होरावन आपली शिकार

प्राप्त करून घेवपाचो यत्न केलो.

आजय जायत्या आदिवासी समाजांत अशी जनावरांची नृत्यां नाचतना दिसतात. हे मदीं हरणांचो आनी मोराचो नाच मुखेल आसा.

आदिवासी अवस्थेंतल्यानच विकसीत जाल्ल्या लोकसमाजांतय अशीं नृत्यां पळोवंक मेळटात. गोंयांत दिवचल तालुक्यांतल्या सर्वेण गांवांत शिंगम्या वेळार नाचतात तो ‘ मोरुलो’, ह्या नाचाची एक बरी गवाय आसा. हो नाच दादले खेळगडे नाचतात.. मोरुल्याचो नाच गोंयच्या धालोंच्या मांडारय मेळटा.

लोकसंस्कृतीच्या हेर जायत्या माध्यमांचें जालां तशेंच आज लोकनृत्याचेंय जाला. विधीरुपांत उदेव जावन खूब काळ गेल्ल्यान तांचे निर्मिती फाटलो मूळ हेतू कुशीक पडला, आनी ताचें वेगळेंच रुप समाजामुखार उरलां. शिवाय तांचें उन्नयन करपाच्या हावेसांत तांचे मूळ रुप बदलूनय उडयिल्लें आसा. सुदारणेच्या प्रभावाक लागून नृत्याचो भेस, वाद्यां, सादरीकरण, गितां ह्या नृत्य-घटकां मदीं बदल जाल्लो दिसता.

लोकनृत्यां ही सामुहीक आसतात तशींच ती एकोडीय आसतात. म्हणजेच कांय नृत्यांनी खूब खेळगडे वांटो घेतात, तर कांय नृत्यांनी एक

वा समाजान नेमून दिल्लें लोक म्हणजे सहगडे वांटेकार जातात. एकोडीं आसूं वा सामुहीक तांचें मुखेलपण समाजाच्या मुखेल्याच्या वा समाजान नेमिल्ल्या पुजऱ्याच्या हातांत आसता.

अमूक समाजाची, अमूक लोकनृत्यां आसतात. हेर समाजांतल्या वा कुळांतल्या व्यक्तींक तातूंत सहभागी जावपाचेर बंदन आसता. हीं बंदनां लोकसमाज कडक रितीन पाळटा. तीं तशीं पाळ्ळीं नात, तशेंच तांचें वसुकी सादरीकरण जालें ना तर संबंदीत देव-दैवतांचो वा शक्तीचो कोप जाता आनीक त्या समाजाक ताचे परिणाम भोगचे पडटात असो समज आसता. एकोड्या नृत्यांचे बाबतींत हे निर्बंध चडूच कडक आसतात. अशा नृत्यांनी नाचप्याच्या आंगांत संबंदीत शक्ती प्रत्यक्ष अवतरता असो समज आसा.

संवसारभरच्या लोकनृत्यांत ‘ भूतनृत्यां’ मेळटात. नाचप्याच्या आंगांत भूत अवतरता असो समज आसा. हांगा भूत म्हणल्यार प्रेतात्मो वा मेल्ल्या मनशाचो आत्मो न्ही तर संवसारांत वावुरतली आनी संवसाराचें नियंत्रण करतली अचाट अशी अदृश्य शक्त अशें अभिप्रेत आसता. केन्ना केन्ना वंशाची वा कुळाची थापणूक करपी आनी मेल्ल्या उपरांत देवत्वाक पावपी व्यक्तीय हांगा भूत आसता. अश्या वेळार हें भूत ताच्याच वशांतल्या वा घराण्यांतल्या वडिल व्यक्तीच्या आंगांत अवतरता.

ही भूत शक्त भयानक, रुद्ररूपी, अक्राळ-विक्राळ आसता असो समज आसा. हे शक्तीक कोप आयल्यार ती धरतरेचेर म्हामारी हाडटा, औरां-मोडां धाडटा, दुश्काळ धाडटा, बायल मनशेची व्हाटी वसाड करता, मनशाचें जीवन आरत्याचें परते करून वडयता असे तरेकवार समज आशिल्ले आनी आसातय. ते शक्तीक वश करपाची शक्त फक्त गांवचो मुखेली, कुळाचो वडिल, पुजारी, गुरव अशाच व्यक्ती कडेन आसता, तेच ताकदवान आसतात असो समज. म्हणून थारावीक दिसा तांच्या आंगांत तिका अवतरपाक लायतात. तिका खुश करपा खातीर, वश करपा खातीर थारायिल्ल्यो विधी करून, थारायिल्ल्यो वस्ती ओंपतात, जे

मदीं कुकड, बोकड, रेडो हांचो बळी म्हत्वाचो आसता. ही शक्त रगताक लागून चड वश जाता असो समज आसा.

अभिप्रेत आशिल्ली शक्त, नेमिल्ले व्यक्तीच्या आंगांत संचारतकच, ती व्यक्ती ते शक्तीचें बळरुप दाखोवंक आपलें, आंग थरथरायता, व्हडल्यो व्हडल्यो उडयो मारता, थयथयाट करता, थरारक आवाज तोंडांतल्यान काडटा, रुद्र-भयानक मुद्रा करता, दोळे वटारता. जे तरेन ते शक्तीची कल्पना केल्ली आसात तिची प्रतिकृती उबी करपाचो हांगा यत्न जाता. हो प्रकार खरो विधीरुप पूण प्रतिरुप अवतरपी कूड जे तरेन आंगाची हालचाल करता तातूंतल्यान नृत्याचो अविश्कार घडटा. देखून ह्या प्रकाराचो आस्पाव नृत्यांत केल्लो मेळटा. दक्षीण भारतांत खास करून अशीं भूतनृत्यां मेळटात. आनी तीं अनार्य आनी बरेच कडेन मांग वा तत्सम जमातीं कडेन संबंदीत आसात. गोंयांत मेळपी ‘ विरभद्र’ हें लोकनृत्य भूतनृत्याचोच प्रकार अशें अभ्यासकांचें मत आसा. ह्या नृत्यांक लोकनृत्या परस विधीनृत्यां म्हण चड वळखतात.

लोकसाहित्याचो भारतांतल्यो गाढयो विद्वान दुर्गा भागवत हांच्या मतान भूतनृत्यांतल्यानच धर्माचो उदेव जालो. आपल्या ‘ धर्म आनी लोकसाहित्य’ ह्या ग्रंथांत त्यो तशें विधान करतात.

लोकसमाजाक भूतनृत्यां जितकीं म्हत्वाचीं, तितकींच सुफलीकरणाचीं नृत्यांय म्हत्वाचीं. कारण भुंयेच्या सुफलीकरणा शिवाय आपल्या जीवनाचें तिगप अशक्य हें लोकसमाज पुराय जाणून आशिल्लो. देखून भुंयेक, म्हणजेच धरतरेक - मातूदेवतेक प्रसन्न करूंक तांणी हीं नृत्यां

डॉ. जयंती नायक
8830209618
पान 14 चेर

MAKE YOUR GOAN EXPERIENCE A MAJESTIC ONE

MAJESTIC GROUP
HOTELS AND CASINOS

Get set for an amazing time on-board Majestic Pride Casino.
With a variety of domestic and international games, delectable cuisine and sensational live performances, prepare to witness the majestic experience of gaming and entertainment.

LIVE GAMING | SPECTACULAR DANCE PERFORMANCES
UNLIMITED BUFFET & BEVERAGES | KIDS PLAY AREA | OPEN 24 X 7

1800 120 0444
Majestic Pride Jetty, at River Mandovi, Panaji
www.majesticpride.in

जगांत, देशांत म्हारगायेचो थयथयाट

विपदा कोसळटा तेन्ना ती एक रांगेंतल्या सैनिका सारकी न्हय तर पुराय पलटणी सारकी मुखार उबी रावता. हीं फ्रान्साचे सम्राट नेपोलियन बोनापार्टचीं उतरां, आयज जगाचे आनी आमच्याय देशाचे अर्थवेवस्थेचे बाबतींत तरी खरीं थारल्यांत. 2020 वर्सा पयल्या कोवीड ल्हाराच्या आर्थिक धक्क्यांतल्यान जग, देश सांबाळपाचो यत्न करता आसतना 2021 वर्सा आयिल्ल्या दुसऱ्या ल्हारान अर्थवेवस्थेची भलायकी आनी मनशाची जीण आनीकूच इबाडली. ताचे उपरांत ऑमिक्रॉनूय ल्हवसो धपको दिवन गेलो. रशियेन फेब्रुआंत युक्रेनाचेर केल्ल्या आक्रमणा उपरांत कोरोनाचे रुपान सैमान देशांच्या अर्थव्यवस्थेचेर आनी मनशाच्या जीणेचेर हाडिल्ले अवदर्शेंत आनीक भर पडली. अर्थवेवस्थेंत पुरवण साखळी (सप्लाय चेन) इबाडिल्ल्यान जगभर देशांतले अन्न, कड्डण, वस्तू, तेलाचे साठे उणावले. उणो जाल्ले साठे आनी वाडिल्ले मागणेक (डीमांड) लागून जगभर दरवाड जाल्यान म्हारगाय वाडली.

फाटल्या म्हयन्यांत अमेरिके सारकिल्ल्या देशांत तेल आनी खाद्यानांचे दर वाडिल्ल्यान गेल्ल्या 41 वसांत सगल्यांत चड 8.6 % म्हारगायेचो दर पळयलो. भारतांत तेल (18- 19 %), भाजीपालो (11- 12 %), कपडोलत्तो, ग्राहकोपयोगी वस्तू (9- 10 %), वाहतूक आनी संचार (9- 10%) अशी दरवाड पळोवपाक मेळ्ली. मे म्हयन्यांत उपभोक्ता दर निर्देशांक दर 7.04 टक्के तर उपभोक्ता अन्न दर निर्देशांक 7.97 टक्क्यांच्या आसपास आशिल्लो. रिझर्व बँकेन ह्या आर्थिक वर्साचो अपेक्षित सरासरी म्हारगाय दर आदी 5.7% अपेक्षित म्हणिल्लो, आतां ती अपेक्षा 6.7 % इतली वाडयल्या. गेल्ल्या 30 वर्सांतली सगळ्यात चड घाउक दरांतली 15.88 % वाडाय मे म्हयन्यांत पळोवपाक मेळ्ळी.

धोरणां थारावपाचें काम सुरू

जगांतली सरकारां, अर्थशास्त्री आता भविश्यांत मंदी टाळून म्हारगायेक वेसण घालपा खातीर उपाय योजनांचे दिकेन आर्थिक निती, धोरणा थारावपाच्या कामाक लागल्यात. वट्ट घरगुती उत्पादन (जीडीपी), म्हारगाय. अर्थात वस्तू, सेवांचे वाडटे दर- आनी बेरोजगारी हाचे वयल्यान खंयच्याय अर्थवेवस्थेची मजबुती वा अशक्तताय थारता. उद्देग-धंदे फायदेशिरपणान चालीक लागप, रोजगारांत वाडाय येवप, ताका लागून उत्पादन वाडप आनी वांगडाच बाजारांत तांचे दर स्थिर आसप ही जगांतल्या खंयच्याय अर्थव्यवस्थेंतली एक आदर्श स्थिती म्हणूयेता. पूण, आर्थिक उदरगती वांगडा सदांच म्हारगाय वाडटा हेवूय तितलेंच खरें. म्हारगायेचेर नियंत्रण दवरपाची निती आपणायता तेन्ना उद्देगाचे गतीक ब्रेक लावन उदरगतीचेर चेपण हाडचें पडटा. ते खातीर जांव अमेरिकेचे फेडरल रिझर्व, जांव

बँक ऑफ इंग्लंड वा आमच्या देशांची रिझर्व बँक ऑफ इंडिया, तांका रिणा वयलें कळतर वाडोवचें पडटा. रिझर्व बँक आपल्या ग्राहकांक रिणां दिवपा खातीर बँको आनी बँकींग कंपन्यांक दितात त्या फंडाच्या कळतराक रेपो रेट म्हणटात. गेल्ल्या म्हयन्यांत मध्यवर्ती बँकेन तो 40 बेसिस पॉइंटांनी (0.40 %) वाडयिल्लो. ह्या म्हयन्यांत तांतूक आनीक 50 बेसिस पॉइंटाची वाडाय करत तो 4.9 % टक्के केला. बँक ताचेर कर्मचाऱ्यांचे वेतन आनी आस्थापन खर्च जोडून ग्राहकांच्या कर्जाचे दर थारायता. समजा रेपो रेट 4 टक्के आसतना 20 लाख गृह रीण दर 7 टक्के इतलो आशिल्लो जाल्यार रेपो रेट 90 बेसिस पॉइंट वाडिल्ल्यान तो 8 टक्क्यांच्या आसपास येतलो. ह्या फरकाक लागून 30 वर्सां खातीर घेतिल्ल्या 20 लाख रिणाचे मासिक हप्त्यांत सुमारे रु 1200 ची वाडाय येवंक शकता. दर वाडोवन उपभोक्त्यांच्या हातातलो दुडवांचो साठो उणावन तांची क्रयशक्तीक वेसण घालप परिणामी अर्थवेवस्थेंतली तरलता उणावप हो ह्या धोरणा फाटलो उद्देश.

असंघटीत कारखानेय बंद

उद्देगांत भांडवल म्हाग जाले म्हणटकीर उत्पादनाचो खर्च वाडटा आनी परिणामी फायदो उणावता. उद्देजक खचता आनी रीण काडून व्यापार व्यवसाय चलोवपाची ताची उमेद उणावता. महामारीक लागून व्हड उद्देग बंद पडिल्ल्यान तांच्या उत्पादनांत लागतले सुटे भाग तयार करपी, तांचे अस्तित्वाचेर निंबून आशिल्ले असंघटीत क्षेत्रांतले कारखानेय बंद पडल्यात. जे चालू दवरल्यात थंय धंदो उणावल्यान एक तर कामगार उणे केल्ले आसात वा कामगारांचे पगार अर्दार हाडिल्ले आसात. ताका लागून नोकरदार, कामगार, मजूर वर्ग हरशीच रिणां घेवपाच्या परिस्थितींत नाशिल्ले आनी रिणांचे कळतर वाडयिल्ल्यान तर ते रीण घेवपाचो विचारूय मनांतल्यान काडून उडयतले. बांदकाम उद्देग आदीच संकश्टांत आसा. गृह रिणांचेर कळतर वडयिल्ल्यान परिस्थिती आनिकूय इबाडटली. बिल्डरांकूय नव्या प्रकल्पा खातीर भांडवल उबे करपाक वाडीव दारान कळतरा दिवन रिणा

काडचीं पडटलीं. आदींच कोरोना महामारीच्या कारणान तयार जाल्ले प्रकल्प ग्राहक नासून उरिल्ल्यान बिल्डरांक लुकसाण भोगचें पडलां. ह्या सगळ्या घटकांक लागून आता भविश्यांतूय गृह प्रकल्प विकप कुस्तार जातलें, त्या खातीर बिल्डरांनी नव्या व्हड प्रकल्पांक हात घालपाची शक्यताय तशी उणी जाल्ल्यान बांदकाम मळा वयलो एक व्हड मजूर वर्ग बेरोजगार जातलो. तशेच स्टील आनी सिमेंट खप उणो जाल्ल्यान थंय उद्देग थंडावल्यान बेरोजगारी वाडीक लागपाची चिन्नां दिसपाक लागल्यांत. बेरोजगारीचो सरासरी दर सद्याक 7.83 % आसा. शारांत तो 9.22 % इतलो मातसो चड आसा. बेरोजगारी वाडून उत्पादन वेग उणावल्यान वट्ट घरगुती उत्पादन (जीडीपी) उणावपाचे आसा.

अर्थवेवस्थेंत मंदी येवं शकता

दुखणे बरे करपाक खर वखड घेतिल्ल्यान दुखणे बरे जाता खरें, पूण ते कुडीक अशक्त करता. तोच प्रकार म्हारगायेचेर नियंत्रण हाडपा खातीर घेतिल्ल्या आर्थिक नितींक लागून संभवता. ह्या दोसाचे सायड इफेक्टस म्हणल्यार अर्थवेवस्थेंत मंदी येवपाची शक्यताय. सद्या जागतिक अर्थवेवस्था जे परिस्थितीत आसा ती गेल्ले अर्दशतकांत पळयिल्ली नाशिल्ली. तेन्ना म्हारगाय उणी करपा खातीर मंदी हाडप काय अंशी अपरिहार्य दिसपाक लागला.

कच्चे तेल उत्पादक-निर्यातक देशांच्या (ओपेक) समुहान पन्नास वर्सां पयली प्रति बॅरल मोल 400 % वाडयलें तेन्ना अमेरिकेच्या अर्थवेवस्थेंत मंदीचे ल्हार पातळिल्लें. उपभोक्ता

निर्देशांक 10 टक्क्यांचेर तर बेरोजगारीय 10 टक्क्यांचेर पाविल्ली. परिणामी देशाची जीडीपी देवली. ती परिस्थिती आयज आमच्या देशा मुखार उबी आसा. भारताच्या कूड बास्केटाचो दर मार्च-एप्रिलांत प्रति डॉलर 103 आशिल्लो तो आयज 121 डॉलरांचेर पावला. देशाक 80 % तेल भायल्या देशांतल्यान आयात करचें पडटा. देशांत पॅट्रोल, डीजेलचे दर जोडोवन दवरप सरकाराक हाचे फुडे शक्य जातलें अशें दिसना. तें लागींच्या भविश्यांत वाडोवचें पडटलें. म्हणटकीर येरादारी दर वाडून सगळ्या वस्तू जिनसांचे दर वाडटले. परिणामी म्हारगाय आनीकूय वाडपाच्या शक्यताय आसा.

देशांत अर्थवेवस्था जेन्ना उर्बाभरीत आसता तेन्ना गुंतवणूकांतल्यान फायदो कमीवपाच्या इराद्यान विदेशी निवेशक समभाग, मुच्यवल फंड आनी रोख्यांत निवेश वाडयतात. निवेशांतल्यान लाभ उणावपाक लागले म्हणटगीर ते चड लाभ मेळपाची शक्यताय आसा त्या देसांत कूस मारतात. समभाग मालकी वाडोवन कंपन्यांचेर ताबो मेळोवपाचो तांचो उद्देश आसना. भारतात गेल्ले वर्सा सावन जितलो परकीय निवेश देशांत आयला ताचे परस मायज देशा भायर गेला. ताका लागून कंपन्यांतलें भांडवल उणावल्यान प्रमाणप्रतीक (बेंचमार्क) निर्देशांकाक उतरती कळा लागल्ली दिसता.

हाचे उदाहरण दिवपाचे जाल्यार कोरोना काळा पयलीं 2017 वर्सा देशांत रु 2 लाख कोटी परस चड गुंतवणूक ह्या मार्गांतल्यान आयिल्ली. मार्च 2020 म्हयन्यात जेन्ना देशांत लॉकडाउन जाहीर जालो तेन्ना त्या एकाच

रिझर्व बँकेन ह्या आर्थिक वर्साचो अपेक्षित सरासरी म्हारगाय दर आदी 5.7% अपेक्षित म्हणिल्लो, आतां ती अपेक्षा 6.7 % इतली वाडयल्या. गेल्ल्या 30 वर्सांतली सगळ्यात चड घाउक दरांतली 15.88 % वाडाय मे म्हयन्यांत पळोवपाक मेळ्ळी.

म्हयन्यांत ताचे अर्दान म्हणल्यार रु. एक लाख कोटी देशा भायर गेल्ले. एकाच म्हयन्यांत निर्देशांक 17,000 अंकांनी गडगडलो. गेल्ले एका म्हयन्यांत रु. 45000 कोटीचे पोर्टफोलोचो ह्या निवेशकानी विकले. अमेरिकेचे फेडरल रिझर्वान आपले व्याजदर मे म्हयन्यांत 0.75 % - 1% टक्के वाडयले. अमेरिकेचे आनी इतर देशांतल्या व्याजदरांतले अंतर उणें जाता तेन्ना हे निवेश भारता सारकिल्ल्या बाजारांतल्यान पांय फाटीं घेवपाक लागतात. असले परिस्थितींत डॉलर इतर मुद्रांचे तुलनेत बळिश्ट जाल्लो आसता. समजा निवेशकांक देशांतल्या तांच्या निवेशांत जरी वाडाय मेळटा आसली तरीय रुपया डॉलराच्या तुळेन अशक्त जाता तेन्ना रुपयांत केल्ली गुंतवणूक डॉलरांत बदलतना तांकां लुकसाण भोगचे पडटा, त्या खातीर ते पयलींच पळ काडटात. ह्या सप्तकांत एका डॉलराचे मोल रु. 78.28 चेर पाविल्ल्यान डॉलराच्या तुळेन रुपयाच्या मोलांत इतिहासिक घसरण पळोवपाक मेळ्ळी. अमेरिकेचे फेडरल रिझर्व मुखारल्या बसकांत व्याजदर आनीक 0.50 % वाडोवपाची अपेक्षा आशिल्ल्यान येता त्या दिसानी हे निवेशक बेगोबेग भायर सरपाचे तयारीत आसतले.

अशें जाल्यार...

चीनांत शांघायात भविश्यांत लॉकडाउन लागल्यार जगातली पुरवठा साखळी पतून अस्ताव्यस्त जावपाचो दुबाव आसा. तशे जायत जाल्यार जागतिक आनी भारताच्या अर्थवेवस्थेंत आनीकूय वायट दीस येतले. भारतांतूय हालींच्या दिसांनी कोरोना दुयेंतीच्या

टक्केवारींत वाड दिसपाक लागल्या. ह्या सगळ्या घडामोडींचो नकारात्मक प्रभाव भांडवल बाजाराचेर पडटा. ह्या सप्तकांत एका दिसा सेन्सेक्स 1457 अंकांनी देंविल्लो. एका दिसा रु. 40,000 कोटी मायज भांडवल बाजारांतल्यान उणावले. समभाग विक्रीतल्यान गुंतवणूकदारांक अदमासे रु. 3 लाख कोटींचें लुकसाण भोगचें पडलें.

हे सगळे घटक देशांतले उद्देग धंदे थंडावन जीडीपी देवयतले हें नक्की. देशाचो विकास दर 6.1 % टक्के आसतलो अशी अपेक्षा आसली तरी कोरोना केन्ना तकली वयत काडत आनी केन्ना देशांत लॉकडाउन लावचो पडत हाची शास्वती नाशिल्ल्यान आर्थिक वर्स अखेर तो कितलो उणावतलो हाचेंय भाकीत आयज करप अशक्य जावन पडलां. देशाची अर्थव्यवस्था कुस्तार काळांतल्यान वाटचाल करता आसतना तिका बळिश्ट करपा कडेन देशवासियांनी ध्यान दिवपाचे सोडून धर्माचे नांवार देशांतले दोन समुदाय झगडत आसात आनी सरकार राजकीय फायद्या खातीर मोने प्रेक्षक जावन हें सगळें पळयता, ही दुखेस्त गजाल.

दीपक लाड
पर्वरी

INFO TECH CORPORATION OF GOA LIMITED.
(A GOVERNMENT OF GOA UNDERTAKING)
(An ISO 9001 : 2015 Company)
IT HUB, 3rd Floor, Altinho-Panaji-Goa

Info Tech Corporation of Goa Limited (ITG), has been set up by the Government of Goa to promote overall growth of the state's economy through the use of Information Technology.

OUR SERVICES/PRODUCTS
IT Consulting Services.

- ICT Procurement & AMC including Cyberage Scheme.
- Web streaming for Elections Videography/Photography.
- Manpower Services
- Digitization.
- E-District MMP.
- Websites development and SSLs.
- State Data Center & CSC Infrastructure.
- E-Tendering solution, Digital Signatures
- IT Knowledge Centers. Software including e-Governance, M-Governance
- Health Management Solutions.
- eSign

md_itg.goa@nic.in   www.infotech.goa.gov.in   itggoa.helpdesk@gmail.com

Best Compliments on the Occasion of 7th Anniversary of

THE GOAN
EVERYDAY

गोवन वार्ता   **भांगरभूंय**

WORK FORCE SECURITY

We take pride in introducing **WORK FORCE SECURITY SERVICES** providing a wide range of security, Housekeeping & safety-related products and services that includes - Manned Guarding Services and lady guarding services; Event Security Management; Special Security Squads for Executive Protection and Housekeeping.

For WORK FORCE SECURITY SERVICES
Samir Toraskar, Business Owner
Mob: 7722093456 / 9881511257
H.No. 1817/4, Behind Vidya Prabhodini High School, Vidya Nagar, Porvorim, Bardez - Goa 403521
Off: 083- 2254031 / 2414655
Email: md@workforcesecuritygoa.com
Website: www.workforcesecuritygoa.com

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

THE GOAN
EVERYDAY

गोवन वार्ता   **भांगरभूंय**

RAJ HOUSING DEVELOPMENT PVT. LTD
Ponda - Goa

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

THE GOAN
EVERYDAY

गोवन वार्ता   **भांगरभूंय**

Shri. Ravi Naik
Hon'ble Minister for Agriculture & Civil Supplies

Ritesh Naik
Chairperson
Ponda Municipal Council

Roy Naik
Social Worker

पावसाचें गीत, संगीत

मातयेचो धरून हेर सगले गंध, तो मळबाचो आनी विश्वाचो ओलो कॅनवास, घोग्यांनी पडपी तो पावस.... आनी कितल्याशाच आवाजांचें संगीत, खंय तरी आसमंतात धडधडपी द्रुत लयेंतलो तराणो, मेलडी, हार्मनी, कुपांच्या नगाऱ्याचो घुमारो, पावसाच्या तबल्याची टांकणी... अलौकीक अद्वितीय.

तितलो त्या रसिकाचो पावसाचो अणभव तीव्र. जाचें निसर्गप्रिम जितलें उत्कट, तितलो ताचो पावसाचो आनंद आकांत. वेपार कोल्ली आं. केन्ना कडत आनी घुंवत सांगूं नजो. एकाद्र्या आडांग्या, खुबूच मस्त्या भुरग्याक बापायन येतीश्ट बडोवचो, तसो पावस

केन्नाकेन्नाय सगळ्या आख्ख्या चराचराक बडोवन काडटा. सोलपून, झोडपून काडटा. कितलो पेटप ताका अंत आसना. हो रुद्रावतार थंड जायना बेगीन. वादळ... हुंवार... पडझड. तूं कांयच करूंक शकना. कारण सैम तुज्या मुठींत आनी नियंत्रणांत आसना.

पावस झडटा, पडटा. कोसळटा. वेगवेगळ्या कोनांतल्यान ते पावस-भाग्याचे कुडके segments देंवत आसतात. रक्त आसतात. निस्तत आसतात. तिरपो पूण वेगवेगळ्या कोनांतल्यान धर्तरेची पापी घेवपी. केन्नाय सरळ 90 अंशांतल्यान लेगीत. पावसांत म्हजे प्रजेक आन्धान दिवपी हीं गणितीय प्रमेयां, कुवाडीं आकृतायो दिसतात. आकार कितलेशेच. भोंवतणी कितल्योश्योच हालचाली उसळत आसतात. वर्तुळाकार, Elliptical, parabolic अश्यो कितल्याश्योच रचनाकृती म्हाका ह्या पावसा तुशारांनी आनी घसघशांत आनी वावझडींत दिसतात. वा, वा, वावझड. भितोडेक रावलो लिपून तरी तो उदका करंट भिजोवन सोडटा. स्तब्ध जावन पावसा-रुपाक तोखेंत रावचें कशें दिसता. अनंत रुपां. कुपांतल्यान सकयल येवपी जोगूल, विजे केण आनी उदकाच्या प्रवाहाची गती म्हाका hydrodynamics शास्त्रांतल्या किचकट गणितीय कुवाड्यांची याद करून दिता. मळबांतल्यान हवे वरवीं उसळत येवपी वाऱ्याचीं, पावसा उदकाचीं कंपनां आनी स्पंदनां vibrations म्हाका भौतिकशास्त्रांतल्या गणितांची याद करून दिता. असो हो पावस. पावस जे अणभवरुपी रंग आनी तरंग भावविश्वांत, मनाच्या गर्भकुडींत आनी सर्वांगांत खेळयता ते वरवीं प्रतिभा उल्हसीत जाता. प्रतिभेक एक नवो आंकूर फुट्टा. गेय. स्वरांकुराचीं आवर्तनां. दोळे धांपून अंतर्मुख जावन कोण्णा कडेन उलयना नासतना पावसाच्या ह्या मंचनाक आनी आविश्काराक आयकत रावचें अशें दिसता.

पावसा कडेन वसता एक निजाची कलात्मक सोबा. तुका भारीत charge करून सोडपाचें एक बळगें. तुका आनी म्हाकाच न्हय तर सबंद वनस्पत आनी जिवावळीक एक नवी उर्मी, उर्जा, उर्बा दिवपी हो पावस. शास्त्रीय संगिताच्या गायन आनी वादनांत आलाप, मध्य लय आनी द्रुत लय अशे तीन टप्पे आसतात. आलाप संथ शांत आसता. सवकास लय. मध्य म्हळ्यार मदेगात मदली लय. द्रुत आनी अती द्रुत म्हळ्यार धांवती वेगवान लय. पावस म्हळ्यार एक ख्याल कसो. पूण कॉमीक अशी – सुरवातीक द्रुत लय घेता. नाक मारून घेवचें तसो भुंयेर आपटता आनी द्रुत लयेंतल्या तराण्याक आनी त्या माराणा सारक्या फडफडपी तबल्याक तादात्म्य पावचो तसो आसमंताक बडयता. थोड्या वेळान तो मध्य लयेंत वता आनी उपरांत आलाप. पावस पडचना. पूण आदीं वेंगायतले ओथांबे झाडां वेलीं वयल्यान आलापी लयेंत निस्तत रावतात. पावसाच्या गायन वादनाचो ख्याल हो असो रिवर्स गियरांचो.

मुकेश थळी फोंडें

पान 14 चेर

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

गोवन वार्ता. भांगरभूंय THE GOAN

Shri. Dilip Chavan

President, Shaneshwar Temple Trusti, Navelim, Salcete-Goa

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

THE GOAN

गोवन वार्ता. भांगरभूंय

GSAT

Best Wishes From :-

GOAN SEAMEN ASSOCIATION OF INDIA

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

गोवन वार्ता. भांगरभूंय THE GOAN

Clafacio Dias

Ex-MLA, Cuncolim Constituency

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

THE GOAN

गोवन वार्ता. भांगरभूंय

Best Wishes From

RUI KERY MENEZES

Ex- Sarpanch & Panch Member Village Panchayat Curtorim

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

THE GOAN

गोवन वार्ता. भांगरभूंय

aap AAM AADMI PARTY

Best Wishes From:-

Capt. VENZY VIEGAS

MLA- Benaulim Constituency

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

THE GOAN

गोवन वार्ता. भांगरभूंय

Best Wishes from

ANTHONY BARBOSA

(Vice President: BJP ST Morcha, South Goa. Executive Committee Member of GFA, Vice President of Youth Club of Manora)

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

THE GOAN

गोवन वार्ता. भांगरभूंय

MICHELE REBELO ZP MEMBER CURTORIM CONSTITUENCY

MORENO REBELO EX-ZP MEMBER CURTORIM CONSTITUENCY

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

THE GOAN

गोवन वार्ता. भांगरभूंय

Best Wishes From :-

YURI ALEMAO MLA- CUNCOLIM CONSTITUENCY

JOAQUIM ALEMAO Former Minister- Govt. of Goa

रगताचें तेल करुन रात जागयली,
ताणीं रात जागयली
संसाराची शांत करुन तान भागयली,
तांणी तान भागयली
धाय दिको गायता तांचें फायचें यशोगान
गोंयचें नांव व्हड करुन ल्हान जालें म्हान
बंदखणीचीं देवळां जालीं, लामणादिवे प्राण

ही साहित्य अकादेमी पुरस्कार मेळोवपी कवी बा. भ. बोरकार हांची कविता. राज्य अर्थसंकल्प 2016-17 चेर नदर भोंवडायतना ह्याच कवितेच्या वळींनी अर्थसंकल्पी भाषणाची सुरवात जाल्या हें होलमलें. हो अर्थसंकल्प अर्थपूर्ण आसाच, गोंयचे ऑक्सिडेंटल मुख्यमंत्री लक्ष्मीकांत पारसेकार हांचो. ते मूळचे शिक्षक, केंद्र सरकार आनी आदले संरक्षणमंत्री मनोहर पर्रीकार हांणी संद दिल्ल्यान पारसेकारबाबांक मुख्यमंत्री मेळ्ळें. दोन- अडेच वर्सांत तांणी गोंयच्या अर्थकारणाचें गाडें जाग्यार घालें, हीं उतरां मनोहरबाबांची, लक्ष्मीकांतबाबांच्या साठोत्तरी वाडदिसाच्या सुवाळ्यांतलीं.

सरकारा कडेन पयशे नात, असो आवाज मुखेल करुन मंत्रीमंडळांतल्या वांगड्यां कडल्यान येता. पयशे नासल्यार गरीब कल्याण येवजणीचे मेळावे जातलें आसलें? त्या मेळाव्यांतल्यान लोकांचे प्रस्न सुटावे जातले, गृह आधार, लाडली लक्ष्मीची मेळूंक नाशिल्ली अर्थिक मजत मेळटली, अशी आस्त आसा.

लिखाणाक आरंभ करतना बाकीबाबांच्या कवितेची याद आयली. बाकीबाबांक वळखताले मराठी साहित्यीक म्हणून, पूण तांच्या मराठींतल्या लिखाणाक साहित्य अकादेमी पुरस्कार मेळ्ळो ना. निमाणे कडेन तांणी सासाय ह्या कोंकणी कविताझेल्पाची निर्मणी केली आनी थंयच तांकां उजवाडाची दिका दिसली. बाकीबाबांच्या अज्रवरं कवितांचो प्रभाव गोंयच्या मुख्यमंत्र्यांचेर, सरकारी कार्यावळींचेर आसा. पुर्तुगेजांच्या चपक्यांतल्यान गोंय, दमण आनी दीव मुक्त जावन 60 वर्सा सोंपलीं, पूण पुर्तुगीज उलोवपी, नागरिकत्वाचे लोक गोंयांत आसात आनी तातूंत कोंकणीमोग्यांचो आसपाव जाता. मराठी मुळावें शिक्षण घेतिल्लेय कोंकणीमोगी आसात, तांणी मराठीचो दुस्वास केलो ना. कोंकणी राजभासेच्या चळवळींचेंय अंदू 35 वें वर्स, खंयतरी दुसरें क्रांतीपर्व सुरु जावचें, गोंयांत कोंकणी सरकारीच न्हय खासगी सेवे खातीर सक्तीची जावप गरजेचें, अशें तांकांय दिसूंक लागलां. दुसरे वाटेन भाशावादाक फोंण मेळपाचीं चिन्नां म्हालगड्यांक दिसता व्हय?

35 वर्सा आदीं कोंकणी राजभाशेंतलें पयलें दिसाळें सुनापरान्त जल्माक आयलें तें गोंयांक राज्य दर्जो मेळटनाच. उद्देगपती दत्तराजबाब साळगांवकार हांणी तें कोंकणी म्हालगड्यांच्या पालवान सुरु केल्लें. दिसाळ्याचे पयले संपादपी आशिल्ले स. चंद्रकांतबाब केणी, तांचो भोवमान 35 व्या राज्य दिसाच्या सुवाळ्यांत जातलो अशी अपेक्षा आसली, पूण तांचें नांव कोणेतरी फाटीं काडलें, सरकार चवकशी करुन जाल्ली चूक सुदारत व्हय?

गोंय मुक्तीच्या क्रांतीपर्वाचो आरंभ 18 जूनाचो तोच भांगरभूंय दिसाळ्याचो वाडदीस. हें देवनागरी कोंकणी राजभासेंतलें गोंयांतलें दुसरें दिसाळें. देसातलें एकसुरेंच. ह्या दिसाळ्याचो जल्म कालय सोंपो नासलो, आयजय ना. भांगरभूंय सुरु करपाची धिटाय उद्देगपती तिंबलो कुटुंबान फोर्मेतो मिडिया वरवीं केली.

क्रांतीसूर्य राम मनोहर लोहिया हांचो प्राथमिक शिक्षणातल्या पुस्तकांत आशिल्लो पयलींचो धडो तसोच उरचो हाची जापसालदारकी सरकारान घेवची. स्वातंत्र्यसैनिक नासले तरी क्रांतीदीस मनोवचोच,

शिंटूकसाणींत फुडार

पूण तेचबराबर गोंयच्या उद्देजकांची, राजभास, राज्याचो दर्जो मेळोवपाक झुजतल्यांची नांवां इतिहासाच्या पानांनी दवरपाची तजवीज सरकार करीत?

राज्य पावंड्यार क्रांतीदीस मनोवपाचो निर्णय आदले मुख्यमंत्री प्रतापसिंह राणे हांच्या सरकारान घेतिल्लो. श्री. राणे हांच्या आदर्शाची परंपरा उपरांतच्या मुख्यमंत्र्यांनी जागयली. गोंय राज्य जाले उपरांत चडशे मुखेलमंत्री श्री. राणे हांकांच आपलो आदर्श मानतात. तांच्याच आदर्शांतल्यान तरणाटे, अस्तुन्यांच्या फुडारा पासत अर्थसंकल्पात तजविजो करुन, तांचें सपन फुलोवन मनोहरबाब तरणाट्यांचे आदर्शच न्हय जाल्यार देस पावंड्यार संरक्षणमंत्रीपद मेळोवन म्हान जाले. तांकां घडोवपांत गोंयच्या उद्देजकांचोय आसपाव आसा हाची राज्य, केंद्र सरकारान याद दवरली नाजाल्यार ते गोंयां भायल्या उद्देगांनी भांडवल कित्याक घालचे ना? गोंयांतले मुळावे उद्देजक फकत राजकारणच न्हय जाल्यार शिक्षण, दिसाळीं, रियल इस्टेट उद्देगांतय वांटेकार आसात. मनोहरबाबांनी, उद्देजक, वेवसायिकांनी दिल्ल्या सकारात्मकतेच्या मंत्राच्या बळग्यार एक पिळगी घडली. पूण फाल्यांचे कितें ? देस- विदेसांतच न्हय जाल्यार गोंयांतय सरकारी, कंपन्यो, शाळा, उच्च माध्यमिक विद्यालयां, म्हाविद्यालयां, विद्यापीठांनी गोंयकार ल्हान, व्हड पदांचेर सेवेंत आसात. मुक्ती आदींच न्हय तर दमण आनी दीव संघप्रदेसाच्या तेंपार, गोंयांक राज्य दर्जो मेळटकीच कित्याक, आयजसुद्धां गोंयकारांक गोंयां भायर

गोंयचे शिंटूक बुद्धिमतेक आयजय म्हान जावपा पासत भायर वचचेंच पडटां. हेंच यादींत दवरुन फुडाराची येवजण जावपाक जाय. ती खिणांत जायत, पूण चालीक लागपाक पाच सात वर्सां वतलींच, वतां वतां कोविडाचीं ल्हारांय येतलीं, त्या ल्हारांक आडावपाचें, तातूंतल्यान वीजेची निर्मणी करपाचें गिन्यान आमचेकडेन आसा?

वचून उच्च शिक्षण घेवचें पडटा. आयजय उच्च म्हळ्ळ्यारच पदवी आनी पदवे मागीरचें डॉक्टरेट, संशोधनाच्या शिक्षणात गोमटें गोंय राज्य महाराष्ट्र, कर्नाटक, मध्य प्रदेश, उत्तर प्रदेशा परस फाटीं आसा हें मान्य करुन आनी तरणाट्यांच्या फुडाराचें चिंतून फुडली शिक्षण, उद्देग,

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

गोवन वार्ता, भांगरभूंय, THE GOAN

Shri. Sarvanand Bhagat

Secretary, Bjp Goa Pradesh

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

गोवन वार्ता, भांगरभूंय, THE GOAN

Shri. Vinay Dinu Tendulkar

MP Rajya Sabha Goa

Best Compliments on the Occasion of Anniversary of

गोवन वार्ता, भांगरभूंय, THE GOAN

Best wishes from FRANCISCO SARDINHA

MEMBER OF PARLIAMENT LOK SABHA (SOUTH GOA)

आरोग्य क्षेत्राची बुन्याद घालची पडटली. शिक्षण, आरोग्य, उद्देग क्षेत्रां हींच काल, आयज आनी फाल्यांच्या तरणाटे, अस्तुन्यांच्या फुडाराची, उदरगतीची मोख आसची. मोपा विमानतळ जातनाच गोंयचे नवनिर्मणेची वाट कशी आसतली हें क्रांतीदिसा, भारत स्वातंत्र्यदिनादिसा मुख्यमंत्र्यांनी सांगचें. विकासाची दिका स्पष्ट केल्यार तरणाटे, अस्तुन्यांक, उद्देजकांक खंयचे वाटेन वचचें हाची जाणवीकाय जातली. तांचे भितर भासाभासेक सुरवात जाल्या. मुख्यमंत्र्यांनी मेकळेपणान मंत्रीमंडळातल्या सगल्या वांगड्यां सयत वर दोन वरां बसून उदरगत कशी जावची हे विशीं तांची मन की बात समजून घेवची. मुख्यमंत्र्यांच्या पावलार पावल दवरुन कुशी मळावेल्या शिक्षणांत क्रांती हाडपाचे तयारेक कुशीमंत्री रवी नायक लागल्यात. कोडार सरकारी फार्माची आदली काणी वेगळीच आसा, पूण जें म्हाविद्यालय कुशी खातें हाडूंक सोदता तें गोंय विद्यापीठा कडेन जोडिल्लें आसतलें अशी आस्त बाळगूया. हालींच कायदो विद्यापीठांतलो अभ्यासक्रम चालीक लावपाच्या सुवाळ्याक मुख्यमंत्री, न्यायमूर्ती हाजीर आशिल्ले अशो खबरो, फोटे छापून आयल्यात. त्या विद्यापीठा विशीं येता ते विधानसभा अधिवेशनात चडांत चड म्हायती मेळोवपाचे येल आमदार विजय सरदेसाय करतले? कांय तेंपा पयलीं गोंयांत सरकारी मान्यताय नाशिल्ल्या विद्यापीठाच्यो पदव्यो घेवन सरकारी सेवेंत आयिल्ले आयज आय ए एस अधिकारीय जाल्या आसतले, कांय आय ए एस कडेन पावन आडखळल्याय आसूंये, तांचे कडल्यान कामकाज कितलें जालां, जाता ? सेवानिवृत्ती मागीरय ते सरकारी म्हामंडळांचेर जे आसात तांकां कितलो तेंप सेवेंत दवरचें ते विशींय सरकारान निर्णय घेतल्यार बरें. तशें जाल्यार तरणाटे, अस्तुन्यो खुबळावन रस्त्यार येवपाच्यो तरी थांबतल्यो.

माफ करात, कालचें युग सोंपत आयलां, आयच्या, फाल्यांच्या युगा विशीं सरकारान गंभीर जावचेंच पडटलें नाजाल्यार खिणाखिणाक कोर्टाचीं सोंपणां चडचीं पडटलीं. सरकारान एक मतींत दवरचें आयचें, फाल्यांचे युग शांभवी, योगेशाचें आसा, तांच्या आवय बापायचें तांका बळगें मेळटलेंच. थंयच्यान शांभवी, योगेशाच्या राजकी फुडाराची वाटय मेकळी जातली.

पायलेक शंभर आदवोगाद, पूण दोतोर मात फकत पंचवीस अशी गोंयची परिस्थिती आसा. वैद्यक शास्त्रांत वैद्य परंपरेक मान्यताय मेळिल्ली आसली तरी ते परंपरेंत सर्जन आसात? सर्जरी करप सोंपें न्हय हें लक्षांत दवरुन वैद्यांनी निसर्गापचारा कडेन पळोवपाची गरज आसा. निसर्गापचारांत आयुर्वेद, होमिओपाथी आसपाक जाय नाजाल्यार त्या शास्त्रांचो उपेग कितें? मोपा विमानतळाच्या लागसार निसर्गापचार केंद्र जाता, तें टाटा कंपनीचें अशी म्हायती मेळटा, तातूंत कसल्या स्पा, मसाजाक स्थान मेळटलें?

Suharsini Prabhuwankar

9881099260

पान 14 चेर

Deccan Fine Chemicals (India) Private Limited
Santa Monica Works
Corlim, Ilhas, Goa - 403 110

रोमी लिपयेंतलें बाल साहित्य - एक नदर

Best Compliments on the
Occasion of **Anniversary** of
THE GOAN
EVERYDAY

गोवर्न वार्ता • भांगरभूंय •

आपले राज, आपले वैभवा • लोकमान्य लोकान्गो आम्हाज •

-: Best Wishes From :-

WARREN
ALEMAO
Social Worker

वेध कृशी शिक्षणाचें...

विद्यालयांतल्यान शिक्षण पुर्ण केल्ले विद्यार्थी स्वताचो उद्देग सुरु करपाक शकतात वा तत्सम क्षेत्रांत नोकरीचे संदीचो लाव घेत कारकिर्द घडोवपाक शकतात.

आमच्या देशाचे अर्थीक उदरगतींत कृशी उत्पादनां आनी तांचेर आदारिल्लीं उद्देग धंद्यांचो म्हत्वाचो वांटो आसा. खूब तेंपा पसून भारतीय उद्देजकताय कृशीचेर आदारिल्ली आसून 70% उद्देग कृशी वस्तू आनी संबंदीत फांट्यांचेर निंबून आसा. सध्या वाडीचो दर फकत कृशी क्षेत्रांत सकारात्मक आसा आनी हेर अर्थीक स्त्रोतांनी नकारात्मक वाड दिसून येता.

राज्यांची पर्यायान देशाची आत्मनिर्भरताय कृशी क्षेत्राची एकंदर उदरगत आनी स्थिरताय हातूंत आसा. आमचें गोंय राज्य आकारान ल्हान आसूनय अन्नधान्य, फळां, भाजीपालो आनी दुदाच्या उत्पादनां खातीर तें शेजारच्या राज्यांचेर निंबून आसा. भुगोलीक आकार आनी लोकसंख्येचें प्रमाण विचारांत घेतल्यार उपलब्ध शेतकी जमिनी, पर्डींग जमिनी आनी हेर लागवड करपा सारक्या जमिनीचो योग्य उपेग करून उत्पादन पद्दतीच्या नव्या तंत्रज्ञानाक जोडल्यार आत्मनिर्भरतायेचो हेत साध्य करूं येता.

संवसारीक महामारीक लागून फाटल्या वर्सा सावन देशांत आनी संवसारभर अर्थीक वावर मंद जाला, पूण कृशी वस्तू आनी कृशी आदारीत वेवसाय परतून परतून नेटान कामाक लागिल्ल्यान जाल्ली वाताहत भरून काडीत आसा. प्रत्यक्षांत पळयलें जाल्यार अणभव घेतलो जाल्यार तुमचे मर्गींत एक गजाल येतली. ती म्हणल्यार तुमकां दिसपट्ट्या जेवणांत जाय आशिल्लीं खाणां-जेवणाचे जिन्नस डाउनलोड वा अपलोड करपाक मेळनात. म्हणल्यार उत्पादन आनी प्रक्रिया ह्यो आमच्यो दिसपट्ट्यो गरजेो.

कृशी आनी संबंदीत वेवसायांत शाश्वतपणां आनी समृद्धी हाडपा खातीर कृशी शिक्षणाची बुन्याद घटमूट आसपाची गरज आसा. ते खातीर सगल्या पांवड्या वयल्या विद्यार्थ्यां कडल्यान आनी पालकां कडल्यान अवृक दिश्टीकोण अपेक्षीत आसा.

ते फाटभुंयेर रामनाथ पै रायकार कृशी शिक्षण संस्था, सावय वेरें हांगा गोंय मंडळा अंतर्गत यत्ना 11, 12 (कृशी) आनी बारावी उपरांत दोन वर्सांची कृशी पदविका (डिप्लोमा) अभ्यासक्रम गोंय विद्यापिठाच्या मार्गदर्शनाखाला चलयतात. सदर अभ्यासक्रमाक 65% गुणांची तरतूद प्रात्यक्षीत आदारीत आशिल्ल्यान विद्यार्थी कुशळटायचें मुलभूत कसब सहज रितीन आत्मसात करतात.

उपेगी आनी शास्त्रीय पद्दतीन फळां, भाजीपालो, मसाल्याची पिकां, नर्सरी, बागकाम आनी रमणीय भूंयप्रदेश निर्मिती (लॅण्डस्कॅप) बी मुख्य विशयांचो आस्पाव आसा. तशेंच सेंद्रीय शेती, सारें-बियांचो वापर, बियाण प्रक्रिया, कलम हाताळणी, कृशी पर्यटन, कृशी साधनां आनी यंत्रांचो वापर, तांची दुरुस्ती आनी देखरेख, तुषार आनी ठिबक शिंपणावळ स्थापन, जैवविवीधताय संवर्धन आनी फळां प्रक्रिया हांचे विशीं खोलायेन गिन्यान दिता.

काम करपाच्या अणभवा खातीर भारतीय कृशी कुशळटाय परिशद, हरयाणा हांणी नेमून दिल्ल्या निकशांचो आदार घेतात. ते भायर केंद्रीय तटीय कृशी संशोधन संस्था, कृशी विभाग, राज्य जैवविवीधताय

म्हामंडळ, संजीवनी साखर कारखानो, कृशी उत्पादनांचेर आदारीत खाजगी कंपन्यो आनी कृशी उपकरणे आदी तज्ञांचें मार्गदर्शन घेतात. विद्यालयांतल्यान शिक्षण पुर्ण केल्ले विद्यार्थी स्वताचो उद्देग सुरु करपाक शकतात वा तत्सम क्षेत्रांत नोकरीचे संदीचो लाव घेत कारकिर्द घडोवपाक शकतात. अशाच कांय विद्यार्थ्यांचे खाशेले कामगिरी विशीं उल्लेख करपा सारको आसा.

सांगोळेंचो अक्षय पुरखे कृशी यंत्रां हाताळपाक कुशळ आसा. हाणखानेचो मंजुनाथ वाडियार यंत्राच्या आदारान नाल्ल-सुपारी काडपाक तज्ञ आसा. आमची लिखानी नायक-पाळी आनी धीरज गांवकार, श्रीस्थळ हांणी आपली स्वताची एक सोबीत नर्सरी उबारल्या.

नेतार्डच्या अमोल गवस उत्कृश्ट दर्जाच्या नाल्ल-सुपारीचे रोपे तशेंच आंबे-काजूचीं कलमां करून विकता. कल्येश वेळीप (सांगें), नार्वेची हर्षा गावडे आनी स्वप्नील गांवकार (गांवडोंगरी) हे फार्म सुपरवायझर म्हणून वेवस्थीपणान काम सांबाळटात. वाघुर्मेचो सिद्धांत वाघुर्मेकार चांदणी सातारकार (हडकोण) आत्मा हातूंत तंत्रीक सहाय्यक पदाचेर काम करता.

सिद्धेश उगाडेकार, होंडा हांगाच्या परंपरागत कृशी विकास येवजणेंत कामाक आसा. नीरज गांवकार-गांवडोंगरी, वेळगेंच्या कादर कदनळ्ळी आनी लक्ष्मण गावडे (खांडेपार) टॉपिकल मुशरूम कंपनींत अळंबी उत्पादन विभागांत काम पळयात. दीप्ती सातारकार (केरी फोंडें) हाचे कडेन घरगुती मसालो तयार करपाची कला आसा. पैकुळच्या कुणाल देसाय, तन्मय नायक-शिरोडें, वाळपयचो प्रसाद झर्मेकार पूर्वजांच्या बागायतींत शिक्षणाचो उपेग करून पयशे जोडात.

कपिलेश्वरी हांगा सनत कुलकर्णी परंपरागत कुळा घरांत नवे नवे प्रयोग करीत आसता. सांवड्डें हांगा भावना देविदास आनी रविकिरण गांवकार, नेत्रावळी हे वर्षा अॅण्टरप्रायझेसांत कृशी यंत्र सामुग्री

विभाग पळयतात. श्रीदत्त घैसास, मडकय आनी विठ्ठल प्रभू शिरोडें हांणी स्वतंत्र गोंयडोळ प्रकल्प उबारला. सिद्धांत हळदणकार, धीरज धामशेंकार, किशोर देवगांवकार, प्रद्युम्न नायक सीसीएआरआय, पोरणें गोंय हांगा फळां-फुलां नर्सरी आनी ते संबंदी तंत्रीक गजाली येसस्वी रितीन हाताळटा.

संयुक्ता गांवस मुदा परिक्षणाचें काम पळयता. योगेश वेळीप, मिहीर शिलकार आनी गीतेश बेतकीकार अशें त्रिकूट खाजगीतल्यान बागकाम आनी लॅण्डस्कॅप वेवसाय करतात. आमची मंजीला गांवकार, वेरें उती संवर्धन प्रयोगशाळेंत फिशालकायेन सहाय्यकाची जापसालदारकी सांबाळटा. हाचे खेरीत हेर विद्यार्थी खाजगी कंपनीनी काम करतात. अशा जायत्या विद्यार्थ्यांच्यो देखी पळयल्यार तांचो उजवाड आनी येसस्वी प्रवासाची चाहल आमकां सगळ्यांक कळ्ळ्या आसतली? मागीर कृशी शिक्षणाक सकारात्मक नदरेन पळोवपाक

वेगळें सांगपाची गरज ना.

ओबीसी, एसटी / एससी वर्गांतल्या विद्यार्थ्यांक फ्रीशिप आनी शिश्यवृत्ती दिवपाची वेवस्था आशिल्ल्यान संबंदीत विद्यार्थ्यांक तांचे पात्रताये प्रमाण भारत सरकाराच्या वेगवेगळ्या शिश्यवृत्ती येवजणेचो लाव घेवपाक शकतात.

चड म्हायती खातीर आमची वेबसायट www.rcpragrischool.com हाका वा थेट मदलोवाडो सावय वेरेंक भेट दिवची !!

मांगिरीष पै रायकार पणजी

Best Compliments on the Occasion of **Anniversary** of

THE GOAN

GOVON VARTA BHANGARBHUI

Best Wishes From:-

SAMMY TAVARES

Cuncolim -Goa

गोवनवार्ता भांगरभूंय THE GOAN

Best Compliments on the Occasion of **Anniversary**

Best Wishes From

Shri Mahesh Sawant

Zilla Panchayat Member Kudnem-Goa

Best Compliments on the Occasion of **Anniversary** of

गोवनवार्ता भांगरभूंय THE GOAN

Sandra Da' Cunha

Councillor, Ward No. 30, City Corporation Panaji

Best Compliments on the Occasion of **Anniversary** of

THE GOAN

गोवनवार्ता भांगरभूंय

Best Wishes From:-

DEEPAI DIGAMBER SAWAL

Vice Chairperson Margao Municipal Council

Best Compliments on the Occasion of **Anniversary** of

The Goan Everyday, Goan Varta & Bhangarbhui

Best Wishes From

EDWIN (CIPRU) CARDOZO

Zilla Panchayat Member (Navelim Constituency)

Best Compliments on the Occasion of **Anniversary** of

THE GOAN

गोवनवार्ता भांगरभूंय

Best Wishes From

ANTONIO LEAO FERNANDES

Ex- Sarpanch & Panch Member VILLAGE PANCHAYAT COLVA

EP BIOCOMPOSITES LTD

Contributing to a Clean, Green & Safe Planet

FRP Doors

Your Gateway to Peace of Mind in Style

- Water and Borer Proof
- More than 2,00,000 doors supplied in the last 2 decades
- 25 Years Warranty
- Introducing first time Standard Trimmable FRP Doors

Bio-Digester Tanks

Fit it and Forget it

- No Bad Odour, No Maintenance
- Most appropriate DRDO Technology
- Cost effective, Low Space and Environment Friendly alternative to Septic Tanks

STP & ETP

We solve water, You save money

- Empanelled with Goa Pollution Control Board
- Standard containerised STP models for builders, small hotels and beach shacks
- Customised cost effective models with productiveusage for factories and large hotels
- Complete services from consultancy, turn key supplies to operation maintenance are offered

Drinking Water Microfactory

Swedish technology from Wayout International

- Pure drinking water using any water source
- Innovating distribution and dispensation system eliminating plastic bottles with competitive pricing
- Earn substantial carbon credits

COMING SOON !!

For More Details Call Us +91- 9158005202 | +91- 8884606600

www.epbiocomposites.com sales@epkamatgroup.com

Corporate Office: First Floor, BR Commercial Complex, Opp Campal Parade Grounds, Campal, Panaji, Goa - 403001, India

सिद्धार्थ कांबळे

75176 61778

‘पर्यटनाचो सर्ग’ म्हणून संवसारीक पांवड्यार फामाद आशिल्ल्या गोंयांक सगळ्या मळार स्वयंपूर्ण करपाचो हावेश बाळगून आशिल्ल्या मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी 2 ऑक्टोबर 2020 दिसा ‘आत्मनिर्भर भारत-स्वयंपूर्ण गोंय’ मोहिमेची घोशणा केली. फकत ती करुन ते थांबले नात, जाल्यार तांणी रोखडेंच ती चालीक लावपाक सुरवात केली. राज्यांत कोरोनाचो संसर्ग सुरू आसतनाय मोहिमे खाला चडश्यो कार्यावळी तांणी येसस्वी करुन दाखयल्यो. ताका लागून फकत चौदा म्हयन्यांत मोहिमेक मेळता तें येस दिसून आयलें.

वेगवेगळ्या मळांनी आपली छाप सोडपी गोंयांक अजुनय जायत्या गजालीं खातीर हेर राज्यांचेर निंबून रावचें पडटा. ताचो फटको साबार गोंयकारांक बसता. हातूंतल्यान वाट काडपा खातीर गोंयांतल्या पारंपरीक उद्देगधंद्यांक चालना दिवपा बगर पर्याय ना हें वळखून डॉ सावंत हांणी राज्यांत ‘आत्मनिर्भर भारत-स्वयंपूर्ण गोंय’ची मोहीम चालीक लावपाचो निर्धार केलो. 2 ऑक्टोबर 2020 दिसा ताणी हे मोहिमेची घोशणा केली आनी सगल्या सरकारी खात्यांचे अधिकारी आनी कर्मचाऱ्यांक हे मोहिमेचो एक वांटो केलें. पयल्या टप्प्यांत तांणी राज्यांतल्या 191 ग्रामपंचायतींत स्वयंपूर्ण इश्ट आनी नोडल अधिकाऱ्यांची नेमणूक केली. गोंयचो आत्मो गांवगिऱ्या वाठारांत आसा हें मतींत दवरून मुख्यमंत्र्यांनी सगल्यांत पयलीं गांवगिऱ्या वाठारांत रावपी लोकां खातीर वीज, उदक, घरां, संडास, रस्ते, जाय ती साधनसुविधा अशे मुळावे प्रश्न मदीं दवोरून तांचेर काम करपाक सुरवात केली. ते खातीर सगलें स्वयंपूर्ण इश्ट आनी नोडल अधिकाऱ्यांक नेमून दिल्ल्या पंचायत वाठारांतले प्रश्न समजून घेवन ते सुटावे करपाची सूचोवणी केली. ते प्रमाण दरेका पंचायत वाठारांतलो स्वयंपूर्ण इश्ट सप्तकाच्या शेनवारा आपल्या पंचायत वाठारांत वचून थंयच्या मुळाव्या प्रश्नांची म्हायती एकठांय करुन ते बेगोबेग सुटावे करपाचो यत्न करपाक लागलो. आपल्या पंचायतीची उदरगत साध्य करपाची आसल्यार सरपंच, पंच आनी थळाव्या लोकां कडेन इश्टागत केल्या बगर पर्याय ना हें मतींत दवोरून स्वयंपूर्ण इश्टांनी संबंदितां कडेन इश्टागतीचें जाळें विणून साबार लोकांचे प्रश्न सुटावे करपाक सुरवात केली.

रोजगाराक प्राधान्य

स्वयंपूर्ण गोंय खाला एके वटेन गांवगिऱ्या वाठारांतल्या लोकांचे मुळावे प्रश्न सुटावे करतनाच तांका रोजगाराची संद उपलब्द करुन दिवपा खातीर मुख्यमंत्र्यांनी पावलां घातली. ते खातीर केंद्र आनी राज्य सरकाराच्यो वेगवेगळ्यो येवजण्यो

तळागाळा मेरेन पावोवपाक सुरवात केली. ह्या येवजण्यांचो लाब घेवपा खातीर गांवगिऱ्या वाठारांतल्या लोकांक शारांतल्या कार्यालयांनी खेपो घालच्यो पडटाल्यो. इतलें करुनय तांच्या हातांक कांय लागनाशिल्लें. ताका लागून मुख्यमंत्र्यांनी शेतकार आनी साबार लोकां खातीर जाय त्या येवजण्यांची कार्यवाही ऑनलायन पद्दतीन करपाक सुरवात केली. सरकारी खात्यांनी लेगीत ह्या कामांत सरकाराक जाय ती मजत केली. ताका लागून आयज केंद्र आनी राज्य सरकाराच्यो जायत्यो येवजण्यो गांवगिऱ्या वाठारांतल्या लोकांक घरांत बसून घेवपाक मेळटात. तांचो वेळ, पयशे आनी श्रम वाटावपाक लागल्यात. मुख्यमंत्री डॉ प्रमोद सावंत हांच्या फुडारपणा खाला सरकारान घडोवन हाडिल्लो हो बदल सांबार लोकांक फायद्याचो जावपाक लागला. गोंय मुक्तीच्या हिरक महोत्सवा मेरेन आत्मनिर्भर भारत- स्वयंपूर्ण गोंय मोहिमेचो

जमनी परत लागवडी खाला हाडच्यो हे खातीर यत्न करतनाच मुख्यमंत्री डॉ सावंत हांणी केंद्र आनी राज्य सरकाराच्या शेती विशींच्यो सगल्यो येवजण्यो समाजांतल्या निमण्या घटका मेरेन पावोवपाक सुरवात केल्या. पयलीं अश्या येवजण्यांचो लाब घेवपा खातीर शेतकार आनी तरणाट्यांक किचकट प्रक्रियेंतल्यान वचचें पडटालें. आतां त्यो सौच्यो केल्ल्यान शेतकारांक त्यो बेगोबेग मेळपाक लागल्यात.

कृशीक प्राधान्य

गोंयांत भाजी, दूद तशेंच जिणेक लागपी वस्तू चड करुन महाराष्ट्र, कर्नाटक, मध्य प्रदेश आनी हेर राज्यांतल्यान मेळटात. पूण कोवीड तेपार ह्या वस्तुंचो व्हडा प्रमाणात उणाव तयार जाल्लो. ताका लागून ह्या वस्तूंचें मोलूय वाडलें. अशे परिस्थितींत ह्यो

सुरवात केली. फुलांची शेती करपी शेतकारांक मजतीचो हात दिलो. ताका लागून आत्मनिर्भर भारत-स्वयंपूर्ण गोंय मोहिमेक लागून फकत एक वर्सा भितर राज्यांतलें फलोत्पादन 40 टक्के, दूद उत्पादन 10 आनी फुलांचें उत्पादन 6 टक्क्यांनी

रात- दीस काम करपी स्वयंपूर्ण इश्ट आनी नोडल अधिकाऱ्यांक सरकारान तांच्या कामाचो मोबदलो दिला. शिवाय येता त्या 19 डिसेंबराक हिरक महोत्सवा निमतान आयोजीत कार्यावळींत तांचो फावो तशो भोवमान करपाचें

शेतकारांची म्हत्वाची कामा थंयच्या थंय करुन दिवपाचो आदेश दिलो. ते प्रमाण सगळ्या सरकारी अधिकाऱ्यांनी ही मोहीम येसस्वीपणान चालीक लायली.

‘स्वयंपूर्ण युवा’चो आधार

राज्याचे उदरगतींत तरणाट्यांची भूमिका सामकी म्हत्वाची आसा. ते खातीर ताकां रोजगाराच्यो संद दिवन तांकां तांच्या पांयार उबें करप गरजेचें आशिल्लें. ते खातीर मुख्यमंत्री डॉ सावंत हांणी मुख्यमंत्री रोजगार येवजणे खाला शेंकड्यांनी तरणाट्यांक आप रोजगारा खातीर उण्या कळंतरान रीण मेळोवन दिलें. दुसऱ्या पांवड्यार राज्यांतल्या उद्देगीक वसणुकेंतल्या कंपन्यांत गोंयकार तरणाट्यांचो आंकडो वाडचो हे खातीर तांणी कामगार कल्याण खात्या वतीन व्हडल्या कंपन्यां कडेन समजिकायेची कलबात केली.

वाडिल्ल्याचें दिसून आयलें.

प्रोत्साहना खातीर कार्यावळी

आत्मनिर्भर भारत-स्वयंपूर्ण गोंय मोहिमेचे जागृताये सयत येवजण्यो प्रत्यक्षांत हाडपा खातीर लोकांक प्रोत्साहन दिवपा खातीर मुख्यमंत्री डॉ सावं हांणी गांवगिऱ्या आनी शार वाठारांत वेगवेगळ्यो कार्यावळी, मेळाव्यांचे आयोजन केलें. जागृती कार्यावळी खाला दरेका सरकारी खात्याचे अधिकारी आनी कर्मचाऱ्यांक दरेक पंचायत आनी पालिका वाठारांत वचून आपल्या खात्याच्यो खंयच्यो येवजण्यो कशे तरेन चालीक लावून उदरगत करपाक जाता

वस्तू गोंयांतूच तयार जाल्यार गोंयकारांक त्यो सवाय दरांत मेळटल्यो, शिवाय थळाव्या शेतकारांक व्हडा प्रमाणांत फायदो मेळटलो हें मतींत घेवन ताकां भाजी आनी अन्नधान्य लागवडी खातीर चडांत चड प्रोत्साहन दिवपाक सरकारान सुरवात केली. कोवीड तेपार नोकऱ्यो गेल्ल्या तरणाट्यां मदीं हाका लागून स्वयंपूर्ण इश्टांनी जागृताय केली. ताका लागून जायत्या सुशिक्षीत तरणाट्यांनी आपल्यो जमनी परत लागवडी खाला हाडून थंय भाजेचे मळे फुलयले. आपणे पिकयल्ली भाजी चड दरांत फलोत्पादन म्हामंडळाक विकली आनी व्हडा प्रमाणांत अर्थीक फायदो मेळयलो.

दुसरे वटेन राज्यांत दूद उत्पादन वाडोवपा खातीर शेतकारांक अनुदान दिवं गायो आनी तांचे खातीर जाय आशिल्ली खावड दिवपाक

हाची म्हायती लोकां मेरेन पावोवपाचें काम चलता.

डॉ सावंत हांका फाटबळगें दिवन पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हांणी ह्या येवजण्यांचे येसस्वी अंमलबजावणी खातीर फकत मुख्यमंत्रीच न्हय जाल्यार हे येवजणेत प्रत्यक्ष काम करपी स्वयंपूर्ण इश्ट, नोडल अधिकारी, सरपंच, पंच, नगराध्यक्ष, नगरसेवक आनी लोकां कडेन व्हिडिओ कॉन्फरन्सिंग वरवीं संवाद सादलो. येवजण्यो येसस्वी करपा खातीर

प्रतिसाद दिलो. केंद्र आनी राज्य सरकाराच्यो येवजण्यांचो लाब घेवपा खातीर तशेंच हेर म्हत्वाची कागदपत्रां मेळोवपा खातीर लोकांक सरकारी कार्यालयांनी तशेंच बँकांनी खेपो मारच्यो पडटाल्यो. ताचो परिणाम स्वयंपूर्ण गोंय मोहिमेचेर जातालो. ताका लागून मुख्यमंत्र्यांनी सरकार तुमच्या दरांत मोहिमे खाला सरकारी खाती. म्हामंडळा तशेंच बँक कर्मचाऱ्यांक दरेका सप्तकांत एका तालुक्यांत धाडलें आनी ,साबार लोक तशेंच

खातीर मनीसबळ उदरगत म्हामंडळा वतीन तरणाट्यांक वेगवेगळ्या अभ्यास क्रमाचे प्रशिक्षण लेगीत दितात. प्रशिक्षण घेतिल्ले जायते तरणाटे सरकारी खातीं तशेंच खाजगी कंपनीत काम करतात.

हिरक महोत्सवांत प्रधानमंत्री मोदी

हिरक महोत्सवाच्या निमतान मुख्यमंत्र्यांनी स्वयंपूर्ण गोंय मोहिमे खाला राज्यांतल्या पोरण्या दायज थळांक उज्जितावस्था मेळोवन दिवपा खातीर मेल्ले आनी जिते आशिल्ल्या सुटके झुजाऱ्यांचो भोवमान करपाचें थारायलां. ते प्रमाण वेगवेगळ्या कार्यावळींत गोंय मुक्ती खातीर योगदान दिल्ल्यांचो भोवमान करतले. गोंय मुक्तींत म्हत्वाचे योगदान आशिल्ल्या आगवाद किल्ल्याचें नूतनीकरण काम पंतप्रधान नरेंद्र मोदी हांचे हस्तुकीं सुरू केलां.

केंद्रीय येवजण्यांचो लाब घेवपाचेर भर

आत्मनिर्भर भारत-स्वयंपूर्ण गोंय मोहीम येसस्वी करपा खातीर मुख्यमंत्री डॉ प्रमोद सावंत हांणी केंद्र सरकाराच्यो सगल्यो येवजण्यो गोंयांत हाडपाचो आनी तो साबार लोकां मेरेन पावोवपाचें काम नेटान सुरू केलां. आतां मेरेन हजारांनी कोटींची तजवीज आशिल्ल्यो येवजण्यो मुख्यमंत्र्यांनी केंद्रा कडल्यान मंजूर करुन गोंयांत हाडल्यात. तातुंतल्यो जायत्यो येवजण्यो भाजपा सरकारान गोंयकार तरणाट्यां मेरेन पावयल्यात आनी तांकां आपल्या पांयार उबें रावपाक मजत केल्या. ताका लागून गोंयांतली बेरोजगारी फाटल्या कांय वर्सांत उणी जाल्ली दिसून येता.

प्रसूत
म्हायती आनी प्रसिद्धी खातें
गोंय सरकार

‘‘मास्क घालात, समाजीक अंतर पाळात, हाताची नितळसाण राखात.

मचे माणकूले आनी सोबित गोंय पोर्तुगीजांच्या जुलमी राजवटीतल्यान 19 डिसेंबर 1861 हें विसा मुक्त जाले. राज्याच्या मुक्तीक सात वर्सां पुराय जाल्यांत. सात वर्सांच्या काळांत राज्यान सारक्या वाठारांनी उदरगतीचे तरेकराच पारबेंड घुमल्यात. मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांचे बुद्दश्र्तीच्या फुडारपणा खाला राज्याची सर्वांगी उदरगत वाडत आसा. मुख्यमंत्री डॉ. सावंत हांचे निगुण आनी कल्याणकारी येवजण्यांक लागून उदरगतीच्या मळार राज्य एके नवें उंचायेर पावले, हातूंत दबाव ना.

॥ जीएसआयडीसीक 372 कोटी

बासीनीचो पयलो डोस पुराय जालो उपरांत दुसरो डोस पुराय जालो. बासीनीकरण मोलम येवसोपणां पुराय पुराय वचें सगळे श्रेय मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांचे फुडारपणा खालल्या सरकाराक वता. साबार वेवजण्यांचो घोशणा राज्यांत 2012 सावन भाजप सरकार सत्तेर आसा. 2014च्या लोकसभा वेंचणुकेत भाजपाक भोवमत मेळ्ळें

आनी नद्री मोदी ध्यामनजी जाले. केंद्रांत भाजप सरकार आयले संघांत राज्यातल्या उदरगतीचो नेट वाडलो. दरवर्साच्या अर्थसंकल्पान नव्या येवजणेची घोशणा जायपाक लागली. हातुंतल्यान गुरुआधार, लाडली लक्ष्मी अशा कल्याणकारी येवजण्यो सुरू जाल्यो. राज्यात फांटलीं वा वर्सां भाजपाचे सरकार सत्तेर आसा. भाजप सरकारन केल्ल्या वाराक लागून जिल्हो पंचायतीचेर सुद्धा भाजपाचीच सत्ता आयली. फेब्रुवारीत विधानसभेची वेंचणूक जाली. भाजपाक पुराय भोवमत दिल्ल्यान परतून भाजपाचे इबल इजिन सरकार सत्तेर आयले. सोप्रातुविही सवाळो जातकी रोकडोच मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत करपा खातीर गोवा

साळे दाखले हेजिस्टल स्वरुपात उपलब्ध आसा. विज्ञानिक संशोधन सरकार दरवर्सा मोलायकीच्या 0.7 टक्के खर्च करता. देशात हे प्रमाण दुसऱ्या क्रमांकाचे आसा. कायमस्वरुपी केंद्राची उबारणी करून आधार कार्डची 100 टक्के नोंदणी जाल्या. विर्यांग तशेंच जाण्ट्या लोकांची आधार नोंदणी घरा वचून केल्या. सरकार तुमच्या दारी हो अभिनव उपक्रम सरकारान चालीक लायला. या उपक्रमा खाला 12 जायत्यार कार्यावळी जाल्यात. या बारा कार्यावळींनी 40 हजार लोक वांटेकार जाल्ले. नवी घोरणां आस्पाव कर सरकाराक मार्गदर्शन करपा खातीर गोवा

हॉस्पिटलच्या सुविधा उबारपा खातीर 173 कोटी रुपयांची तजवीज केल्या. महाराी कोरानो वेलोर हॉस्पिटलानी खाटांची गरज जाणवली. गोंय वैजकी

फांटाचे बेगिन्नू उस्तादवा जाला. गोंय वैजकी

- पाळी 10 एमएलडी उदका प्रक्रिये प्रकल्प - 10 कोटी
- गांव्यां 25 एमएलडी उदका प्रकल्प - 120 कोटी
- चांदेल 15 एमएलडी उदका प्रकल्प - 65.71 कोटी
- कुळे धारबांदोड्यां 3 एमएलडी प्रकल्प - 30 कोटी
- अस्तोडा उदका प्रकल्पाची तांक वाडोवप - 1450 कोटी

उदक नितळ वदरपा खातीर एरियेशन मंत्रणा प्रघारतलें. ह्या खातीर 20 कोटी रुपयांची तजवीज केल्या.

कॅप्टन ऑफ पोर्ट खाला खातीर नव्या इमारतीचेर बांधकाम जाल्ले. इमारतीचेर 25.18 कोटीचो खर्च जाललो. न्हंय येरादारी खाल्याचो फेरीबोटी पोन्नूचो जाल्ल्यान लो अदीमदी बंद पडटात. 35 नव्यो फेरीबोटी सुरू करपाचो प्रस्ताव आसा. नव्यो फेरीबोटी आयले उपरांत पोन्नूचो फेरीबोटी बंद करतले. नव्या फेरीबोटी खातीर 48.70 कोटीची तजवीज आसा.

पीपीपी फांटाची स्थापना

मळाव्या सिध्दांघी निर्मिती तशेंच प्रकल्प स्थापन

19 डिसेंबर 2020 हे दिवस मुक्तीच्या साठव्या वर्साच्या कार्यावळीची सुरुवात जाली. राष्ट्रपती राम नाथ कोविंद हाचे हाजेरीत काँग्रेसवाच एक खाशेली कार्यक्रम जालो. 19 डिसेंबर 2021 हे वर्सा गोंय मुक्तीच्या साठव्या वर्साची सांगता जाल्ली. गोंय मुक्तीच्या आठवत्या वर्सान.

गोंय साधन सुविधा न्हामंडळाभाईत पुल, रस्ते तशेंच इमारतीची कामां उण्यांत उण्या वेळांत पुराय जाता. अंदूं वर्सा 372 कोटी रुपयांची कामा न्हामंडळा भाईत जातलीं.

मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी 24467 कोटी रुपयांची अर्थसंकल्प सादर केला. तातुंत महत्वाचो यत्न 4,7000 कोटींचो भासा जल्मना भूतनसुती जालो.

हांणी 2022 - 2023 वर्साचो अर्थसंकल्प सादर केलो.

राज्याची अर्थिक स्थिती

आता दक्षीण गोंयां खातीर मडगांव हांगां कार्यालय सुरु करपाचो प्रस्ताव आसा. मडगांव नुस्तें माहण्ट इमारतीचे बांधकाम सुरु आसा. या इमारती खातीर 46.69 कोटी भासा अर्जुन जाल्ले. कॅन्ड्रे मॅनेज्मेन्ट तशेंच हेर

करपा खातीर पब्लीक प्रायव्हेट पार्टनरशिप फाट्याची स्थापना केल्या. हाचे खातीर अर्थसंकल्पात 4.60 कोटींची तजवीज आसा. वर्णा उद्देगीक वसणुकेंत भुयखंडांचीं हे पांवणे प्रक्रीया पीपीपी फाट्यान केल्या. हे भायर दोना पावल परिसरधर, मॅरीटायम स्कूल आनी सुरवात पावल्या वेवसायिक प्रकल्पांची कुलगमनां पीपीपी फाट्यान केल्या.

हुंवार नियंत्रण प्रकल्पा खातीर 100 कोटी

हुंवार नियंत्रण प्रकल्पा खातीर अर्थसंकल्पात 100 कोटींनी तजवीज आसा. पावसना, शांतापूर, मडगांव

वैज हण मुळावी सुविधा आसा. चरगुती वापरा सयन उद्देग तशेंच शेती खातीर जिवेची गरज वाडत आसा. ताचेची वाडटी गरज भागोवपा खातीर तुयें मांदें, मिजिमीन, स्टेन्डींग बागां सयनउद्देगात, लावुनी, पीन

वैज पुरवण सुदारपाक सब स्टेशनां

- सांगे भलायकी केन्द्रावो दर्जा वाडोपचार - 18.77 कोटी
- पत्रादेवी सुटके बुजायांयाय यादस्तीकाचें सोबितोकरण - 12.68 कोटी
- होडार कुडचडगार चौपरी पुरा - 22.10 कोटी
- न्हापरां तार न्हंयेचेर पुल - 10.33 कोटी
- पैलूळ, सत्तरी न्हंयेचेर पुल - 13.97 कोटी
- जीएनएससी वाड्यान् समभाधर - 32.60 कोटी
- काणकोण रवींद्र मनघार - 54 कोटी
- गोवा शालान मंडळ इमारत - 30 कोटी
- दिवचल, साखळे विद्यालय इमारती - 30.24 कोटी

9860610762

डॉ. प्रमोद सावंत हांच्या फुडारपणा खालच्या भाजप सरकारान अंदां गृहआधार येवजणे खातीर अर्थसंकल्पात 230.55 कोटींची तजवीज केल्या. हे येवजणेचे लावार्थी दिसांन दीस वाडत आसात. गोंय सरकाराची ही येवजण क्रांतिकारी येवजण थारल्या.

गर्जच्या वस्तू घुवप शक्य जाता. जाण्ट्या बायलांक कसले ना कसले तरी दुर्यस आसता. दोलोराक दिवपाक पयशे नासतात. वखदां खातीर पयशे नासताक. सरकारा भलायकी केंद्रांत फुकट उपचार जातात. बायलांक वखदां खातीर ह्या पयशांचो उपेग जाता.

2020 आनी 2021 ही दोन वर्सां कोरोना महामारीच्या संकश्टात गेलीं. कोरोना महामारी वेळार लोकडावन आशिल्ले. लोकडावनाक लागून सरकाराची येणावळ उणी जाली. अशें आसून सध्या गृहआधार येवजण सुरू उरली. हाचें

चलयेच्या लग्ना खातीर 1 लाख रुपया दिवपाची तजवीज हे येवजणत आसा. चलयेक 18 वर्सां पराय

मनोहर पर्रीकार हांणी 2013 वर्सां ही येवजण सुरू करतकीर ती केन्नाच बंद जावंक ना. येवजण सुरूच आसा.

दयानंद सामाजिक सुरक्षा येवजण

एकरकमा 10 हजार रुपया दिवपाची तजवीज येवजणत आसा. हे येवजण खातीर अर्थसंकल्पात 5 कोटी 92 लाखांची तजवीज आसा. हे भायर केंद्र सरकाराची प्रधानमंत्री मातृ वंदना येवजण गोंयांत लागू जाता. हे येवजणेचो सुब्बा गोंयकारांक लाव जाता. आदिवासी भावां खातीर येवजण्यो

आदिकान आदिवासी लोकांक घराचे सपेन पुराय करप शक्य जाला.

ग्रामीण उदरगती खातीर येवजण्यो

गावगिऱ्या वाठारातल्या लोकांक घर बांदपाक बऱ्योच

सै माक पडिल्लें एक गोड सपन म्हणजे आमचे माणगळें गोंय. पर्यटकांचे संवतऱन अशी हे भुंयेची वळख जाय. भाजपाच्या डबल इंजिन सरकारकाल लागून सगळ्या मळार गोंयची उदरगत सुरू जाली. हाचे पडिल्लें एक गोड सपन म्हणजे आमचे माणगळें गोंय. पर्यटकांचे संवतऱन अशी हे भुंयेची वळख जाय. भाजपाच्या डबल इंजिन सरकारकाल लागून सगळ्या मळार गोंयची उदरगत सुरू जाली.

सिद्धार्थ कांबळे

75176 61778

मुळाव्या साधनसुविधांची म्हत्वाची उदरगत

लागले. आदीं पणजी, म्हापशें आनी मडगांव ह्या शारांतूच म्हाविद्यालयां आसतालीं. 1980 ते 1990च्या दशकांत सांखळी, फोंडें तशेंच हेर शारांनी लेगीत म्हाविद्यालयां सुरु जालीं. गोंय विद्यापीठ स्थापन जाल्ल्यान पदवी तशेंच पदव्युत्तर शिक्षणा खातीर मुंबय विद्यापिठाचेर निंबून रावपाचो प्रकार थांबलो. बांबोळी गोंय वैजकी म्हाविद्यालय हॉस्पिटलाची सुसज्ज इमारत उबी जाली. ह्या हॉस्पिटलाक लागून गंभीर दुयेंसांचेर उपचार जावपाक लागले. गोंय अभियांत्रिकी म्हाविद्यालय, शासकीय तंत्रनिकेतन, वास्तु शिल्पकला म्हाविद्यालय स्थापन जालें. मुळावी सुविधा तशेंच उदरगतीचो विचार केलो जाल्यार 1980 ते 1990 हें दशक सामके म्हत्वाचें थारलें. ह्याच दशकांत शिक्षणीक सुविधांचो विस्तार जावपा सयत वीज, रस्ते, बस स्थानक हांचो लेगीत विस्तार जालो.

पाटो पुलाक लागून पणजीचे येरादारीक शिस्त

गोंय मुक्त जाल्या उपरांत राज्याचो कारभार आदिलशाहचो राजवाडो आशिल्ल्या इमारतींतल्यान चलतालो. ह्या इमारतींत सगले मंत्री, सचीव बसताले. तशेंच अधिवेशन लेगीत हांगाच जातालें. केंद्रांत अटल बिहारी वाजपेयी हांच्या फुडारपणाखाला भाजपा आघाडीचें सरकार आसतना 2000 वर्सा पर्वरी विधानसभा संकुलाचें उक्तावण जालें. अधिवेशना खातीर सभाघर, परिशदघर, ग्रंथालय, मंत्र्यां खातीर दालन अश्यो सुविधा आशिल्लें विधान भवन तयार जालें. ते उपरांत आतां ह्या विधान भवनांत विधानसभेचें

चडांत चड उद्देग हाडटले

उद्देग उबारणीक गती, गुंतवणूकदारांक उर्बा, खाजगी क्षेत्रांतल्यो मुळाव्यो साधनसुविधा वाडोवपाक आनी गोंयच्या तरणाट्यांक चडांतचड रोजगार उबलब्ध करून दिवपाच्या हेतान मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी राज्यांत चडांतचड उद्देग हाडपाचेर भर दिला. हेर राज्यांतल्या उद्देजकांनी व्हडा संख्येन गोंयांत येवन उद्देगांची उबारणी करची हे खातीर तांणी गुंतवणूक उर्बा मंडळाक पुर्ण तांकीन सक्रीय केलां. थळाव्या उद्देजकांक उर्बा म्हणून साबार बाबतींत सूट दिवपाचें धोरण लेगीत तांणी राबयलां. ताका लागून कोवीड स्थिती नियंत्रणांत आयल्या उपरांत संवसारांतले गुंतवणूकदार गोंयांत उद्देग थाटपाक सज्ज जावपाक लागल्यात अशें दिसून येता.

अधिवेशन जाता.

2001 वर्साचे अखेरेक सर्गस्त मनोहर पर्रीकाराच्या फुडारपणाखाला राज्यांत पयलेच खेपे भाजपाचें सरकार सत्तेत आयलें. मनोहर पर्रीकार हांचे दूरदुश्टीक लागून राज्याचे उदरगतीक आनीक गती मेळ्ळी. नवनव्यो साधनसुविधा उबारप सुरु जाल्यो. पर्रीकाराच्या यत्नांक लागून 2004त पयले खेपे आंतरराष्ट्रीय फिल्म महोत्सव (इस्फी) पणजी जालो. ह्या महोत्सवाच्या निमतान पणजीचो कायापालट जालो. अंतर्गत रस्त्यांची दुरुस्ती जाली. आयनाॅक्स चित्रपटगृह उबारपा सयत पाटो हांगा नवीन पुलाची उबारणी जाली. रस्ते आनी पाटो पुलाक लागून पणजीचे येरादारीक शिस्त लागली. ह्याच काळांत पणजी, दिवचल, फोंडें हांगा मार्केट संकूल उर्बा जालीं. आदीं पणजी मार्केटांत पावसांत भिजत वेपान्यांक मालाची विक्री करची पडटाली. आतां मार्केट संकुलाक लागून वेपारी आनी गिरायक हांची व्हड सोय जाली.

‘अटलसेतू’चो राज्याक व्हड फायदो

2017च्या विधानसभा वेंचणुके उपरांत मनोहर

पर्रीकार परत मुख्यमंत्री जाले. ह्या काळांत मांडवी न्हंयचेर केंद्र सरकाराचे मजतीन कोट्यांनी रुपया खर्च करून ‘अटलसेतू’ ह्या तिसऱ्या पुलाचें बांदकाम जालें. ह्या पुलाक लागून पणजींत जावपी येरादारी कोंयडीचें प्रमाण व्हाड प्रमाणांत उणें जालें. ह्या पुलाक लागून म्हापशें-फोंडें, मडगांव-म्हापशें आनी वास्को-म्हापशें मार्गा वयलो प्रवास उण्या वेळांत शक्य जालो. देशांतलें तशेंच राज्यांतलें भाजपा सरकाराच्या काळांत मुळाव्यो सुविधा निर्माण करपाचेर भर दिलो.

जीएमसीत सुपर स्पेशालिटी ब्लॉक

रस्ते, पुला सयत भलायकीच्यो मुळाव्यो सुविधा वेगान तयार जायत आसात. वाळपय, सांखळी, दिवचल,तुयें हांगा भलायकी केंद्राच्या दर्जांत वाड जाली. म्हापश्यां सुसज्ज अशें जिल्हो हॉस्पिटल तयार जालें. ह्या हॉस्पिटलाक लागून उत्तर गोंयांतल्या दुयेंतींचेर फुकट उपचार करतात. मडगांवां दक्षीण गोंय जिल्हो हॉस्पिटल पुर्ण जालें. ह्या हॉस्पिटलाक लागून मडगांव तशेंच सरभोवतणच्या वाठारांतल्या लोकांची बरी वेवस्था जाली. गोंय वैजकी म्हाविद्यालयांत सुपर स्पेशालिटी ब्लॉक सुरु केला. शिक्षण, भलायकी, रस्ते, पूल, येरादारी हांचे सयत उदका पुरवठो, वीज पुरवठो वेवस्थेच्यो सुविधा उबारप चालू आसात. पोरण्यो उदकाच्यो पायप लायनी बदलपा सयत उदका

कांडलो. अशा परिस्थितींत डॉ. सावंत हांणी खंबीरपणान उबे रावन केंद्र सरकाराचे मजतीन कोविडाचेर मात करपा खातीर राज्यांत गरजेच्यो वैजकी साधनसुविधा उबारल्यो. लसीकरण वाडयलें. ताका लागून कोविडाक लागून मरण येवप्यांचो आंकडो उणो करपाक गोंयाक व्हड येस आयलें. एके वटेन कोविडा आड लडो दीत आसतना दुसरे वटेन मुख्यमंत्र्यान राज्यांतले प्रलंबीत रस्ते, पूल,

होडार-कुडचडें रस्त्याचें चौपदरीकरण, 25 कोटींचे म्हापशें-तार आनी पैकूळ पूल, 32 कोटींचो गोमॅकॉतलो लॅक्टर हॉल, 54 कोटींचे काणकोणांतलें रवींद्र भवन, 30 कोटींची दिवचले, सांखळे शाळांची इमारत आनी 30 कोटींची गोंय शालांत मंडळाची इमारत असी कांय मुखेल कामां राज्य साधनसुविधा उदरगत म्हामंडळा वतीन झुजा पांवड्याचेर चालू आसात.

विमानतळ, पुलाक लागून पर्यटनाक मेळटली चालना

कोट्यांनी रुपया खर्च करून गोंयांतल्या मोपा हांगा चालू आशिल्ल्या विमानतळाचें काम निमाण्या टप्प्यांत आयलां. येता त्या 1 सप्टेंबर पसून हें विमानतळ पुर्ण तांकीन कार्यान्वीत जातलें. ह्या विमानतळाक लागून राज्यांत येवपी देशी-विदेशी पर्यटकांचे संख्येत व्हडा प्रमाणांत वाड जातली. हाचे खेरीत थळाव्या लोकांक व्हडा प्रमाणांत रोजगार उपलब्ध जातलो. ह्यो दोन गजाली मतींत घेवन मुख्यमंत्र्यान सुरवाती पसून मोपा विमानतळ प्रकल्प पुर्ण करपाक वेटान पावलां उबारिल्लीं. विमानतळ प्रकल्प उबारतना आतां मेरेन आयिल्ल्या दरेक संकश्टाक तांणी येसवी रितिन तोंड दिलां. ह्या प्रकल्पांत

प्रक्रिया प्रकल्प स्थापन करप चालू आसा. ताका लागून उधका पुरवण वेवस्थेंत सुदारणां जाली. भुमीगत वीज लायनी घालपा सयत नवीं उप केंद्रां सुरु जाल्यात. ताका लागून वीज पुरवठो यंत्रणेंत सुदारणां जाली. मनोहर पर्रीकार आमचे मदीं नात, तरी तांच्या काळांत जाल्ल्यो सगल्यो मुळाव्यो सुविधांक लागून लोकांची बरी सोय जाली. आमोणे-खांडोळे पूल, शिवोली-चोपडे पूल, खोर्जुवें पूल, कोलवाळ सब स्टेशन पर्रीकार हांच्याच काळांत जालें.

पर्रीकारांच्या पावलार पावल

मनोहर पर्रीकार हांकां राजकी गुरु मानपी मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी सत्तेचीं सुत्रां हातांत घेतल्या उपरांत राज्यांतली मुळावी साधनसुविधा केंद्र स्थानी दवरून राज्याची सगळे वटेन उदरगत करपाचें निश्चीत केलें. पूण, त्या काळार कोविडान सांवार

स्पश्टपणान दिसता.

केंद्रीय रस्ते, येरादारी मंत्री नितिन गडकरी हांणी तर आतां मेरेन गोंयाक जाय तितली मजत दीत. राज्यांतले रस्ते, पूल वाडोवपाक व्हड योगदान दिला आनी आतां लेगीत तांच्या कडल्यान त्याच पद्दतीन मजत चालू आसा. मुख्यमंत्री ह्या नात्यान कार्यरत आसतना फाटल्या फक्त तीन वर्सांनी मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी मुळाव्या साधनसुविधां खातीर केंद्रा कडल्यान 22 हजार कोटी मेळयल्यात. तातूंतली साबार कामां सध्या झुजा पांवड्याचेर चालू आसात. हातूंत 19कोटींची सांगें मुळावी भलायकी केंद्राची इमारत, सुमार 13 कोटी खर्चान पत्रादेवी हांगा हुतात्मा स्मारक, 22 कोटी खर्चान

विमानतळ खातीर जमिनी दिल्ल्यां सयत पेडणें तालुक्यांतल्या चडांतचड तरणाट्यांक रोजगार दिवपाचें उतर मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी पुर्ण केलां. ताका लागून ह्या विमानतळाचो पर्यटन आनी रोजगार अशा दोनूय बाबतींत राज्याक व्हड फायदो जातलो अशें स्पश्टपणान दिसता. दुसरे वटेन संवसारांतल्या पर्यटकांक आकर्शीत करपा खातीर दक्षीण गोंयांत उबारपांत आशिल्ल्या झुआरी पुलाचें काम लेगीत वेगान चालू आसा. पर्यटकांची संख्या वाडची, होच मुख्य हेतू दवरून पुलाची उबारणी करप चालू आसा. ह्या पुला खातीर केंद्र सरकारान राज्याक आवश्यक सगले तरेची मजत केल्या.

आंगणवाडी

एक प्रगतीशील पावल बऱ्या फुडाराचे दिकेन

सजा करीत शिकप आनी भुरग्यांक खोशयेन शाळेंत येवपाक तयार करपाक गोंयांत स्मार्ट आंगणवाडी ही संकल्पना चालीक लावपाचें थारायलां. सध्या ती गुजरातांत येसस्वीपणान चलता. एलईडी टीव्ही सेट आनी रंगयाळीं खेळणी हाचे मजतीन सुरतांत पयली स्मार्ट आंगणवाडी सुरु केल्ली. भुरग्यांक मजा करीत शिकप सोंपें जावचें हे खातीर हेर राज्यांनी स्मार्ट आंगणवाडी सुरु करपाक पावलां घाल्यांत.

भुरग्यांच्या जिवितांतलें सुरवेचें वर्स तांच्या शिक्षणाचें मुळावण घालता. तांच्या व्यक्तिमत्वाची उदरगत करपा खातीर सुरवेची कांय वर्सां सामकी म्हत्वाचीं आसतात. भुरगेपणांतल्या हस्तक्षेपांचो फुडाराच्या समाजीक आनी अर्थीक येसाचेर दीर्घकाळ परिणाम जाता अशें सिद्ध जालां आनी तें उपरांतच्या पिळग्यांक लेगीत पावूं येतात. भारत सरकारान ईसीसीई म्हत्व मान्य केलें तरी अंमलबजावणींतलीं आव्हानां अजूनय आसात. अजुनूय पूर्व प्राथमीक शाळेंत नांव नोंदणी करुंक नाशिल्ल्या भुरग्यांचो आंकडो भरपूर आसा आनी व्हडा प्रमाणांत शिकप मदींच सोडपाचें प्रमाण हो एक मुखेल हुस्को आसा. जाका लागून तांकां सुगम संक्रमण करपाक सक्षम करपा खातीर बऱ्या दर्ज्याच्या ईसीसीई प्रोग्रामरा वरवीं फावो ती शाळेची तयारी विकसीत करपाची तात्काळ गरज आसा. एकत्रीत स्मार्ट अर्ली एज्युकेशन (i-SEE) ही प्रसुती पयलीं सावन स वर्सां पिरायेच्या भुरग्यां खातीर एक अभिनव संकल्पना आसा, जी विकासाच्या सगळ्या मुखेल शिकपाच्या क्षेत्रांतल्या भुरग्यांच्यो गरजो भागयता. i-SEE आंगणवाडी ही देशांतली पयली शाळेपयलीं शिक्षण संकल्पना, तज्ञांच्या पंगडान तयार करुन विकसीत केल्या. ही संकल्पना हाजेरी, धारणा आनी भुरग्यांच्या औपचारीक शाळे खातीर शिक्षणीक आनी समाजीक तयारीचेर सकारात्मक परिणाम करता.

i-SEE संकल्पनेचो हेत येसस्वी आनी टिकावू शिक्षण मॉडेल जो भुरग्यांचो मेजपा सारको समग्र विकास तयार करता. शाळेचो दर्जो सुदारपा खातीर मुखेल घटक म्हळ्यार भुरग्यां खातीर अनुकूल मुळावी बांदावळ, डिजिटल परस्पर संवादात्मक शिक्षण, शिक्षणीक पॅनल, शिक्षक प्रशिक्षण, मूल्यमापन आनी देखरेख. रंगीत आनी भायलें उत्तेजक वातावरण शाळेची तयारी वाडयता, खास करुन घरांत फावो ती साधनसुविधा नासूं येता अशा वंचित भुरग्यां खातीर. i-SEE शिकपाचो एकंदर अणभव विस्तारपाक, समृद्ध करपाक, चालीक लावपाक, वेगळे करपाक आनी विस्तारपाक संवर्धित वास्तव तंत्रज्ञानासयत लोकभारोतल्या खाशेल्या डिझायन केल्ल्या परस्पर संवादात्मक डिजिटल अभ्यासक्रमाची पुरवण करता. शिक्षक प्रशिक्षण घटकांत अभिमुखताय आनी क्षमता निर्माण कार्यशाळा, शिक्षणीक

साहित्याची उदरगत आनी ऑफ गुणवत्तेचे मापदंड, प्रीस्कूल शिक्षणीक कार्यावळीची येवजण आनी आयोजन आनंददायक रितीन करपाक एडब्ल्यूडब्ल्यू मदीं उमेद सशक्त करपाक आनी परतून स्थापन करपाक प्रशिक्षणाचे लक्ष्य आसात. डिजिटल व्हिडियो वरवीं प्रशिक्षणाक तेंको दिला.

i-SEE संकल्पना डिजिटल प्लॅटफॉर्माचेर ECCE मार्गदर्शक तत्वांनी व्याख्या केल्ल्या प्रमाण शिक्षणीक मानकां कडेन जुळटा वा भुरग्यांच्या विकासाचेर देखरेख आनी व्यापक मूल्यमापन, शिक्षक निरीक्षण आनी भुरग्यांच्या विकासाच्या वेगवेगळ्या क्षेत्रां खातीर गरजां पुराय करप हांचो आस्पाव करता.

पयली स्मार्ट आंगणवाडी गुजरातांतल्या इछापूर, सुरतांत सुरु जाली. आतां गुजरातांतल्या वेगवेगळ्या जिल्ह्यांनी 200 परस चड एडब्ल्यूसीसी येसस्वी अंमलबजावणी आसा. सीएसआर उपक्रम कंपनी कडेन बांदून दवरल्यात आनी मुंबयच्या बोरीवली हांगा पायलट प्रकल्प सुरु करपाचें काम सुरु आसा. ईसीसीई बाल ई-लर्निंग मॉड्यूल शिक्षण वेवस्थापन प्रणाली वरवीं सामुग्री दितले जी शिक्षक फुडारपण आनी पालक आदारीत वातावरणांत भुरग्या खातीर शिकपाची प्रक्रिया सुलभ करता. ई-लर्निंग प्लॅटफॉर्म शिकोवपाच्या उद्देशान आनी पालकांक गरज पडल्यार तांचो आदार सक्षम करपा खातीर ईसीसीई कर्मचाऱ्यांक सामुग्री आनी प्रणाली मेळोवपाक सुविधा दितले.

हे मॉड्यूल पिरायेच्या ईसीसीई तत्वगिन्यानाच्या आदाराचेर तयार केलां आनी विकास दरेका भुरग्या खातीर योग्य शिकपाची गरज आसा, ताचो सार ईसीसीई अभ्यासक्रमाक मुळाव्या दस्तावेजांत

धरला जो विशयीक प्रगती संकल्पनेचेर आदारीत आसा जंय दरेक भुरगो शिकता परिणाम आदारीत विशयांच्या माध्यमांतल्यान तांचे भोंवतणी. हे विशय अशे आसात - भाशेची उदरगत (संवाद, साक्षरता), संज्ञानात्मक विकास (तार्कीक विचार आनी तर्क, संवेदी आनी बोध आदी), शारीरिक विकास (स्थूल मोटर आनी बारीक मोटर कौशल्य), वैयक्तीक, समाजीक आनी भावनीक विकास (स्वताची जतनाय, स्वताची मदत, वांटप, संबंद, संघटनात्मक वावर, भावनांची वळख, अभिव्यक्ती), सुजनशीलताय आनी सौंदर्यशास्त्र विकास (संगीत, कला, नाटक). गोंयांतल्या आंगणवाड्यांक ई-लर्निंग दितले. गोंयांत सुमार 1267 आंगणवाडी शाळा आसात, जांकां शिक्षणा कडेन उंचेल्या पांवड्याचो संपर्क दितले. भुरगीं शाळेंत येवन आपल्या फुडारा खातीर गिन्यान काडून घेवपाक खोशी जावचें म्हणून एक बरें वातावरण तयार करपाचो हेतू आसा. भुरग्यांक आकर्शक ई-लर्निंग सत्रां आसतलीं जाका लागून भुरग्यांक गुंथून दवरतले. गांवगिरी भुरगीं येवन आंगणवाडी केंद्रांनी शिकचीं असो हेतू आसा. सगळ्यो भुरगीं एकठांय बसून शिकतात तें पळोवन खूब बरें जातलें. भुरगीं हे खंयच्याय देशाचें फुडार. भुरग्यांच्या जेवणाचे सेवन तपासपा खातीर भोंवतणी आहारतज्ञ आशिल्ल्यान हें केंद्र उंचेल्या दर्जाचें पोशण दितले. बेगीनूच जीएसआयडीसी वरवीं 100 आंगणवाडी बांदतले. शिक्षण आनी भलायकी बरोबर आसची म्हणून गोंयच्या लोकां खातीर आनी भुरग्यां खातीर अशी बरी येवजण आंखपाची सरकार खात्री दिता. गोंय हें देशांतलें पयलें राज्य जावपाचें आसा, जें अत्याधुनीक आंगणवाडी केंद्रां बांदपाचें आसा आनी दरेका आंगणवाडीक

सुमार 120 चौखण मीटर जमीन दिवपाची आसा. आमी गोंयच्या गांवगिऱ्या वाठारांत एक सुविधा तयार करपाचो यत्न करतात, जाका लागून फकत गिरेस्त लोकांक न्हयड जाल्यार गांवगिऱ्या वाठारांतल्या विद्यार्थ्यांक लेगीत शिक्षणाचो लाब मेळचो. ह्या केंद्रांक लागून बायलांकूय फायदो जातलो, गुरवार बायलांक समुपदेशन सत्रां दिवन. हो प्रकल्प मुखार व्हरपा खातीर सरकारान पयलींच जीएसआयडीसीक 10 कोटी रुपया मंजूर केल्यात. आमी गोंय राज्यभर सुमार 100 आंगणवाडीचो पयलो बॅच घेतात, दरेक बॅच सुमार 25-30 लाख रुपया खर्च करता. तांकां ई - लर्निंग मॉड्यूल आसतलें आनी वण्टीक सुरक्षेची शिमो आसतली जाका लागून भुरग्यांक केंद्रांत सुरक्षीतताय जाणवची. आंगणवाडी केंद्रां गोंय राज्या खातीर टोटल गेम चेंजर थारतलीं. गांवगिऱ्या वाठारांतल्या भुरग्यांक योग्य प्रकारचो एक्सपोजर आनी दर्जदार शिक्षण दिवपाची गरज आसा हें पळोवपाचे सरकाराचे यत्न आसात जे तांकां संव फुडें व्हरपाक मदत करुंक शकता. ई-लर्निंग खातीर शिक्षण वेवस्थापन मंच कितें? हांगा, ई-शिक्षण सामुग्री ईसीसीई बाल ई-शिक्षण मॉड्यूल भितर शिक्षण वेवस्थापन मंचा वरवीं ऍक्सेस करुंक शकता. शिक्षण वेवस्थापन मंच ई-शिक्षण आशया वांगडा सगळ्या भागधारकांच्या सगळ्या संवादांक सुविधा दितले. ईसीसीई कर्मचाऱ्यांक तांच्या शिकोवपा खातीर वापरुं येता अशा कॅलेंडर आदारीत पाठ येवजणेच्या रुपांत धड्या खातीर आशय वापरपाचो आसा तो क्रम शिक्षकान/कर्मचाऱ्यांनी चालीक लावचो पडटलो. शिक्षकाक विशिश्ट धडे घडोवपा विशीं सुचोवण्यो आनी भुरग्यांची संलग्नताय आनी प्रभावी शिकपाची प्रक्रिया सुनिश्चीत करपा खातीर उत्तम पद्दतींनी सज्ज आसपाक जाय. कितें आनी कशें म्हणचें आनी शिकप वाडोवपा खातीर खंयचीय डिजिटल मदत वापरुन आदार दिवप.

शिक्षकांनी दरेका भुरग्याक साद्या विव्क्षांतल्यान प्रवेश करचो पडटलो आनी तिचो वा ताच्या कामगिरीचो मागोवपाक जाय, जाका लागून वैयक्तीक मदत दिवंक मेळटली. आपलें भुरगें कितें शिकता तें पालकांक समजूंक जाय. शिकपाचे प्रक्रियेंत आपली भुमिका तांकां जाणविकाय आसूंक जाय आनी अभ्यास पुनरावलोकना वरवीं आपल्या भुरग्यांक मजत करपा खातीर तांणी पाठ येवजण पाळची पडटली. भुरग्यांक साद्या प्रस्नमाची अशा खंयच्याय आशया कडेन संवाद सादपाक आनी शिकपाक मेळपाक जाय. ईसीसीई कार्यावळ भुरग्यांच्या विकास गरजेक जापसालदार आसा हाची खात्री करपा खातीर दरेका भुरग्याची प्रगती मेजपाक येवपी आनी विकासात्मक प्रगती तपासणी वळेरे वरवीं निरीक्षण करतले हाची खात्री प्लॅटफॉर्म करतले.

वेगवेगळ्या लाबार्थ्या कडेन आमी संवाद केलो. जे मानादीक प्रधानमंत्री नरेंद्र मोदी हांणी सुरु केल्ल्या येवजण्यांनी भुरगीं आनी बायलांक फायदो कसो जालो आनी तांचें जिवितांत बरे बदल कशे जायत गेले हें तांणी सांगलें. 60 नव्या आंगणवाडी, राज्यांतल्या दरेका ब्लॉका खातीर दरेकी दोन आंगणवाडी आनी दक्षिण गोंय खातीर वन-स्टॉप-सेंटर जाहीर केल्ले खातीर स्मृती इराणी हांचे हांव उपकार मानतां. ताका लागून गोंय राज्यांतलीं बायलां आनी भुरग्यांचे उदरगती कडेन आनी सशक्तीकरणा कडेन आशिल्लो आमचो संकल्प आनीक घट जातलो.

— विश्वजीत राणे

बायल आनी भुरगीं उदरगत मंत्री
गोंय सरकार

बायलां आनी भुरगीं उदरगत संचालनालय

गोंय सरकार

भलायकेची जतनाय आनी येवजण्यो 'सगल्यां खातीर भलायकी' हीच सरकाराची मोख

भलायकी हें खंयच्याय राज्यांतलें मुखेल क्षेत्र आनी आमच्या माणकुल्या गोंयांत सरकारी तशेंच खाजगी क्षेत्रांत भलायकेची जतनाय घेवपी फावो त्या सुविधा आसात. आमचें गोंय राज्य वैजकी पर्यटना खातीर फामाद आसा. देखुनूच विदेशी पर्यटक भलायकेचे जतनायेच्यो सुविधा घेवपा खातीर आनी भलायकी बरी उरपा खातीर मुजरत गोंयाक भेट दितात.

तेच प्रमाण, गोंयकारांच्यो वैजकी गरजो पूर्ण करपा खातीर गोंयभर सरकारी भलायकी जतनाय सुविधा, हॉस्पिटलां, कम्प्युनिटी आनी मुळावीं भलायकी केंद्रां तशेंच ग्रामीण वाठारांनी उप-केंद्रांय खूब आसात.

गोंयांत दोन जिल्हे आसात - उत्तर आनी दक्षीण. ह्या जिल्ह्यांनी तांचीं वेगळीं भलायकी जतनाय केंद्रां आसात. थळाव्या लोकांच्यो वैजकी गरजो भागोवपा खातीर ह्या जिल्ह्यांनी व्हडलीं व्हडलीं हॉस्पिटलां आसात. कांय मोजक्याच दुयेंतीक वैजकी आदार घेवपा खातीर गोंया भायर प्रवास करचो पडटा.

उत्तर गोंयांत दोन व्हडलीं सरकारी हॉस्पिटलां आसात - गोंय वैजकी महाविद्यालय आनी हॉस्पिटल (जीएमसी), बांबोळी आनी पोरण्या आशिल्लो हॉस्पिटल खेरीज उत्तर गोंय जिल्हा हॉस्पिटल, म्हापशें.

सत्तरींत, वाळपय कम्प्युनिटी भलायकी केंद्र आसा आनी ताचे खाला 13 उपकेंद्रां आसात. पेडणें म्हालांत, पेडण्यां कम्प्युनिटी भलायकी केंद्र आसा आनी ताचे खाला 9 उपकेंद्रां आसात. कांसारवण्यां एक मुळावें भलायकी केंद्र आसा आनी ताचे खाला 7 उपकेंद्रां आसात.

दिवचले, दिवचलें आनी सांखळी अशें दरेकी एक मुळावें भलायकी केंद्र आसा आनी तांचे खाला वळेरेन 8 आनी 7 उपकेंद्रां आसात.

बार्देस म्हालांत, आशिल्लो हॉस्पिटल आनी एक नागरी भलायकी केंद्र आसा, हीं दोनूय म्हापश्यां आसात. हांचे खेरीज कांदोळे, हळदोण्यां आनी शिवोले मुळावीं भलायकी केंद्रां आसात आनी तांचे खाला दरेकी 6, 8 आनी 5 उपकेंद्रां आसात. तिसवाडींत, पणजे नागरी भलायकी केंद्र, खोर्ले मुळावें भलायकी केंद्र आसा. तांचे खाला 8 उपकेंद्रां आसात. हीं केंद्रां लोकांच्यो वैजकी गरजो भागयतात.

फोंडें म्हालांत, कम्प्युनिटी भलायकी केंद्रा खेरीज 9 उपकेंद्रां आसात. तशेंच मडकय, शिरोड्या आनी बेतकी मुळावीं भलायकी केंद्रां आसात आनी तांचे खाला वळेरेन 4, 4 आनी 7 उपकेंद्रां आसात.

दक्षीण गोंयांत पोरण्या ऑरिपसियो हॉस्पिटल खेरीज

एक व्हडलें आनी सुसज्ज अशें हॉस्पिटल (एसजीडीएच) आसा. पोरणें हॉस्पिटल आतां थंय स्थलांतर केलां. मोती दोंगरार एक टीबी हॉस्पिटल लेगीत आसा. दक्षीण गोंयांतल्या विंगडविंगड म्हालांनी सांग्यार एक मुळावें भलायकी केंद्र आनी 12 उपकेंद्रां आसात.

केपें म्हालांत कुडचड्यार आनी केप्यां कम्प्युनिटी भलायकी केंद्रां आसात आनी 8 उपकेंद्रां आसात. तांचे खेरीज केप्यां एक मुळावें भलायकी केंद्र आसा आनी ताचे खाला 6 उपकेंद्रां आसात. बाळ्ळे आनीक एक मुळावें भलायकी केंद्र आनी 7 उपकेंद्रां आसात.

साश्टींत, मडगांवां ऑरिपसियो हॉस्पिटल, दक्षीण गोंय जिल्हा हॉस्पिटल आनी मडगांवां, कुडटरे, चिंचोण्यां आनी लोटले दरेकी एक नागरी भलायकी केंद्र आसा आनी तांचीं दरेकी 7, 6 आनी 4 उपकेंद्रां आसात. काणकोणां कम्प्युनिटी भलायकी केंद्र आनी ताचीं 8 उपकेंद्रां आसात.

मुरगांव म्हालांत, वास्को एक नागरी भलायकी केंद्र आनी कांसावले आनी कुड्डाळे मुळावीं भलायकी केंद्रां आसात आनी तांचीं दरेकी 7 आनी 5 उपकेंद्रां आसात. भलायकेची जतनाय घेवपी ह्या केंद्रांनी वासिनां दिवपाची तजवीज आसा जाका लागून थळाव्या लोकांक ताचो लाव मेळूं येता.

गोंयांतल्यो भलायकी येवजण्यो

गोंय सरकार गोंयकारां खातीर भलायकी सपोर्ट सिस्टम्स, मोनिटरी कम्पेनसेशन आनी हॅल्थ इन्शुरन्स, न्युट्रिशिनल सपोर्ट आनी मेडीक्लेम येवजण्यो अश्यो सुविधा दिता. कांय केंद्र सरकाराच्यो पॅन-इंडिया जाल्यार हेर राज्य सरकार दिता.

आयुषमान भारत - प्रधानमंत्री जन आरोग्य योजना (एबी - पीएमजेएक्या)

- देशा वांगडा गोंयांतूय 23 सप्टेंबर, 2018 दिसा हे येवजणेचो शुभारंभ जाला.
- अर्थीक नदरेन पुरायपणान सरकारान सुरु केल्ली संवसारांतली सगल्यांत व्हड भलायकी विमो/एश्युरन्स येवजण.
- वखद विरसदा खातीर तशेंच हॉस्पिटलाच्या खर्चा खातीर दर वर्सा दर कुटुंबाक पांच लाख रुपयांचो आदार मेळूंक शकता.
- सुमार 10.74 कोटी गरीब आनी हेर कुटुंबां (सुमार 50 कोटी लाबधारक) पात्र आसात.
- लाबधारकांक रोखड विरयत भलायकी सेवा मेळपाची तजवीज.
- कुटुंबाचो आकार, पिराय वा लिंग अशें कसलेंच बंधन ना.
- लाबधारक रोखड विरयत उपचारा खातीर भारतांतल्या खंयच्याय सरकारी वा खाजगी हॉस्पिटलाक भेट दिवंक शकतात.

दीन दयाळ स्वास्थ्य सेवा येवजण (डीडीएसएसक्या)

- गोंयकारांक दर्जात्मक वैजकी सुविधा आनी उपचार मेळचे हे खातीर गोंय सरकारान ही येवजण सुरु केल्या.
- तीन वा ताचे परस उणे वांगडी आशिल्ल्या कुटुंबा खातीर दर वर्सा 2.50 लाख रुपया आनी चार वा चड वांगडी आशिल्ल्या कुटुंबा खातीर 4 लाख रुपया विम्याचें संरक्षण मेळटा.
- वैयक्तीकपणान वा कुटुंबाच्या वांगड्यांनी एकठांय येवन ताचो लाव घेवं येता.

गोवा मेडिकलेम स्कीम

- गोंयांतल्या सरकारी हॉस्पिटलांनी मेळनात ते सुपर स्पेशालिटी उपचार गोंयकारांक मेळचे हे खातीर 15 वर्सां गोंयांत राबितो केल्ल्या नागरिकांक अर्थीक आदार मेळचो हो हाचे फाटलो उद्देश.
- सुपर स्पेशालिटी उपचार देखीक : सीएपीडी डायलिसीस (दर म्हयन्याक रु. 15,000, दर म्हयन्याक रु. 15,600, 12 डायलिसीसा खातीर दर डायलिसीसाक रु. 1300) प्लास्टीक सर्जरी (रु. 1.5 लाख), आयसीयू, एनआयसीयू, पीआयसीयू, ट्रॉमा केंद्र (रु. 1.5 लाख), ओपन हार्ट सर्जरी (वॉल्व रिप्लेसमेंट, एमव्हीआर, व्हीएसडी, एसडी) (रु. 3 लाख), न्युरो सर्जरी (रु. 3 लाख), रेडिओथेरेपी, केमोथेरेपी (कॅन्सर) (रु. 5 लाख) कोहलियर इम्प्लाण्ट (रु. 1.5 लाख), स्पास्टीक चायल्ड, सेरेब्रल पाल्सी, स्केलेटल डिफॉर्मिटीस (रु. 1.5 लाख), बोन मेरो ट्रान्सप्लाण्ट (रु. 8 लाख)
- गोंयांतलीं तशेंच भारतांतलीं हॉस्पिटलां धरून वट्ट 39 हॉस्पिटलांनी ह्या उपचाराची आनी सर्जरीची तजवीज केल्या.

कुटुंब नियोजन हमी येवजण

- हे येवजणे खाला स्टिरिलायझेशन ऑपरेशना वेळार मरण/चूक/गडबड जाली जाल्यार मरणा खातीर रु. 4 लाख, हॉस्पिटलांतल्यान डिसचार्ज दितकच 30 दिसां भितर मरणा खातीर एक लाख रुपयांची लुकसाण भरपाय मेळूं येता.
- ऑपरेशन अयेसस्वी जालें जाल्यार रु. 60,000 आनी कसलीय गडबड जाली जाल्यार 50,000 रुपयांची लुकसाण भरपाय मेळूं येता.

जननी सुरक्षा योजना

- मॅटर्नल आनी नेनोटल मरणां उणीं करपा खातीर इन्स्टीट्युशनल डेलिव्हरीजाक चालना मेळची ह्या हेतून ही येवजण सुरु केल्या. दळडीर रेशे खालच्या वा अनुसुचीत जातीअनुसुचीत जमातीच्या कुटुंबांतल्या शारी बायलां खातीर रु. 600 आनी ग्रामीण बायलां खातीर रु. 700.
- टीबी दुयेंतीक वखदविरसदा खातीर थोडो भोव आदार जावचो हे खातीर ट्रीटमेंट सपोर्टराक प्रेरीत करूंक टीबी ट्रीटमेंट सपोर्टरा खातीर अर्थीक आदार.
- हे येवजणे खाला नव्या दुयेंतीक रु. 1000, आदल्या दुयेंतीक रु. 1500 आनी ड्रग रेसिस्टंट टीबी दुयेंतीक रु. 5000. हें सगलें राष्ट्रीय टीबी निर्मूलन कार्यावळी खाला आसा.
- टीबी दुयेंतीच्या नोटिफिकेशना खातीर खाजगी प्रेक्टिशनराक थोडो भोव अर्थीक आदार. ताचे खाला नोटिफिकेशना खातीर रु. 500 आनी टीबी केशीच्या असायनिंग आवटकमा खातीर रु. 500.
- निक्षेप पोशण योजने अंतर्गत टीबी दुयेंतीच्या उपचारा खातीर न्युट्रिशिनल सपोर्ट म्हणून दर म्हयन्याक रु. 500.

कोवीड वेवस्थापना खातीर 125 राष्ट्रीय भलायकी आपवावुरप्यांक प्रशिक्षण

15 ऑगस्ट दिसा पणजेच्या गोमंतक मराठा समाज सभाघरांत दनपरां 2 ते सांजवेळा 7 वरां मेरेन भाजपा मंडळ आपवावुरप्यां खातीर जिल्हा प्रशिक्षण कार्यावळ जाली. जंय राज्यांतल्या मंडळांचें प्रतिनिधीत्व करपी 125 आपवावुरप्यांक प्रशिक्षण दिलें. जातूंत दरेका मंडळाचे दोन वांगडी (एक दादलो आनी एक बायल), एक आयटी वांगडी आनी एक दोतोर हांचो आसपाव आसलो. 125 मदले 38 दोतोर आसले. आनी उरिल्ले कार्यकर्ते हेरांक प्रशिक्षण दिवंक शकताले.

उक्तावण सुवाळ्याक भाजपाचे गोंय प्रदेशाध्यक्ष सदानंद शेट तानावडे, भलायकी

मंत्री विश्वजीत राणे, राष्ट्रीय भलायकी आपवावुरपी मोहिमेचे इनचार्ज डॉ. शेखर साळकार, डॉ. विनोद वेरेंकार, डॉ. सोनिया काणेकार, सिद्धार्थ कुंकळयेंकार आनी डॉ. स्नेहा भागवत हांची उपस्थिती आसली.

मुख्यमंत्री डॉ. प्रमोद सावंत हांणी गरजेवंतांक आदार दिवपा खातीर सहभागी जाल्ल्या सगल्यांचें अभिनंदन केलें. भाजपाचे राज्य संघटन सचिव सतीश धोंड हांणी राजकी हेतून प्रेरीत जायनासतना मोहिमेक संघटनात्मक सेंको दिल्ल्याचें जाहीर केलें. ही मोहीम पुरायपणान सेवा (सर्विस) आशिल्ली म्हणपाचें तांणी सांगलें.

रानांतल्या इको-पर्यटनाचेर भर

रान मंत्री श्री. विश्वजीत पी. राणे हांचे वांगडा रान अधिकारी आनी एनजीओ निसार नेचर हांणी संवसारीक पर्यावरण दीस 2022 निमतान मांडवी न्हंयेंत नव्यान तयार जाल्ल्या 'माणकुलें जुंव्या' चेर मॅग्रोव प्लांटेशन मोहिमेचें उक्तावण केलें.

गोंय सरकार दर्यादेगे वयल्या ह्या राज्यांतल्या रानां वाठारांनी आनी अभयारण्यां, उद्यानांनी पर्यावरण पर्यटनाची (इको टुरिझम) उदरगत करतलें. रानां खात्याच्या अधिकाऱ्यां कडेन राज्यांत पर्यावरण पर्यटनाची उदरगत करपा विशीं आनी रानांतलीं अभयारण्यांत मुळावी बांदावळ सुदारपा विशीं चर्चा जाल्या. त्या चर्चे नुसार आमी रानां वाठारांतलें आनी रानां अभयारण्यां, उद्यानांनी पर्यावरण पर्यटनाचेर भर दिवपाचें थारायलां. डॉ सलीम अली पक्षी अभयारण्य, बोंडला वन्यजीव अभयारण्याच्यो साधनसुविधा, कॅम्पिंग वाठार बांदप, रानांतले मार्ग आदी सुदारतले. चडांत चड लोकांनी रानां अभयारण्यांनी भेट दिवची म्हूण आमी हे उपक्रम तज्ञांच्या मार्गदर्शना खाला करतले. कॅम्पिंग करपाचे वाठार आनी रानांतल्या मार्गांक (ट्रेलिंग) प्राधान्य दितले. आमी एक पुरायपणान नवी पर्यावरण यंत्रणा तयार करतले जाका लागून आमी अभयारण्यां भितरलीं जनावरां पळोवंक शकतले."

विश्वजीत राणे, रानां मंत्री, गोंय

उपक्रम सुरू करपी - **रानां खाते, गोंय राज्य**

Best Compliments on the Occasion of **Anniversary** of

THE GOAN
EVEIRIYDIAI

गोवन वार्ता भांगरभूंय

सर्वोत्तम, सर्वोत्तम

सर्वोत्तम, सर्वोत्तम

Best Wishes From

SANJAY GURUDAS NAIK

EX SARPANCH & PANCH MEMBER
MIRABAG - SANVORDEM

& BOARD MEMBER - SOUTH WESTERN RAILWAY

THE BEST TIME TO BUY YOUR DREAM HOME IS NOW!

The best time to buy your dream home is this month.
Apply for a Hassle free home loan with SBI and take the first step in fulfilling the dream of your own home.

HOME LOAN FEATURES:

- Competitive Interest Rate • No Hidden Charges • Low Processing Fee

For assistance, call 1800 11 2018 | Visit: homeloans.sbi

This product maps to the following SDGs and contributes towards Sustainable India.

visit: homeloans.sbi | Follow us on

परबीं
भांगरभूंय
दिसाळ्याच्या सातव्या वर्धापन दिसा निमतान परबीं

विश्वजीत राणे

भलायकी, नगर नियोजन, रानां आनी
बायल आनी बाल विकास मंत्री, गोंय सरकार

देविया विश्वजीत राणे

आमदार, पर्ये मतदारसंघ